AMNESTY INTERNATIONAL

JAARVERSLAG 2020

AFDELING NEDERLAND

CONCEPT
dd 20 april 2021

AMNESTY INTERNATIONAL

INHOUD

1 - BESTUURSVERSLAG

– Voorwoord 4
– Belangrijke resultaten 7
– Zij kwamen vrij 8
– 2020 in cijfers 10

KRIMPENDE RUIMTE VOOR MENSENRECHTENVERDEDIGERS

– Corona 13
– Saudi-Arabië 15
– Rusland 17

MENSENRECHTEN IN NEDERLAND

– Corona 20
– Technologie en mensenrechten 22
– Campagne #LetsTalkAboutYES 24
– Uitzetbeleid van asielzoekers 26

– Vooruitblik naar 2021 28

ONZE WERKWIJZE

– Amnesty voert actie 33
– Amnesty lobbyt 41
– Amnesty licht voor 44
– Amnesty werkt samen 49
– Amnesty werft fondsen 52

STRATEGIE EN BELEID

– Impact van ons werk 57

DE ORGANISATIE

– Internationale beweging 61
– Amnesty Nederland 62
De Ledenraad van Amnesty Nederland 62
Het Bestuur van Amnesty Nederland 64
Inhoudelijke reflectie van het Bestuur 65
Directie en managementteam 67
Onze medewerkers 68
Klachten uit het Nederlands publiek 71
Mvo-beleid 73
Privacy 74
Integriteit 74
Risicomanagement 74

FINANCIEEL VERSLAG

– Inleiding 78
– Resultaat 2020 78
– Inkomsten 79
– Bestedingen 84
– Resultaatverdeling 89
– Financiële vooruitblik 90
– Update 2021 91

2 - JAARREKENING 2020

3 - OVERIGE GEGEVENS

BESTUURS VERSLAG

1

Frank Heemskerk

Dagmar Oudshoorn

© AI

VOORWOORD

Toen we op donderdag 12 maart 2020 besloten het Amnesty-kantoor te sluiten vanwege het coronavirus en alle mede-werkers vanuit huis moesten werken, verkeerden we allen in onzekerheid. Hoe hard gaat dit virus de wereld raken? Welke gevolgen heeft dit voor de kwetsbaren, de gezondheidszorg of ons werk voor de mensenrechten? En hoe gaat het met het welzijn van onze medewerkers die aan de keukentafel en met de kinderen thuis hun werk moeten doen? Kunnen we vanuit huis blijven strijden voor mensenrechten of fondsen werven?

Natuurlijk, sommigen viel het thuiswerken zwaar, maar terugkijkend kunnen we vaststellen dat we toch een heel goed jaar achter de rug hebben. Een gevoel van trots overheerst. We zijn zeer onder de indruk van de veerkracht, flexibiliteit en prestaties van onze medewerkers dit afgelopen coronajaar. De omschakeling van offline actievoeren en fondsenwerven naar online activiteiten verliep effectief en redelijk soepel.

In 2020 werkten we met de nieuwe methodiek *organizing*. We wierven (jonge) vrijwilligers en maakten hen zelf verant-woordelijk voor wanneer, hoe en met wie ze in actie kwamen. Organizing bleek een uitstekende methode om ook online te blijven bouwen aan Amnesty als beweging.

AI aan het begin van de coronapandemie zagen we dat sommige regeringen de crisis aangrepen om verstrekkende maatregelen te nemen. Maatregelen die diep ingrijpen in het dagelijks leven en de vrijheden van burgers. Dat is enerzijds begrijpelijk, omdat overheden hun burgers wilden beschermen. Maar anderzijds is in mensenrechtenverdragen uitdrukkelijk vastgelegd dat dergelijke noodmaatregelen alleen zijn toegestaan als zij tijdelijk, strikt noodzakelijk en proportioneel

zijn. Die drie voorwaarden werden zeker niet door alle regeringen gerespecteerd. Zo kwam er in Rusland een wet waarmee het onder meer strafbaar werd wanneer iemand tijdens noodsituaties ‘opzettelijk onjuiste informatie verspreidt’. De vrees bestaat dat deze wet ook zal worden gebruikt om de vrijheid van meningsuiting verder in te perken en kritiek op de autoriteiten te smoren.

Amnesty Nederland was in 2020 in de (sociale) media prominent aanwezig met nieuws over de gevolgen van de getroffen coronamaatregelen. Ook onze berichten over zaken als de opvang van vluchtelingen en vreemdelingendetentie, de levering van surveillancetechnologie aan China en *predictive policing* door de Nederlandse politie leverden veel aandacht op. Onze jaarlijkse schrijfactie Write for Rights was in voorgaande jaren bij uitstek een gelegenheid om samen te komen om en te schrijven voor slachtoffers van mensenrechtenschendingen. Vanwege corona moest in 2020 ook deze actie vanuit huis plaatsvinden. Tegen de verwachting in werd de actie met een recordaantal brieven en kaarten een groot succes: ruim 480.00 tegenover 332.000 in 2019.

Ondanks de coronacrisis was 2020 ook een succesvol jaar voor onze fondsenwervers. We wierven dit jaar meer leden dan de afgelopen tien jaar. Daarnaast bleek eens te meer hoe loyaal onze leden en samenwerkingspartners zijn. Hun financiële steun is cruciaal, want die maakt het nationale en internationale mensenrechtenwerk van Amnesty Nederland mogelijk. In dit jaarverslag staan de belangrijkste activiteiten in 2020 en wat we daarmee bereikten. Dat was niet mogelijk geweest zonder de grote betrokkenheid van onze leden, vrijwilligers, donateurs, samenwerkingspartners, activisten en onze medewerkers.

Voor Amnesty Nederland is 2021 een jaar waarin de organisatie wordt klaargemaakt om wendbaar, innovatief en flexibel schendingen van mensenrechten aan te pakken. We stellen ook een meerjarenstrategie op, waarin impact uitdrukkelijk centraal staat. Met een herkenbare agenda die veel mensen in beweging kan krijgen, kiest Amnesty Nederland voor het hoogst haalbare resultaat voor mensenrechten. Gesterkt door de wetenschap dat de coronacrisis Amnesty Nederland alleen maar krachtiger heeft gemaakt, zijn we ervan overtuigd dat onze organisatie in 2021 en in de jaren daarna toekomstbestendiger en slagvaardiger haar werk kan doen.

Frank Heemskerk - voorzitter Amnesty Nederland
Dagmar Oudshoorn – directeur Amnesty Nederland

SAMENVATTING

DOELSTELLING, STRATEGIE EN WERKWIJZE AMNESTY NEDERLAND

DOELSTELLING

Amnesty International streeft naar een wereld waarin iedereen alle internationaal erkende mensenrechten geniet, met specifiek aandacht voor:

- Vrijheid van meningsuiting en non-discriminatie;
- Mensenrechten van migranten en vluchtelingen;
- Bescherming tegen politiek geweld en vervolging;
- Economische, sociale en culturele rechten.

STRATEGIE

Om dat te bereiken zetten wij ons in voor:

- Wetgeving en beleid dat mensenrechten erkent en vastlegt, autoriteiten die naleving daarvan waarborgen;
- Onmiddellijk, volledig en onpartijdig onderzoek naar mensenrechtenschendingen, vervolging van daders;
- Draagvlak en publieke steun voor mensenrechten en solidariteit met mensenrechtenverdedigers;
- Mensen zijn in staat om van hun rechten te genieten en om hun rechten op te eisen.

WERKWIJZE

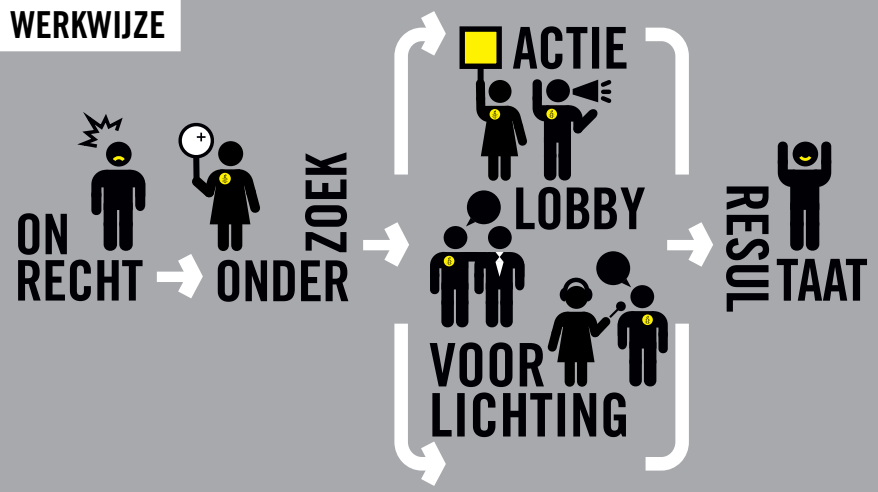

PRIORITEITEN IN 2020

- Mensenrechtenverdedigers en shrinking civic space
  China / Rusland / Saudi-Arabië
- Rechtsstatelijkheid in Europa
- Mensenrechten in Nederland
  Mensen zonder verblijfsrecht / Technologie / Gender / Politie
- Vluchtelingen en migranten
- Bedrijven en mensenrechten
- Mensenrechteneducatie

BELANGRIJKE RESULTATEN

KNVB KOMT IN ACTIE

Amnesty heeft de KNVB in een brief gevraagd om zich expliciet en publiekelijk uit te spreken over de mensenrechtenschendingen die plaatsvinden in Qatar. In dat land vindt in 2022 het Wereldkampioenschap Voetbal plaats. In een televisieuitzending van Studio Voetbal liet Gijs de Jong, secretaris-generaal van de KNVB, weten: 'We zijn in gesprek met een aantal politieke partijen om te kijken wat we kunnen doen. En we spreken ook met andere voetbalbonden zoals die van Zweden en Duitsland om samen op te trekken en iets te kunnen betekenen.'

RECORDAANTAL BRIEVEN WRITE FOR RIGHTS

Rond 10 december, de Dag van de Rechten van de Mens, hielden we voor het achtste jaar de Write for Rights-campagne. Overal in het land schreven mensen brieven om een einde te maken aan onterechte gevangenschap, discriminatie en ander onrecht. Door het coronavirus konden minder mensen bij elkaar komen om te schrijven en waren veel schrijfacties online. Toch werden er dit jaar weer méér brieven en kaarten geschreven: ruim 480.000. In 2019 waren dat er 332.000.

MINISTER GAAT VERKRACHTINGSWET AANPASSEN

Minister Grapperhaus van Justitie en Veiligheid kondigde in november aan dat hij alle vormen van onvrijwillige seks strafbaar gaat stellen. Daarmee geeft de minister gehoor aan kritiek vanuit de samenleving, en aan Amnesty's oproep. Verkrachting is een mensenrechtenschending en daders worden vaak niet bestraft. Amnesty startte daarom de campagne #LetsTalkAboutYES om de dialoog over seks en instemming op gang brengen, vooral onder jongeren. Meer dan 53.000 mensen stuurden de minister een kaart om hem aan te moedigden de verkrachtingswet aan te passen. Lees meer.

DISCRIMINEREND PROJECT STOPGEZET

Het rapport We Sense Trouble: Automated Discrimination and Mass Surveillance in Predictive Policing in the Netherlands beschrijft de gevaren van 'predictive policing'. Het rapport beschrijft het 'Sensing-project' in Roermond, waar algoritmes en Big Data-analyses de kans berekenen dat iemand zich schuldig maakt aan zakkenrollerij of winkeldiefstal. Het project richtte zich vooral op mensen uit Oost-Europa en schond het recht op gegevensbescherming, privacy en non-discriminatie. In een parlementaire vergadering is gewezen op het Amnesty-rapport en is een motie ingediend waarin het Kabinet wordt gevraagd te garanderen dat de politie geen algoritmes toepast die etniciteit of nationaliteit als risicofactor gebruiken. Het project in Roermond werd stopgezet omdat de politie onvoldoende capaciteit kon vrijmaken om de meldingen op te volgen.

ZIJ KWAMEN VRIJ

Amnesty voerde in 2020 naast schrijf- en e-mailacties ook 361 spoedacties. In de meeste gevallen kwamen we in actie omdat het recht op vrije meningsuiting werd geschonden. Veel mensen die vrijkwamen bedankten Amnesty voor haar inzet.

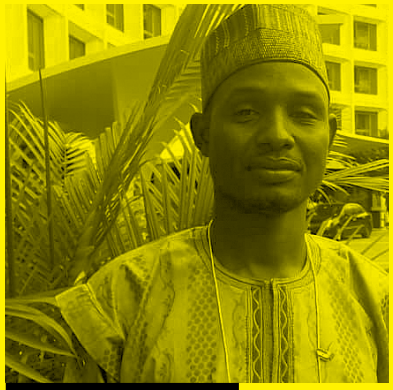

© Private

MAMANE KAKA TOUDA

Op 26 maart is in Niger journalist Mamane Kaka Touda vrijgelaten. Hij zat sinds 5 maart gevangen nadat hij een bericht op sociale media plaatste over een mogelijke coronabesmetting in een ziekenhuis. Hij was aangeklaagd voor het verspreiden van informatie die de openbare orde verstoort. ‘Ik ben jullie dankbaar,’ liet hij na zijn vrijlating weten.

© Private

NARGES MOHAMMADI

Op 8 oktober is mensenrechtenverdediger Narges Mohammadi in Iran vrijgelaten. In 2016 kreeg ze zestien jaar gevangenisstraf. Vanuit haar cel had Narges laten weten: ‘Tot ik mijn laatste adem uitblaas, zal ik niet ophouden te spreken over gerechtigheid, zal ik mijn stem verheffen tegen onderdrukking, zal ik degenen verdedigen die vrijheid willen.’

© Amnesty International

PAPOEA-ACTIVISTEN

In Indonesië werden in augustus zeven activisten vrijgelaten. Ze waren in juni 2020 veroordeeld vanwege verraad. Ferry Kombo, Alexander Gobai, Agus Kossay, Stevanus Itlay, Hengki Hilapok, Buchtar Tabuni en Irwanus Uropmabin uit Papoea kregen tussen de tien en elf maanden celstraf vanwege hun rol in demonstraties tegen racisme in augustus 2019. Amnesty beschouwde hen als gewetensgevangenen.

© Amnesty International

SAMIRA SABOU

In Niger is Samira Sabou, journalist en voorzitter van de Nigerese vereniging van bloggers, op 28 juli vrijgelaten. Sabou werd op 10 juni op basis van de cybercrimewet aangeklaagd voor laster. Die wet wordt vaker misbruikt om critici aan te pakken.

© Amnesty International

IGNACE SOSSOU

‘De acties van Amnesty en het mobiliseren van mensen voor mijn zaak hebben bijgedragen aan mijn vrijlating,’ zegt journalist Ignace Sossou uit Benin. ‘Toen ik in de gevangenis zat, liet mijn broertje krantenartikelen zien van de acties van Amnesty-leden. Dat gaf me kracht. Ik dank Amnesty International. Jullie waren er altijd voor mij, vanaf het begin.’

ZIJ KWAMEN VRIJ

© Private

TRAN THI NGA

De Vietnamese mensenrechtenverdediger Tran Thi Nga is in februari onverwacht vrijgelaten. Ze was in 2017 tot negen jaar gevangenisstraf veroordeeld vanwege 'propaganda tegen de staat'. 'Ik dank Amnesty International voor de onvermoeibare inspanningen voor mijn vrijlating,' liet Tran Thi Nga weten. 'Er zijn echter nog steeds veel gewetensgevangenen in Vietnam. Ik hoop oprecht dat Amnesty zal blijven vechten voor hun vrijheid.'

© Private

NABEEL RAJAB

Op 9 juni werd Nabeel Rajab in Bahrein vervoegd vrijgelaten. Hij was veroordeeld omdat hij op Twitter kritiek uitte op de regering, onder meer vanwege marteling in een gevangenis. 'Ik ken mezelf en ik zal nooit zwijgen,' zei hij. 'Ik zal blijven spreken voor die mensen, voor die slachtoffers die niet voor zichzelf kunnen spreken.'

© Private

LI QIAOCHU

De Chinese activiste Li Qiaochu is in juni vrijgelaten nadat ze in maart was opgepakt. Li zet zich al jarenlang in voor vrouwen- en arbeidsrechten in China. Het komt niet vaak voor dat een Chinese mensenrechtenverdediger al zo snel weer vrijkomt. Mogelijk hebben wereldwijde acties aan haar vroege vrijlating bijgedragen.

© Private

HAJER MANSOOR HASSAN

In Bahrein kwam Hajer Mansoor Hassan op 5 maart vrij nadat ze haar straf had uitgezeten. 'Ik ben de lokale en internationale mensenrechtengemeenschap dankbaar voor hun werk tijdens mijn onwettige gevangenschap. Het werk van Amnesty was heel belangrijk en zorgde ervoor dat ik een belangrijke medische behandeling kon ondergaan. Ik ben er zeker van dat hun druk het gevangenisbestuur heeft beïnvloed,' zegt Mansoor.

© Joaquín Elo Ayeto

JOAQUÍN ELO AYETO

Op 14 februari werd in Equatoriaal-Guinea Joaquín Elo Ayeto vrijgelaten. Hij had bijna een jaar gevangengezeten, waarvan enige tijd in isolatie. Tijdens een showproces werd Ayeto veroordeeld vanwege laster en bedreigingen tegen de president. Na zijn vrijlating bedankte Ayeto Amnesty: 'Ik wil Amnesty International bedanken voor de immense inspanningen die tot mijn vrijlating hebben geleid.'

2020 IN CIJFERS (1)

INKOMSTEN & UITGAVEN 2020

(x € 1000)

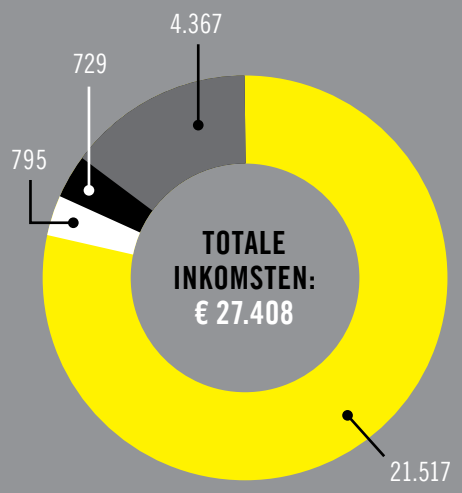

- Bijdragen van particulieren
- Andere inkomsten
- Subsidie BuZa
- Nationale Postcode Loterij

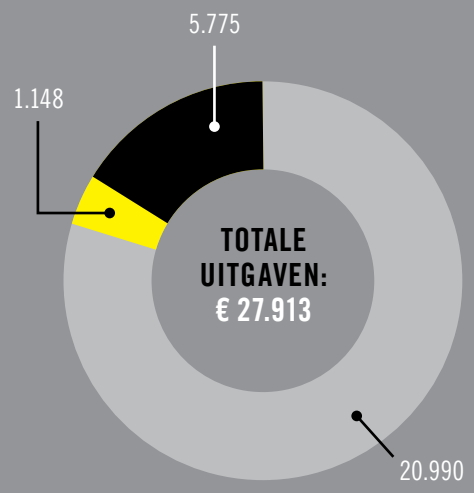

- Besteding aan de doelstelling
- Beheer & administratie
- Werving baten

ACHTERBAN & LEDEN

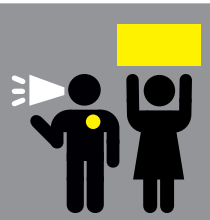

Achterban: 376.111 (2019: 368.187) ↑
Leden: 254.789 (2019: 250.908) ↑
Nieuw geworven leden: 23.438 (2019: 20.126) ↑
Uitstroom leden: 19.484 (2019: 20.229) ↓
Gemiddelde bijdrage leden: € 64 (2019: € 63) ↑
Regionale en flexvrijwilligers: 3.403 (2019: 2.960) ↑
Vrijwillige collectanten: 13.196 (2019: 12.357) ↑
Groepen: 213 (2019: 221) ↓

2020 IN CIJFERS (2)

FORMATIE EN VRIJWILLIGERS

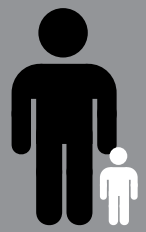

Formatie: 97,8 FTE (2019: 101,5) ↓
Vrijwilligers (inclusief bestuur en stagiairs): 14,35 FTE (2019: 15) ↓

MENSENRECHTENEDUCATIE

Aantal leerlingen dat les kreeg over mensenrechten:
107.500 (2019: 135.555) ↓
Aantal deelnemers Masterclasses: 1.160 (2019: 1.032) ↑
Aantal deelnemers Mensenrechtendialogen en Meet-ups:
1.200 (2019: ruim 1.870) ↓

(SOCIALE) MEDIA

Interviews krant, radio en tv: 112 (2019: 64) ↑↑
Unieke bezoekers Amnesty-sites: 2.468.191 (2019: 1.767.116) ↑↑
Facebookvolgers: 188.473 (2019: 182.610) ↑
Twittervolgers: 25.100 (2019: 23.891) ↑
Instagramvolgers: 37.500 (2019: 19.886) ↑↑

WRITE FOR RIGHTS

Aantal brieven in Nederland : > 480.000 (2019: > 332.000) ↑↑
Aantal deelnemende scholieren : 50.548 (2019: 48.468) ↑

KRIMPENDE RUIMTE VOOR MENSENRECHTENVERDEDIGERS

CORONA

PROBLEEM

Tijdens de coronapandemie perken regeringen vrijheden fors in om burgers tegen het virus te beschermen. Dat mag alleen als die maatregelen tijdelijk, strikt noodzakelijk en proportioneel zijn. In tal van landen is dat niet het geval. Daar wordt onder meer de vrije meningsuiting ingeperkt en worden critici opgepakt.

DOEL

Druk uitoefenen op de autoriteiten om gewetensgevangenen vrij te krijgen, onderdrukkende wetten in te trekken en het recht op vrije meningsuiting te respecteren. En het recht op privacy moet worden gewaarborgd.

WERKWIJZE

- Actie.
- Voorlichting.
- Lobby.

ACTIVITEITEN

- 21 Urgent Actions naar aanleiding van misbruik van de coronacrisis.
- Webdossier mensenrechten en corona.
- Corona-nieuwsbrief.
- Vier minicolleges mensenrechten en corona.
- Berichten op sociale media.
- 75 nieuwsberichten op de website over corona en mensenrechten.

RESULTATEN & !!MPACT

- Guatemala betaalde ontslagen ziekenhuispersoneel uit.
- Malta liet schepen met migranten toch toe.
- Niger liet journalist Mamame Kaka Touda vrij die gevangenzat vanwege een bericht over corona.
- Iran liet gevangenen vrij, hoewel honderden onschuldigen bleven vastzitten.
- De Russische artsen Yulia Volkova en Tatyana Revva werden niet langer vervolgd vanwege het ‘verspreiden van nepnieuws’ (zie hoofdstuk over Rusland)
- In Nederland werden zo’n vierhonderd mensen vrijgelaten uit de vreemdelingendetentie en overgezet naar de reguliere opvang (zie hoofdstuk over mensenrechten in Nederland).

© Mehmet Ali Ozcan, Anadolou Agency/Getty Images

MENSENRECHTEN EN CORONA

De maatregelen die regeringen namen tegen verspreiding van het coronavirus, betekenden een flinke inperking van onze vrijheden. Ze waren nodig om het recht op gezondheid en op leven te beschermen, maar sommige regeringen grepen de coronacrisis aan om critici de mond te snoeren. Met nieuwe wetten trokken ze meer macht naar zich toe. Vreedzame activisten werden opgesloten en journalisten werd het werken onmogelijk gemaakt.

Met Urgent Actions kwamen we in actie voor mensen die vanwege corona werden vervolgd en gevangengezet. Ook voor mensen die aan hun lot werden overgelaten vanwege de pandemie voerden we actie, zoals voor de honderdzestig mensen die voor de kust van Malta aanvankelijk niet van boord mochten, officieel uit angst voor corona.

We informeerden het publiek met een uitgebreid, actueel webdossier over de ontwikkelingen wereldwijd, met een corona-nieuwsbrief, minicolleges en met nieuwsberichten. In Nederland lobbyden we bij de Tweede Kamer voor vrijlating van mensen uit vreemdelingendetentie. We hielden de ontwikkeling van de corona-app in de gaten zodat deze niet de privacy schendt of discriminatie in de hand werkt. En we onderzochten of de corona-noodwet de mensenrechten niet schendt.

© Anadolu Agency via Getty Images

Een verpleegkundige in Villa Nueva, Guatemala, laat zien hoe ze zich beschermt tegen het coronavirus, 7 maart 2020.

© Grozny TV Channel TASS

De Tsjetsjeense president Kadyrov bezoekt corona-patiënten in de hoofdstad Grozny, 20 april 2020.

ONTWIKKELINGEN

Het Hongaarse parlement nam vanwege corona een wet aan waardoor de regering voor onbepaalde tijd zonder controle door het parlement kan regeren. In mei werd die wet beëindigd, maar de regering kon nog steeds voor onbepaalde tijd per decreet regeren. Op 4 november 2020 werd de noodtoestand opnieuw afgekondigd.

De Britse regering nam in maart een corona-noodwet aan die de overheid ongekend veel macht geeft. De wet zou twee jaar geldig zijn.

In Rusland is het 'opzettelijk verspreiden van onjuiste informatie' over noodsituaties strafbaar gesteld. De wet is vaag en kan ook gebruikt worden om critici aan te pakken. De wet blijft ook na de coronapandemie van kracht.

2021

Zolang de coronapandemie voortduurt, zullen we regeringen blijven aanspreken die de crisis misbruiken om mensenrechten te schenden.

SAUDI-ARABIË

PROBLEEM

Saudische mensenrechtenverdedigers en andere critici worden monddood gemaakt en gevangengezet.

WERKWIJZE

- Lobby.
- Actie.
- Onderzoek.
- Versterking mensenrechtenbeweging.
- Bewustwording in Nederland en Saudi-Arabië.

DOEL

Risico's voor mensenrechtenverdedigers nemen af door goed geïnformeerde Nederlandse en EU-diplomaten en bedrijven, een positievere reputatie onder de Saudische bevolking, en een sterk netwerk van activisten buiten Saudi-Arabië.

ACTIVITEITEN

- We maakten veertien afleveringen van *The Great Saudi Podcast*.
- Campagne rondom de G20-top in Saudi-Arabië.
- Ondersteuning Saudische activisten bij lobbydocument rondom de G20.
- Twitter-, sms-, schrijf- en handtekeningenacties voor vrijlating vrouwenrechtenactivisten.
- Publicatie briefing voor bedrijven over risico's bij het zakendoen in Saudi-Arabië.

RESULTATEN & !!MPACT

- Meer dan 85.000 mensen, vooral in Saudi-Arabië, luisterden naar *The Great Saudi Podcast*.
- Aantal volgers van het podcast-twitteraccount steeg naar 11.000.
- De G20-campagne gaf veel zichtbaarheid in de media over de repressie van activisten en voerde de druk op de autoriteiten op.

!! Na de G20-top werden de processen tegen vrouwenactivisten hervat en kregen vier vrouwen strafvermindering.

- Een groot aantal diplomaten was consequent aanwezig bij de rechtbank waar activisten terechtstonden. Meerdere landen brachten kritische verklaringen uit.

SAUDISCHE MENSENRECHTEN-VERDEDIGERS BESCHERMEN

De Saudische kroonprins Mohammed bin Salman zet een grootschalige pr-campagne in om zijn reputatie te vestigen als hervormer – en daarmee als aantrekkelijke handelspartner. In eigen land neemt de onderdrukking echter toe.

We deelden details over hoorzittingen van mensenrechtenverdedigers met het ministerie van Buitenlandse Zaken. Diplomaten van ten minste zeven landen, waaronder Nederland, waren consequent aanwezig bij de rechtbank. De EU en verschillende lidstaten, waaronder Nederland, brachten mede op verzoek van Amnesty kritische verklaringen uit over ontwikkelingen in de rechtszaken tegen vrouwenrechtenverdedigers.
Daarnaast stelden we een briefing op voor bedrijven die zakendoen in Saudi-Arabië. We wijzen daarin op de mensenrechtenrisico's die zij mogelijk lopen in Saudi-Arabië. In 2021 organiseren we een virtuele rondetafelbijeenkomst waarvoor tien Nederlandse bedrijven worden uitgenodigd.
Amnesty steunt mensenrechtenverdedigers in ballingschap bij het verspreiden van hun boodschap onder het Saudische publiek. We ondersteunden twintig prominente mensenrechtenverdedigers bij het opstellen en verspreiden van een document waarin staat wat volgens hen nodig is voor een welvarend en rechtvaardig Saudi-Arabië. De mensenrechtenverdedigers en 23 Amnesty-secties lieten met het document deelnemers aan de G20-top weten dat de Saudische gastheer in werkelijkheid niet zo begaan is met vrouwen- en mensenrechten.

In Saudi-Arabië zelf zorgden we voor meer publieke steun voor mensenrechtenverdedigers en hun boodschap. Met de productie van de podcastserie *The Great Saudi Podcast*, over onder meer de rechtsstaat, vrouwenrechten en de zaak-Khashoggi, boden we tegenwicht aan smaadcampagnes in de staatsmedia.

© Pierre Crom

Actie voor de Saudische ambassade in Den Haag voorafgaand aan de G20-top op 21 en 22 november 2020 in Saudi-Arabië.

The Great Saudi Podcast

ONTWIKKELINGEN

Loujain al-Hathloul werd op 28 december 2020 veroordeeld tot een gevangenisstraf van vijf jaar en acht maanden, waarvan drie jaar en acht maanden voorwaardelijk. Op 10 februari 2021 kwam Al-Hathloul vrij. Ze heeft nog wel een voorwaardelijke straf en een reisverbod van vijf jaar.

President Joe Biden van de Verenigde Staten stelt zich kritisch op tegenover Saudi-Arabië.

We blijven ons inzetten voor mensenrechtenverdedigers en produceren meer podcastafleveringen over de Saudische mensenrechtensituatie. We onderzoeken mensenrechtenrisico's van bedrijfsactiviteiten in Saudi-Arabië, en kijken of Nederlandse bedrijven en/of investeerders daarbij betrokken zijn.

RUSLAND

DOEL

Druk uitoefenen op de autoriteiten om onderdrukkende wetten in te trekken, gewetensgevangenen vrij te laten en het recht op vrije meningsuiting te respecteren. Meer zichtbare steun aan mensenrechtenverdedigers door de EU, EU-lidstaten en likeminded landen.

PROBLEEM

Journalisten, mensenrechtenactivisten, advocaten, lhbti'ers, milieuactivisten, kunstenaars en demonstranten worden in Rusland op allerlei manieren tegengewerkt om te voorkomen dat zij hun kritische stem laten horen. De Russische regering blijft nieuwe wetten maken die het recht op vrijheid van vereniging en op vrije meningsuiting verder inperken.

WERKVORMEN

- Actie.
- Voorlichting.
- Mensenrechtenverdedigers ondersteunen.
- Lobby in Nederland en de Europese Unie.

ACTIVITEITEN

- Campagne voor kunstenares en lhbti-activist Yulia Tsvetkova.
- Aandacht gevraagd van de EU voor zwakke gevangenen (in verband met corona).
- Urgent Actions voor artsen en journalisten die vanwege kritiek op de corona-aanpak werden bedreigd.
- Webinars om diplomaten te informeren over de Krim en over activisten.
- Verzoeken aan de EU en andere landen om aan te dringen op livestreaming van rechtszittingen die vanwege corona achter gesloten deuren plaatsvinden.
- Lijst met prioriteitscases overhandigd aan de EU.
- Amnesty steunt pilotproject gericht op behoud van talentvolle juristen en op onderzoek naar strategische procesvoering.

RESULTATEN & !!MPACT

- We verzamelden 33.979 handtekeningen onder de oproep alle aanklachten tegen Yulia Tsvetkova in te trekken. Tsvetkova en haar moeder voelen zich zeer gesteund door de Amnesty-acties.
- !! De aandacht die we van de EU vroegen voor gevangenen met gezondheidsproblemen droeg mogelijk bij aan een milder vonnis voor politiek gevangene Yuri Dmitriev.
- !! Er kwam een einde aan de vervolging van twee artsen vanwege de verspreiding van 'nepnieuws'.
- !! Mensenrechtenverdediger Yana Antonova kreeg geen celstraf.
- !! EU-lidstaten drongen op ons verzoek, en deels succesvol, bij rechtbanken aan op online mogelijkheden voor het waarnemen van processen.

CAMPAGNE VOOR YULIA TSVETKOVA

De vrijheid van meningsuiting, vereniging en vergadering staat in Rusland al jaren onder druk en maakt de speelruimte van mensenrechtenverdedigers nog kleiner. In 2020 werden die vrijheden nog verder ingeperkt.

In Amsterdam, Rotterdam, Nijmegen, Groningen en Eindhoven voerden nieuwgevormde teams van vrijwilligers campagne voor de Russische lhbti- en vrouwenrechtenactiviste Yulia Tsvetkova. Haar hangt zes jaar gevangenisstraf boven het hoofd omdat ze tekeningen heeft gemaakt die volgens de autoriteiten 'homo-propaganda' zijn.
Bij deze campagne lukte het goed om online een team te vormen, te coachen en gezamenlijk in actie te komen. Er waren acht organizers actief, 21 activistenleiders en 32 activisten. Er waren vier landelijke online bijeenkomsten; Yulia deed bij een ervan mee vanuit Rusland en beantwoordde vragen. Ze zei zich erg gesteund te voelen; zij en haar moeder hebben informatie over de campagne gedeeld met de kinderen met wie zij werken. We organiseerden diverse trainingen voor de vrijwilligers, bijvoorbeeld over storytelling, een-op-eengesprekken, teambuilding en sociale media. Tijdens de actieweek in juni maakten de teams video's met stadsportretten voor Yulia en voerden offline acties. De aandacht in de pers was vooral lokaal en regionaal. Amnesty Rusland deelde de campagne via online kanalen.

Eind oktober overhandigde Amnesty-directeur Dagmar Oudshoorn 33.979 handtekeningen onder de oproep alle aanklachten tegen Yulia Tsvetkova in te trekken aan de Russische ambassade in Den Haag.

Yulia Tsvetkova

© Privéfoto

Manifestatie bij de Russische ambassade in Den Haag.

© Phil Nijhuis

ONTWIKKELINGEN

In maart werd het 'opzettelijk verspreiden van onjuiste informatie' over noodsituaties strafbaar gesteld. Vanwege de vage formulering vreest Amnesty dat vooral critici van de regering zullen worden aangepakt. De wet blijft ook na de coronapandemie van kracht.

In november werden wetswijzigingen voorgesteld die het onafhankelijke maatschappelijk middenveld nog verder dreigen te muilkorven. Het stigmatiserende label 'buitenlandse agent' zal nog makkelijk worden opgeplakt.

We gaan door met onze inspanningen voor mensenrechtenverdedigers en proberen de EU en andere invloedrijke spelers aan te zetten tot meer actie. Speciale aandacht komt er voor activisten in afgelegen gebieden.

MENSENRECHTEN IN NEDERLAND

CORONA

PROBLEEM

De maatregelen die de regering neemt om haar burgers tegen het coronavirus te beschermen, moeten proportioneel zijn en mogen onder meer geen discriminatie in de hand werken.

DOEL

Geen ongeoorloofde inbreuken op de mensenrechten, zoals discriminatie, door maatregelen tegen het coronavirus in Nederland.

WERKWIJZE

- Lobby.
- Voorlichting.

ACTIVITEITEN

- Verzoek aan de regering om mensen in vreemdelingendetentie vrij te laten.
- Oproep aan de Tweede Kamer tot meer maatregelen om gedetineerden te beschermen.
- Brief en reactie aan de Tweede Kamer over corona-app en -wet, plus brief over de Tijdelijke wet maatregelen covid-19.
- Nieuwsberichten op de website over de corona-app en privacy en discriminatie.

RESULTATEN & !!MPACT

!! Meer dan de helft van de mensen in vreemdelingendetentie werd vrijgelaten tijdens de eerste maanden van de coronacrisis.

!! Nadat Amnesty – met andere maatschappelijke organisaties – haar zorgen uitte over de voorgestelde corona-app, werd het voorstel aangepast.

- Door inzet van Amnesty om de situatie van mensen in vreemdelingendetentie te verbeteren, kwam dit op de politieke agenda.

NEDERLAND EN HET CORONAVIRUS

Om besmetting van personeel en gedetineerden te voorkomen, en omdat er geen zicht was op uitzetting door de pandemie, vroeg Amnesty de regering om mensen in vreemdelingendetentie vrij te laten.
In Nederland werden maatregelen genomen om het risico op (verdere) coronabesmetting tijdens detentie te verkleinen. Zo hoefden gevangenen van wie de detentie er bijna op zat en die overdag buiten de gevangenis verbleven, niet terug te keren. Amnesty drong onder meer aan op het terugbrengen van het aantal mensen in detentie, meer mogelijkheden tot (beeld)bellen, en meer mogelijkheden voor bezoek en fysiek contact met advocaten.

In een brief aan de Tweede Kamer legden we uit waarom apps zoals de coronamelder niet mogen leiden tot ongelijke behandeling en surveillance, en niet mogen werken op oncontroleerbare kunstmatige intelligentie.

Amnesty schreef ook een brief aan de Vaste Kamercommissie Justitie & Veiligheid met zorgen en vragen bij de Tijdelijke wet maatregelen covid-19. Hierna zijn positieve aanpassingen doorgevoerd in het wetsvoorstel. Onder de aanpassingen was meer democratische controle, een kortere duur van de wet, en het afschaffen van de justitiële registratie waardoor iemand die de maatregelen overtrad geen Verklaring Omtrent het Gedrag kon krijgen.

© Amnesty International

Detentiecentrum voor vreemdelingen in Schiphol-Oost.

ONTWIKKELINGEN

Nadat de corona-app overhaast was aangekondigd, is mede na kritiek van Amnesty gekozen voor een meer zorgvuldig, open en transparant proces. Ook is het goed dat de regering nu op basis van wetgeving coronamaatregelen aan de Tweede Kamer kan voorleggen, en niet meer via noodverordeningen oplegt.

Helaas werden er in centra voor vreemdelingendetentie nog steeds mensen vastgehouden zonder zicht op uitzetting door de reisbeperkingen.

We toetsen de maatregelen van de regering om het coronavirus te bestrijden, om mensenrechtenschendingen te voorkomen.

TECHNOLOGIE EN MENSENRECHTEN

PROBLEEM

Allerlei overheidsinstanties gebruiken algoritmes en grootschalige gegevens-analyses. Veel systemen zijn echter niet transparant, of zijn met de verkeerde visie ontwikkeld. Daardoor kunnen ze beslissingen nemen met grote gevolgen voor ons privéleven. Grote risico's zijn het schenden van de privacy en discriminatie.

DOEL

Zorgen dat er, in Nederland en elders, geen 'surveil-lancemaatschappij' wordt opgebouwd met Nederlandse technologie. Het verankeren van mensenrechten in het ontwerp en de toepassing van 'Big Data' en in besluit-vorming waarbij algoritmes worden gebruikt. Het ver-sterken van toezicht in de vorm van een algoritme-waakhond om de mensen-rechten te waarborgen.

WERKWIJZE

- Onderzoek.
- Voorlichting.
- Lobby.
- Actie.

ACTIVITEITEN

- Webdossier 'Kunstmatige intelligentie en mensen-rechten'.
- Rapport over verkoop surveillancetechnologie aan China.
- Lobby in verband met export van surveillancetechnolo-gie, predictive policing en het wetsvoorstel Gegevens-verwerking door samenwer-kingsverbanden.
- Rapport over predictive policing in Nederland.
- 7.931 kaarten naar Autori-teit Persoonsgegevens met oproep predictive policing te onderzoeken.
- Video over de werking van algoritmes.
- Artikel over politie-experi-ment in Roermond in *Wordt Vervolgd* en over algoritme-waakhond in *NRC*.

RESULTATEN & !!MPACT

- Kamerleden en gemeente-raadsleden stelden kritische vragen over predictive poli-cing in Roermond. De politie stopte met de gegevensver-werking en de controles.
- !! De Autoriteit Persoonsge-gevens vindt dat Amnesty's onderzoek 'een zorgelijk beeld' schetst en gaat mogelijk onderzoek doen.
- De explainer-video over al-goritmes werd op Facebook bijna 52.000 keer bekeken en op YouTube bijna 45.000.
- Veel Kamerleden stelden kritische vragen over het wetsvoorstel Gegevens-verwerking door samen-werkingsverbanden, maar dit leidde helaas niet tot substantiële wijzigingen.

TECHNOLOGIE EN MENSENRECHTEN

Het rapport *We Sense Trouble* beschrijft de gevaren van ‘predictive policing’, een werkwijze die de Nederlandse politie steeds meer gebruikt. Het rapport beschrijft het ‘Sensing-project’ in Roermond, waar algoritmes en Big Data-analyses de kans berekenen dat iemand zich schuldig maakt aan zakkenrollerij of winkeldiefstal. Het project richt zich vooral op mensen uit Oost-Europa en schendt het recht op gegevens-bescherming, privacy en non-discriminatie. Omdat dergelijke projecten vaak niet transparant zijn, voerden we actie om de Autoriteit Persoonsgegevens aan te sporen de politie beter in de gaten te houden.

Uit het rapport *Out of Control* blijkt dat Europese technologiebedrijven – waaronder een Nederlands bedrijf – digitale surveillancetechnologie verkopen aan Chinese veiligheidsdiensten. Het risico dat ze daarmee bijdragen aan mensenrechtenschendingen is groot. Amnesty riep de Europese Unie op dit soort export beter te reguleren. In november bereikte de EU overeenstemming over nieuwe regels waarin transparantie wordt verbeterd, maar er zijn nog steeds onvoldoende mensenrechtenwaarborgen.

Amnesty uitte zorgen over het wetsvoorstel Gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden. Het voorstel biedt vrijwel onbeperkte mogelijkheden voor gegevensverwerkingen, zonder adequate mensenrechtenwaarborgen. In brieven en een *NRC*-artikel riep Amnesty de Tweede Kamer op om eerst waarborgen te introduceren.

© Wakil Kohsar / AFP / Getty Images

Een Nederlands technologiebedrijf verkocht digitale surveillancetechnologie aan Chinese veiligheidsdiensten.

ONTWIKKELINGEN

Overheidsinstanties gebruiken steeds vaker algoritmes en Big Data-analyses, zonder dat de wetgever mensenrechtenwaarborgen vaststelt. De initiatieven van het kabinet omvatten tot op heden slechts vrijblijvende normen, die onvoldoende zijn om mensenrechtenrisico’s aan te pakken. Amnesty wil wettelijke waarborgen. Verschillende verkiezingsprogramma’s voor 2021 bieden aanknopingspunten voor ons: meerdere partijen willen meer toezicht en transparantie.

We starten een bewustwordingscampagne onder het brede publiek over technologie en mensenrechten. Ook werken we aan rapporten over gezichtsherkenning en predictive policing in Nederland.

CAMPAGNE #LETSTALKABOUTYES

© Amnesty International/Marieke Wijntjes

DOEL

Erkenning van verkrachtingsslachtoffers en betere wettelijke bescherming. In het verkrachtingsdelict moet het ontbreken van instemming bij seks centraal staan. Daarnaast willen we het bewustzijn over wederzijdse instemming bij seks vergroten en de dialoog hierover op gang brengen.

PROBLEEM

In Nederland zegt 19% van de vrouwen en 3% van de mannen dat iemand ooit hun lichaam is binnengedrongen zonder hun instemming. De daders worden vaak niet bestraft. Als er geen tekenen zijn van dwang, ben je volgens de wet niet verkracht. Deze wet is in strijd met internationale mensenrechtenverdragen en standaarden.

WERKWIJZE

- Onderzoek.
- Analyse rechtszaken.
- Voorlichting/mensenrechteneducatie.
- Lobby.
- Actie.
- Samenwerking met andere ngo's.

ACTIVITEITEN

- Deelname aan de Women's March in Amsterdam.
- On- en offline informatiebijeenkomsten.
- Oprichting actiegroep van vrouwen die een verkrachting hebben meegemaakt.
- Extern onderzoek naar beeldvorming over verkrachtingen in Nederland.
- Analyse rechtspraak in verkrachtingszaken.
- Met een voor de campagne opgezet activistennetwerk hielden we drie actieweken.
- Reactie op het wetsvoorstel van minister Grapperhaus.
- Intensieve lobby via gesprekken met Tweede Kamerleden en deelname aan een rondetafelgesprek bij het ministerie.

RESULTATEN & !!MPACT

- De actiegroep van vrouwen die een verkrachting meemaakten, informeerden de media en gingen in gesprek met beleidsmakers en politici.
- Meer dan 53.000 kaarten gestuurd naar minister met de oproep de wet aan te passen.
- 260 activistenleiders en activisten organiseerden zo'n vijftig online en offline acties in Nederland. De beweging groeide met 540 vooral jonge (potentiële) activisten en activistenleiders.
- Veel media-aandacht en recordbereik en -interactie met campagne-posts op sociale mediakanalen. In totaal verschenen er circa 27.000 offline en online berichten gerelateerd aan de campagne.

!! Tweede Kamerleden en de minister willen alle vormen van onvrijwillige seks strafbaar stellen als verkrachting.

CAMPAGNE #LETSTALKABOUTYES

Verkrachtingen komen veel voor en zijn een zeer ernstig probleem in Nederland. In 70 procent van de verkrachtingszaken bevriest het slachtoffer van angst en kan zich niet verzetten. In de meeste zaken is de dader een bekende.
Nu staat volgens de wet bij verkrachting dwang centraal. Maar volgens internationale mensenrechtenverdragen en standaarden moet het bij verkrachting gaan om iets anders, namelijk het ontbreken van instemming.

Begin 2020 leek de minister van Justitie en Veiligheid het verkrachtingsdelict niet te willen aanpassen. Hij wilde een nieuw delict introduceren: ‘seks tegen de wil’. De strafmaat daarvoor zou maximaal de helft zijn van die van verkrachting. Dat zou echter niet in lijn zijn met mensenrechtenverdragen, en het zou slachtoffers onvoldoende beschermen. Daarom kwam Amnesty in actie. En succesvol: de minister kondigde in november 2020 aan dat hij het wetsvoorstel gaat aanpassen. Alle vormen van onvrijwillige seks worden strafbaar gesteld als verkrachting.

Amnesty voerde voor de Tweede Kamer actie voor een wet die alle vormen van onvrijwillige seks strafbaar stelt als verkrachting.

© Phil Nijhuis

ONTWIKKELINGEN

Het nieuwe wetsvoorstel is op 8 maart 2021 gepubliceerd. Er komt een nieuwe internetconsultatie waar wij weer op zullen reageren evenals de actiegroep.

In 2021 blijven we eraan werken dat de wet daadwerkelijk wordt aangepast en dat seks zonder instemming strafbaar wordt als verkrachting. Ook blijven we ons inzetten voor een breed publiek debat met een positieve insteek: #LetsTalkAboutYES! Samen met lokale activisten bouwen we lokale en landelijke netwerken. We investeren in een duurzame beweging die op de langere termijn ook inzetbaar is op andere thema’s binnen ons programma Gender & Mensenrechten. We blijven werken met de actiegroep van vrouwen die een verkrachting meemaakten zodat hun stem gehoord blijft worden. Kijk voor meer informatie op www.letstalkaboutyes.nl.

UITZETBELEID VAN ASIELZOEKERS

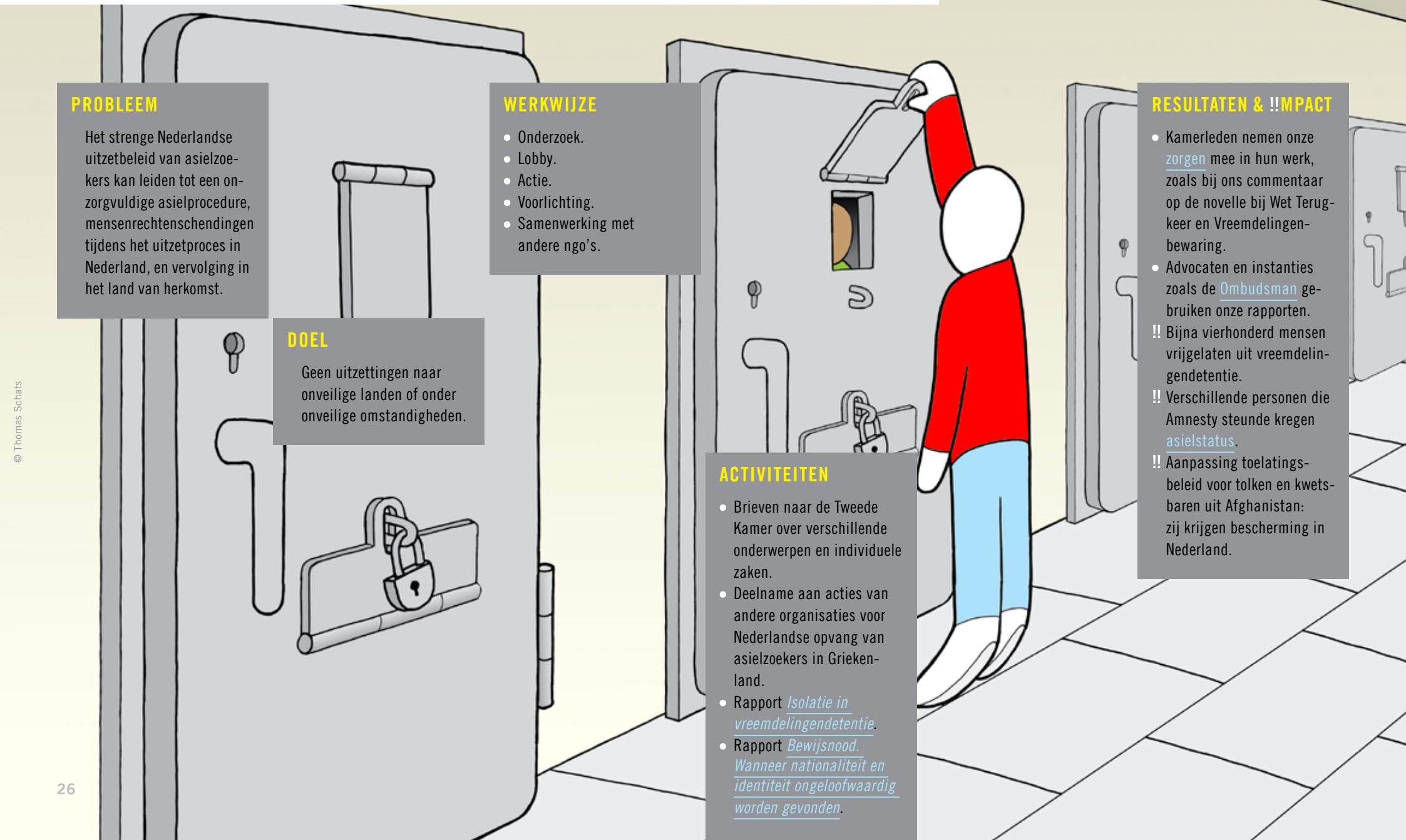

PROBLEEM

Het strenge Nederlandse uitzetbeleid van asielzoekers kan leiden tot een onzorgvuldige asielprocedure, mensenrechtenschendingen tijdens het uitzetproces in Nederland, en vervolging in het land van herkomst.

DOEL

Geen uitzettingen naar onveilige landen of onder onveilige omstandigheden.

WERKWIJZE

- Onderzoek.
- Lobby.
- Actie.
- Voorlichting.
- Samenwerking met andere ngo's.

ACTIVITEITEN

- Brieven naar de Tweede Kamer over verschillende onderwerpen en individuele zaken.
- Deelname aan acties van andere organisaties voor Nederlandse opvang van asielzoekers in Griekenland.
- Rapport *Isolatie in vreemdelingendetentie*.
- Rapport *Bewijsnood. Wanneer nationaliteit en identiteit ongeloofwaardig worden gevonden*.

RESULTATEN & !!MPACT

- Kamerleden nemen onze zorgen mee in hun werk, zoals bij ons commentaar op de novelle bij Wet Terugkeer en Vreemdelingenbewaring.
- Advocaten en instanties zoals de Ombudsman gebruiken onze rapporten.
- !! Bijna vierhonderd mensen vrijgelaten uit vreemdelingendetentie.
- !! Verschillende personen die Amnesty steunde kregen asielstatus.
- !! Aanpassing toelatingsbeleid voor tolken en kwetsbaren uit Afghanistan: zij krijgen bescherming in Nederland.

© Thomas Schats

VREEMDELINGENDETENTIE

Jaarlijks worden duizenden uitgeprocedeerde asielzoekers, in afwachting van hun uitzetting, opgesloten in vreemdelingendetentie. Wij spraken in juni onze zorgen uit over een voorstel van de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid om bij onrust gedetineerde vreemdelingen vier weken op te kunnen sluiten in hun cel. Kamerleden verwerkten onze zorgpunten in hun reactie op het voorstel.
Door de coronapandemie verslechterden de omstandigheden in vreemdelingendetentie verder. In maart en april schreven wij daarom, alleen en met andere organisaties, brieven waarin we de regering opriepen om vreemdelingen vrij te laten. Veel mensen kwamen vrij, maar niet iedereen.
Samen met het Meldpunt Vreemdelingendetentie en Dokters van de Wereld brachten we in september een update uit van ons rapport uit 2015 over eenzame opsluiting in vreemdelingendetentie. Het gebruik van isolatie blijkt sterk toegenomen, terwijl de overheid beloofd had het zo veel mogelijk te voorkomen. We zijn met de overheid in gesprek over onze bevindingen.

CURAÇAO

In januari sloeg Amnesty alarm over de detentieomstandigheden in de vreemdelingenbarakken waarin op Curaçao Venezolaanse vluchtelingen worden opgesloten. Naar aanleiding hiervan stelde GroenLinks Kamervragen.

NATIONALITEIT NIET GELOOFD

In november brachten we het rapport *Bewijsnood* uit, over mensen zonder verblijfrecht van wie de nationaliteit of identiteit niet wordt geloofd. Zij leven vaak op straat of in vreemdelingendetentiecentra, of worden uitgezet naar een land waar zij niet veilig zijn. Wij riepen de regering op niemand uit te zetten zonder de risico's daarvan voorafgaand te toetsen.

© Amnesty International

Vreemdelingendetentiecentrum Schiphol, Badhoevedorp.

ONTWIKKELINGEN

Verschillende individuen die Amnesty ondersteunde, kregen een asielstatus. Onder hen de Marokkaanse Rif-activiste Nawal Benaissa, voor wie massaal geschreven werd tijdens Write for Rights 2018.

De in 2013 beloofde aanpassing van de wet waardoor in vreemdelingendetentie niet langer hetzelfde regime geldt als in strafrechtelijke detentie, ligt nog steeds bij de Eerste Kamer. Bovendien verandert de wet weinig.

Sinds augustus waren er verschillende corona-uitbraken in vreemdelingendetentiecentra. Quarantainemaatregelen maakten de omstandigheden er nog zwaarder.

Dankzij de financiële steun van Adessium zetten we ons werk voor mensen die gedwongen moeten terugkeren voort. We onderzoeken hoe de toenemende focus op terugkeer vanuit de overheid de rechten van mensen zonder verblijfsrecht en in vreemdelingendetentie beïnvloedt. Ook zetten we ons in voor mensen die dreigen te worden uitgezet naar risicolanden. Op Curaçao doen we onderzoek naar de omstandigheden van Venezolaanse asielzoekers.

VOORUITBLIK NAAR 2021

Wat het coronavirus ons het afgelopen jaar weer heeft laten zien, is dat de mensenrechten – juist ook ten tijde van crises – het fundament vormen voor een menswaardig bestaan. In 2021 gaan we onverminderd door met het aanspreken van machthebbers die de mensenrechten met voeten treden, ook als het onder het mom is van de corona-aanpak.

Met onze volle inhoudelijke agenda kiezen we voor onderwerpen die urgent zijn en waarop we de grootste impact verwachten. Er liggen kansen op het gebied van het onderwerp 'technologie en mensenrechten'. Algoritmes kunnen beslissingen nemen met grote gevolgen voor onze privacy, en ze kunnen leiden tot discriminatie en onderdrukking. Daarnaast zien we goede mogelijkheden voor ons werk voor mensenrechtenverdedigers in China. Met onze campagne in de aanloop naar de Olympische Winterspelen kunnen we druk op de autoriteiten verder vergroten. Daarbij willen we ook profiteren van onze groeiende publieke en politieke zichtbaarheid in het debat over China. Ook kansrijk achten we onze inzet voor arbeidsmigranten in Qatar, waar in 2022 het Wereldkampioenschap Voetbal wordt gehouden. We zijn hierover in gesprek met de KNVB. Onze succesvolle campagne #Let'sTalkAboutYES, over aanpassing van de wet waardoor seks zonder instemming in Nederland erkend wordt als verkrachting, zetten we door met de nadruk op bewustwording. Binnen de campagnes bouwen we actieve lokale netwerken van activisten. De verkiezingen in maart 2021 grijpen onze lobbyisten aan om een mensenrechtenstempel te drukken op de politieke agenda voor de komende vier jaar. En zoals ieder jaar proberen we ook in 2021 van de schrijfactie Write for Rights een groot succes te maken.
Dankzij innovaties bleek onze fondsenwerving minder vatbaar voor negatieve effecten van de coronamaatregelen. In 2021 gaan we door met innoveren, en investeren we in het meer divers maken van onze fondsenwervingsportfolio.

Voor Amnesty Nederland wordt in 2021 de nieuwe meerjarenstrategie uitgewerkt, en wordt de organisatie klaargemaakt om wendbaar, innovatief en effectief schendingen van mensenrechten aan te pakken. We zijn ervan overtuigd dat we in 2021 toekomstbestendig en (misschien wel) slagvaardiger dan ooit ons werk kunnen doen.

ONZE WERKWIJZE

Met onze werkwijze dragen we ertoe bij dat de autoriteiten die de mensenrechten schenden weten dat de wereld over hun schouder meekijkt, en oefenen we druk uit om schendingen te stoppen.

AMNESTY ONDERZOEKT

Als we ergens op de wereld een schending van mensenrechten signaleren of vermoeden, of er een melding van ontvangen, wordt dit door onze onderzoekers direct onderzocht.

AMNESTY VOERT ACTIE

Wereldwijd mobiliseren we honderdduizenden mensen om in actie te komen.

AMNESTY LOBBYT

We lobbyen bij regeringen en internationale organisaties om in te grijpen wanneer mensenrechten worden geschonden.

AMNESTY LICHT VOOR

We maken onrecht openbaar via rapporten, persberichten en onze (sociale) media. Daarnaast creëren we kennis over mensenrechten in de Nederlandse samenleving, onder andere met gastlessen op scholen.

AMNESTY WERKT SAMEN

We werken samen met partners en activisten in eigen land en andere landen om een groter maatschappelijk draagvlak en meer impact voor mensenrechten te bereiken.

AMNESTY WERFT FONDSEN

We werven fondsen om ons internationale werk voor de mensenrechten te financieren.

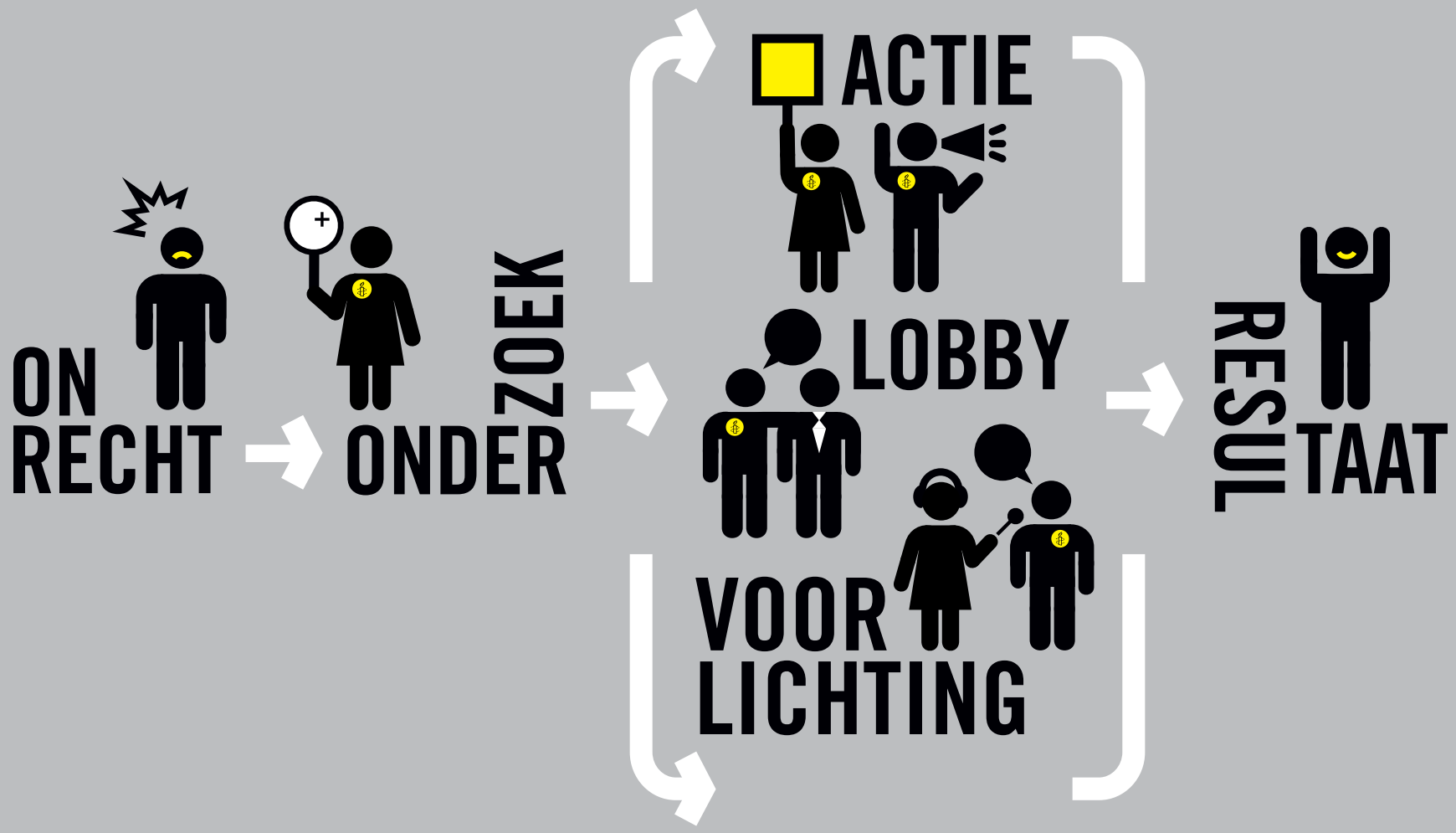
ON
RECHT
ONDER
ZOEK
ACTIE
LOBBY
VOOR
LICHTING
RESUL
TAAT

AMNESTY ONDERZOEKT

Goede en betrouwbare informatie ligt aan de basis van ons werk. Onze onderzoekers verzamelen informatie over schendingen van mensenrechten aan de hand van zo veel mogelijk bronnen. De meeste rapporten worden geschreven door Amnesty's Internationaal Secretariaat. In 2020 brachten we internationaal 147 rapporten en briefings uit. Amnesty Nederland zelf deed in 2020 ook onderzoek.

De afgelopen jaren is het aantal mensen dat in vreemdelingendetentie in isolatie werd geplaatst flink toegenomen, ondanks het voornemen van de overheid om isolatie minder vaak toe te passen. Dit blijkt uit het rapport *Isolatie in vreemdelingendetentie* van Amnesty International, Dokters van de Wereld en het Meldpunt Vreemdelingendetentie. Isolatie kan vooral bij kwetsbare mensen leiden tot ernstige psychische (en soms ook lichamelijke) klachten.
In november verscheen het rapport *Bewijsnood. Wanneer nationaliteit en identiteit ongeloofwaardig worden bevonden*. Daaruit blijkt dat de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) te hoge eisen stelt aan asielzoekers om hun identiteit en herkomst te bewijzen. Als de IND de nationaliteit of identiteit niet gelooft, beoordeelt de dienst het asielverzoek niet meer inhoudelijk op de risico's die iemand loopt in het land van herkomst. Iemand kan dan worden uitgezet, met alle ernstige mensenrechtenrisico's van dien.

I&O Research deed in opdracht van Amnesty onderzoek naar hoe Nederlanders aankijken tegen verkrachting en wetgeving hierover. Driekwart van de ondervraagden vindt dat penetratie zonder instemming verkrachting is, ook al is dwang of geweld niet aan te tonen, bijvoorbeeld als het slachtoffer van angst 'bevroor' of onder invloed was.

Aan de hand van satellietbeelden, nieuwsberichten, video's, tweets van burgers worden mensenrechtenschendingen onderzocht.

© Amnesty International / Richard Burton

In het rapport *Out of Control* staat dat Europese technologiebedrijven digitale surveillancetechnologie verkopen aan Chinese veiligheidsdiensten. Daarmee lopen ze een groot risico om bij te dragen aan mensenrechtenschendingen. Ook het Nederlandse technologiebedrijf Noldus leverde surveillanceproducten aan China, waaronder aan universiteiten in de regio Xinjiang waar Oeigoeren massaal onderdrukt worden.
Het rapport *We Sense Trouble* beschrijft de gevaren van predictive policing, een werkwijze die de Nederlandse politie steeds meer gebruikt. Volgens de Nederlandse politie is het systeem neutraal, maar dat klopt niet: vooroordelen en stereotypen beïnvloeden de modellen en algoritmes. En dat leidt tot discriminerende uitkomsten, met hogere risicoscores voor bepaalde bevolkingsgroepen.

In het samenwerkingsverband van de Eerlijke Bankwijzer publiceerden we een beleidsonderzoek over de duurzaamheid van de grootste banken in Nederland. De afgelopen twee jaar is die fors verbeterd.
De Eerlijke Verzekeringswijzer publiceerde een praktijkonderzoek over kobaltwinning. Daaruit kwam onder meer naar voren dat de negen grootste verzekeringsgroepen in Nederland zich volstrekt onvoldoende inzetten om de ernstige mensenrechtenschendingen in de kobaltsector te helpen voorkomen of aanpakken. Uit onderzoek van de Eerlijke Verzekeringswijzer bleek dat de negen grootste verzekeringsgroepen in Nederland hun beleggingsbeleid verbeterden op thema's als corruptie, wapens, klimaatverandering, bonussen en mijnbouw.

© Amnesty International

Een Amnesty-onderzoeker spreekt in Iraq met vluchtelingen.

AMNESTY VOERT ACTIE

De coronacrisis, en de bijbehorende overheidsmaatregelen, hadden op vrijwel al onze activiteiten grote invloed. De twee campagnes #LetsTalkAboutYES, over het als verkrachting strafbaar stellen van onvrijwillige seks, en de campagne voor de Russische lhbti- en vrouwenrechtenactivist Yulia Tsvetkova, bestonden aanvankelijk uit offline activiteiten. Nadat Nederland zo veel mogelijk thuis moest blijven, gooiden we deze campagnes volledig om naar online werving van deelnemers en vrijwilligers, online trainingen, bijeenkomsten en acties. Dat is wonderwel goed gelukt: we kregen het aantal deelnemers op de been waarop we voor corona hadden gehoopt.

GEEN FESTIVALS

Alle festivals, zoals de Bevrijdingsfestivals, Pinkpop, Zwarte Cross en Lowlands, gingen niet door. Hiermee misten we duizenden handtekeningen voor onze campagnes en konden we niet in gesprek gaan met veelal jonge mensen over onze acties en over Amnesty.

LOKALE GROEPEN

De activiteiten van groepen in het land zijn veelal offline en werden vanwege het coronavirus voor een belangrijk deel stilgelegd. In de digitale nieuwsbrief voor Amnesty-groepen en de actieve achterban besteedden we daarom veel aandacht aan online activiteiten. Zoals het delen van online petities en schrijfacties, het verbeteren van de websites en Facebookpagina's, verdieping via documentaires en online mensenrechtencolleges, en tips voor online contact met andere vrijwilligers. Ondanks corona zetten ook dit jaar veel van de lokale groepen zich weer in voor de jaarlijkse schrijfactie Write for Rights, zowel offline als online.

In 2020 konden we rekenen op de inzet van 213 Amnesty-groepen en 3.403 regionale en flexvrijwilligers.

© Pierre Crom

Op 25 augustus protesteerde Amnesty voor de Belarussische ambassade tegen het gewelddadige politieoptreden tegen vreedzame demonstranten.

ORGANIZING

In 2020 werkten twee campagnes met de nieuwe methodiek 'organizing': het werven van (jonge) mensen, en hen verantwoordelijk maken voor wanneer, hoe en met wie ze in actie komen. Organizing biedt de mogelijkheid om te blijven bouwen aan Amnesty als beweging. De focus ligt op relatieopbouw, investeren in leiderschap en de opbouw van een duurzame lokale structuur van betrokken en bevlogen mensen. Door binnen campagnes te werken met organizing, ontstaan nieuwe lokale netwerken van mensen die met kennis en kunde opkomen voor de rechten van anderen. Lees aan het eind van dit hoofdstuk het interview meet een van de deelnemers.

© Maarten Beckers

© Marieke Wijntjes

ONZE ACTIES

In actie voor de Oeigoeren
Met duizend poppetjes, symbool voor duizend vermiste Oeigoeren, protesteerden we op 5 maart voor de Chinese ambassade in Den Haag. In de Chinese provincie Xinjiang houden de autoriteiten met een veelomvattend bewakingssysteem Oeigoeren in de gaten. In ‘gesloten centra voor politieke heropvoeding’ zitten circa een miljoen Oeigoeren opgesloten.

Stop kindhuwelijken
De Pakistaanse vrouwenrechtenactivist Gulnar Tabassum overhandigde op 5 maart, samen met Nederlandse schoolkinderen, 8.018 handtekeningen aan bij de Pakistaanse ambassade in Den Haag. Ze roepen de autoriteiten op een einde te maken aan kindhuwelijken. Alle handtekeningen kwamen van scholieren.

Protest tegen Hongaarse premier Orbán
Enkele dagen voordat de regering van premier Orbán op 30 maart een wet aannam die de Hongaarse rechtsstaat verder uitholde, was er een eenpersoonsactie voor de Hongaarse ambassade. Premier Orbán misbruikt de coronacrisis om critici nog harder te kunnen aanpakken. Met de nieuwe wet is in feite het parlement buitenspel gezet.

#Freeloujain
Tweede Kamerleden van negen partijen steunden onze oproep tot vrijlating van de Saudische vrouwenrechtenactivist Loujain al-Hathloul (zie foto). Al-Hathloul kwam in februari 2021 vrij.

Protest tegen politiegeweld in Belarus
‘Waarschuwing: u staat op het punt de ambassade van Belarus te passeren. Iedere kritiek op de Belarussische autoriteiten kan leiden tot detentie en marteling.’ Met die mededeling werd voor de Belarussische ambassade op 25 augustus geprotesteerd tegen het buitensporige politieoptreden tegen vreedzame demonstranten, na de omstreden presidentsverkiezingen. Amnesty-directeur Dagmar Oudshoorn overhandigde een brief met Amnesty’s zorgen.

‘Laat Nasrin vrij’
Op 24 september demonstreerden we bij de Iraanse ambassade voor vrijlating van Nasrin Sotoudeh. Dat gebeurde in de week dat we mensen opriepen de telefoon op de ambassade roodgloeiend te laten staan met de boodschap ‘laat Nasrin vrij’. De mensenrechtenadvocaat werd twee jaar geleden gevangengezet omdat ze streed tegen de doodstraf en de verplichte hoofddoek. Sotoudeh is veroordeeld tot een celstraf van 38 jaar en 148 stokslagen.

Breda in actie
Vrijwilligers van Amnesty Nederland maakten op 10 oktober in het Valkenbergpark in Breda een tentoonstelling met verklaringen van slachtoffers van verkrachtingen. Ze vroegen voorbijgangers de verklaringen te lezen en eventueel hun eigen ervaring toe te voegen. De actie was onderdeel van de campagne #LetsTalkAboutYES. Op 3 oktober hielden vrijwilligers ook een actie in Utrecht.

In actie voor Yulia
Voor de Russische ambassade in Den Haag demonstreerde Amnesty voor de vrijlating van de Russische kunstenares en activist Yulia Tsvetkova. Zij wordt beschuldigd van het ‘maken en verspreiden van pornografische materialen’. Tsvetkova, die zich inzet voor de rechten van vrouwen en lhbti’ers, had op sociale media tekeningen geplaatst van het naakte vrouwelijk lichaam.

#LetsTalkAboutYES
Als onderdeel van de #LetsTalkAboutYES-campagne voerden we van 21 tot 25 november actie in elf steden. We vroegen mensen om hun persoonlijke bericht over seks met instemming op kledingstukken te schrijven en deze op te hangen aan een waslijn. Zo’n 400 kledingstukken zijn afgeleverd in Den Haag.

© Phil Nijhuis

© Piet de Blanken

Breda

© Marieke Wijntjes

Utrecht

SPOEDACTIES

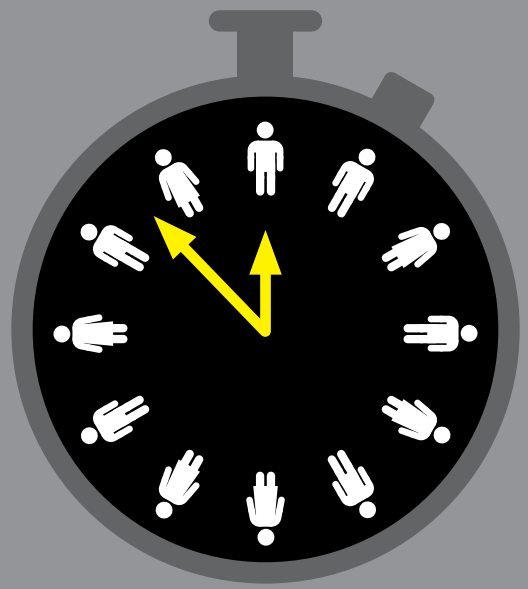

361x

VERKEERT IEMAND IN ACUUT GEVAAR, DAN STUURT AMNESTY BINNEN 48 UUR OVER DE HELE WERELD EEN SPOEDACTIE UIT

170 nieuwe acties
129 vervolgacties
62 acties werden afgerond
60 keer met een positief resultaat

Amnesty Nederland zette in totaal 87 acties uit

DE REDENEN WAAROM WE EEN SPOEDACTIE VOERDEN

Vrijheid van meningsuiting: 162 acties
Corona: 85 acties
Detentie: 83 acties
Marteling: 49 acties

WRITE FOR RIGHTS

Tijdens Write for Rights werden in ons land meer dan 480.000 brieven en kaarten geschreven, een nieuw record. In 2019 waren het ruim 332.000.

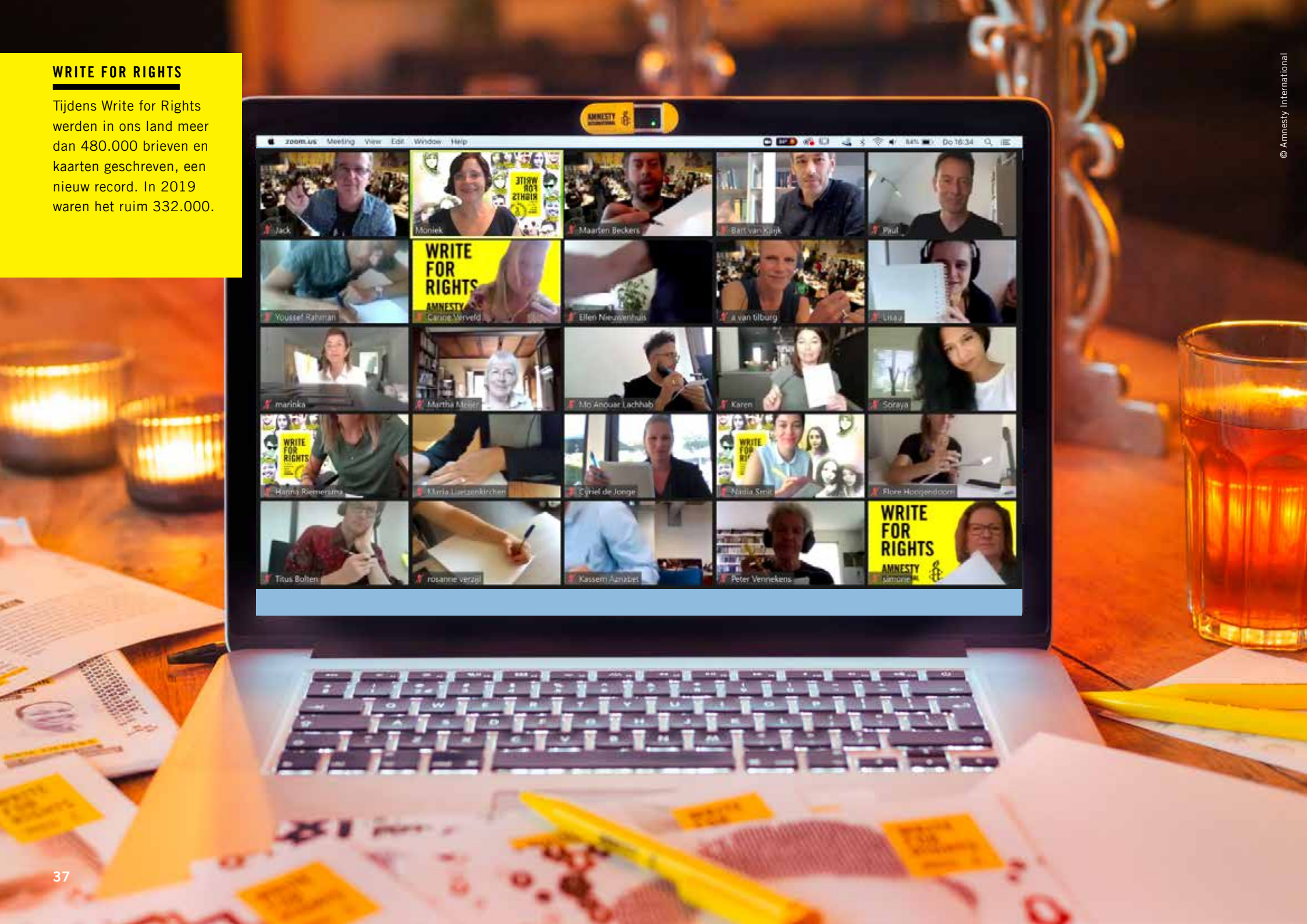

© Amnesty International

DUSHANTHI PIEK

‘WIJ RUSTEN NIET VOORDAT YULIA IS VRIJGESPROKEN’

In Nijmegen stortte een speciaal Amnesty-campagneteam zich het hele jaar op de zaak van de Russische Yulia Tsvetkova. Ook in enkele andere steden werd dat gedaan, in een voor Amnesty nieuwe actiemethode: organizing. Dushanthi Piek is lid van ‘Nijmegen for Yulia’. ‘Onze acties zorgen voor positieve energie.’

Yulia Tsvetkova is een Russische mensenrechtenactiviste en kunstenaar. Ze dreigt zes jaar cel te krijgen wegens ‘homopropaganda’ en ‘het maken en verspreiden van pornografie’. Met de groep ‘Nijmegen for Yulia’ voerde Dushanthi Piek het hele jaar actie voor haar.

‘Yulia had op sociale media tekeningen geplaatst van vrouwen,’ vertelt Dushanthi. ‘Sommige waren naakt, met okselhaar en schaamhaar – realistische tekeningen. Er waren ook tekeningen bij van gezinnen met twee vaders en twee moeders. Haar boodschap was: dit is normaal, dit is hoe mensen zijn.’

Yulia Tsvetkova kwam de laatste jaren vaker met de autoriteiten in aanraking. Ze moest haar werk bij een theatergezelschap stoppen omdat ze ‘minderjarigen zou aanzetten tot niet-traditionele relaties’, en kreeg boetes wegens ‘homopropaganda’ omdat ze twee lhbtiq-websites beheerde. En nu dreigt er dus gevangenisstraf.

Dushanthi: ‘Ze zat een tijd in huisarrest; dat werd vlak voor corona opgeheven. Nu mag ze wel vrij reizen maar ze wordt om de zoveel tijd ontboden bij de rechtbank. Die doen steeds maar geen uitspraak, dus het blijft onzeker voor haar.’

© Inky ter Brake

Gewone Nijmegenaren

In 2020 zette Amnesty in een aantal steden campagneteams op die alleen voor Yulia werkten. ‘Het doel,’ vertelt Dushanthi, ‘is zo veel mogelijk druk uitoefenen op Rusland, zodat zij weten: we houden jullie in de gaten.’

Het lukte het team goed om gewone Nijmegenaren te betrekken. ‘We verzamelden veel handtekeningen voor Yulia’s vrijlating, want petities maken het verschil. Door corona deden we veel online, via Instagram en Facebook, maar we hadden ook een paar mooie acties in de stad. We kleurden de trappen op de Waalkade met stoepkrijt in de regenboogkleuren. Tijdens een andere actie zetten we kunst van Yulia naast klassiekers uit de kunstgeschiedenis. We vroegen het publiek: waarom is het ene kunst en het andere strafbaar? Wat vind je ervan dat iemand hiervoor naar de gevangenis moet? Bijna iedereen is geschokt als ze dat horen.’

De acties kregen veel publiciteit, onder meer nadat sommige bekende Nederlanders er aandacht aan besteedden. Dushanthi: ‘Tim Hofman deelde de actie, dat leverde veel extra bekendheid op. En de fotograaf Bete van Meeuwen maakte een mooie fotoserie van activisten in Nederland, naakt met een wit doek.’

Heet onder de voeten

‘We kregen meerdere berichten van Yulia zelf en haar moeder, waarin ze bedankten voor de steun,’ vertelt Dushanthi. ‘Dat is heel fijn om te horen. Yulia gaf aan dat het contrast zo groot is. Onze acties zijn prikkelend, ludiek en zorgen voor positieve energie. Die stoepkrijtactie was op een mooie zonnige dag, en veel gewone mensen hielpen. Diezelfde dag waren er ook demonstraties in Rusland, met een heleboel arrestaties. Wat een verschil.’

‘Daarnaast vond ik het wel een succes dat Amnesty op een gegeven moment bericht kreeg van het OM in Rusland. Die zeiden: hou alsjeblieft op met al die brieven en kaarten en petities. Wij zijn niet meer verantwoordelijk, we hebben de zaak overgedragen aan een onderzoekscommissie. Het werd ze duidelijk te heet onder de voeten, en daar doe je het voor. Maar nu richten we ons natuurlijk op die commissie. Want wij rusten niet voordat Yulia is vrijgesproken.’

Organizing

Behalve in Nijmegen werkten ook teams in Groningen, Rotterdam, Eindhoven en Amsterdam aan deze zaak. De teams zijn opgezet volgens een voor Amnesty nieuwe actiemethode: organizing. Daarbij worden nieuwe activisten geworven die zelf verantwoordelijk zijn voor wanneer, hoe en met wie ze in actie komen. En ook voor het groeien van de beweging. De teams zijn behoorlijk professioneel georganiseerd. Dushanthi: ‘We werven activisten met een vacature op de site en compleet met sollicitatiegesprek. Dat werpt een iets hogere drempel op, maar dan werf je wel activisten die er echt voor willen gaan!’

‘Een van de mooie dingen hieraan is dat we veel contact hebben met de andere teams,’ zegt Dushanthi. ‘We sparren, wisselen actie-ideeën uit. In oktober hadden we een gezamenlijke actie bij de Russische ambassade om handtekeningen te overhandigen – daarvoor hebben we toen samen een plan gemaakt. En ook het contact met andere organisaties en groepen vind ik geweldig. We hebben bijvoorbeeld goed gewerkt met het COC, en ook met de lokale Amnesty-groep Nijmegen. Dat is echt het fijne aan deze actievorm: dat je je samen inzet.’

‘Amnesty kreeg op een gegeven moment bericht van het OM in Rusland. Die zeiden: hou alsjeblieft op met al die brieven en kaarten en petities. Het werd ze duidelijk te heet onder de voeten, en daar doe je het voor.’

DE ACHTERBAN

	2018	2019	2020	
Achterban	345.592	368.187	376.111	↑
Leden/donateurs	251.011	250.908	254.789	↑

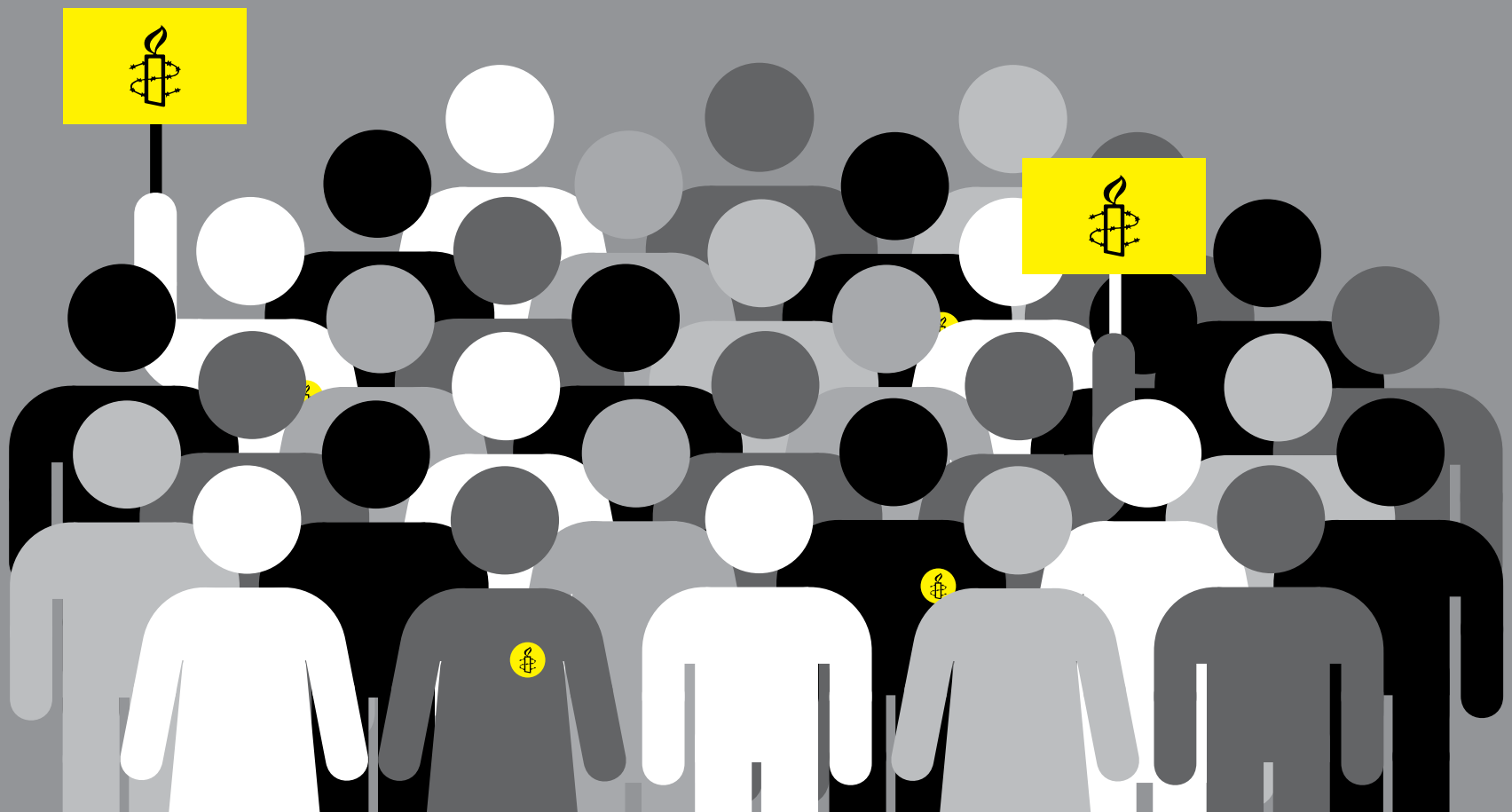

AMNESTY LOBBYT

In onze lobby bij de Tweede Kamer en verschillende ministeries (Justitie en Veiligheid, Buitenlandse Zaken en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) dringen wij erop aan dat Nederland mensenrechten een prominente rol geeft in het binnen- en buitenlandbeleid. Wij vragen aandacht voor onze onderzoeken en delen informatie. In internationaal verband lobbyen wij bij onder meer de Europese Unie, de Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties, de Raad van Europa, de KNVB en de FIFA, en bij bedrijven.

In 2020 lobbyden we vooral hiervoor:

- Actievere inzet van Nederland en de EU voor mensenrechten(verdedigers) in China, Rusland en Saudi-Arabië (zie hoofdstuk 'Aanvallen op mensenrechtenverdedigers').
- Maatregelen om discriminatie tegen te gaan (die leidden tot verschillende aangenomen Kamermoties, onder andere op het gebied van het nieuwe onderwijscurriculum).
- Een aanpassing van de verkrachtingswetgeving in Nederland, zodat die gebaseerd is op het ontbreken van wederzijdse instemming (minister Grapperhaus kondigde in november aan met een voorstel hiervoor te komen). Zie hoofdstuk Mensenrechten in Nederland.
- Een humaan asielbeleid en het vasthouden van de politieke aandacht voor uitzettingen. Zie hoofdstuk Mensenrechten in Nederland.
- Mensenrechtenwaarborgen voor het gebruik van algoritmen en Big Data (minister Ollongren kondigde aan met een mensenrechtentoets te komen). Zie hoofdstuk Mensenrechten in Nederland.
- De instelling van een VN-waarnemingsmissie in Libië (deze werd ingesteld).

© Phil Nijhuis

Voor de Russische ambassade vraagt Amnesty om de aanklachten tegen lhbti-activist Yulia Tsvetkova in te trekken.

- In een bredere ngo-coalitie: beter beleid rondom transparantie en mogelijke burgerdoden in militaire missies (het traject startte in 2020 en loopt door in 2021).
- Bestrijding van etnisch profileren door de politie en andere overheidsdiensten.
- Het stoppen van uitbuiting van arbeidsmigranten die in Qatar bouwen aan voorzieningen voor het WK-voetbal 2022 (we zijn in gesprek met de KNVB en de Nederlandse overheid).
- Het opnemen van mensenrechtenthema's in de programma's van politieke partijen voor de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021.

MARCELLE BOS

‘AL DIE KAMERLEDEN DIE NAAR BUITEN KWAMEN VOOR ONS.’

Marcelle Bos (36) is een van de leden van de #LetsTalk AboutYES-actiegroep van verkrachtingsslachtoffers. Met hun persoonlijke verhalen speelden zij in 2020 een cruciale rol in Amnesty’s campagne, met name in de lobby. ‘“Ik moet dit effe laten zakken”, zei een Kamerlid na ons gesprek.’

Hoe kwam je bij de actiegroep?
‘In 2019 vertelde ik bij een Zembla-uitzending over de freeze-reactie die ik had toen ik werd verkracht. Net als 70 procent van de verkrachtingsslachtoffers verstijfde ik van angst, waardoor ik mij niet kon verzetten. Een Amnesty-medewerker zag deze uitzending en toen zij een actiegroep van slachtoffers wilde oprichten, nam ze contact op met mij. Ik dacht meteen: dit ga ik doen! Na Zembla kreeg ik namelijk veel reacties. Mensen zeiden: ”Goh, ik wist niet dat het zo werkte” Ik dacht: er is een hiaat in de kennis over verkrachting, dat wil ik veranderen. Maar in je eentje kom je niet ver. Ik heb niet de contacten die Amnesty heeft.’

Hoe was de eerste kennismaking?
‘Het voelde meteen heel fijn. Door corona was de eerste kennismaking online en we kenden elkaars verhaal niet, maar toch snapten we elkaar. We strijden voor hetzelfde doel en dat strijdgevoel verbindt. En dat terwijl we ons allemaal zo vaak alleen hadden gevoeld.’

© Amnesty International

Hoe gingen jullie te werk?
‘Ons doel was duidelijk: we willen dat de verkrachtingswet wordt aangepast. We begonnen ermee elk ons verhaal op te schrijven dat we wilden meegeven aan minister Grapperhaus van Justitie en Veiligheid [Red: de minister deed in mei een voorstel voor een wet over ‘seks tegen de wil’ en vroeg mensen daar via een internetconsultatie op te reageren]. Onze verhalen hebben we bij elkaar gevoegd en ingezonden. Al snel kwamen er allemaal mediaverzoeken. Ik was bijvoorbeeld twee keer bij Hart van Nederland en een keer op Radio 1, en stond in verschillende bladen. Ook spraken we tijdens een actie op het Plein in Den Haag met Tweede Kamerleden én hadden we een gesprek met minister Grapperhaus.’

Wat was voor jou het hoogtepunt van de campagne tot nu toe?
‘Er waren heel veel hoogtepunten. Maar hét hoogtepunt was dat we op 6 oktober met elkaar op het Plein stonden. Dat was fantastisch! De #LetsTalkAboutYES-activistengroep was er en wij als actiegroep, alles was geel, wij hadden onze campagnetruien aan, en dan waren er al die Kamerleden die naar buiten kwamen voor ons! Ik dacht bij mezelf: kijk waar ik nu ben, en waar ik vandaan kom!
Het was heel fijn dat we zulke open gesprekken konden voeren met Kamerleden van onder andere PvdA, GroenLinks, VVD, CDA en D66. Het was ook pittig omdat sommige Kamerleden nog veel vragen hadden. Maar ze maakten veel tijd vrij en we hebben hen aan het denken gezet. Zo zei een Kamerlid: ”Ik moet dit effe laten zakken”.

De dag nadat jullie met hen spraken, waren de Kamerleden van vrijwel alle partijen tijdens een debat in de Kamer zeer kritisch over het wetsvoorstel van minister Grapperhaus. Een maand later kondigde de minister aan met een nieuw voorstel te komen, waarin alle vormen van onvrijwillige seks strafbaar zijn als verkrachting. Is het doel bereikt?
‘Ik ben nu al heel tevreden! Maar wanneer het klaar is? Nooit. Eerst moet er een wet komen waarin seks zonder instemming altijd verkrachting is. In de plannen die de minister nu maakt, is nog te veel plek voor gradaties in verkrachtingen – daar krijg ik jeuk van!
Als er een goede wet ligt, staat de norm vast. Ik hoop dat de samenleving er daarna ook anders mee omgaat. Dat er een einde komt aan *victim blaming*. Laten we het over ‘ja’ hebben, want ‘nee’ zeggen is moeilijk. Als politie en andere instanties daarmee beginnen, helpt dat al erg. En dan moeten we met elkaar gaan praten over instemming. Daar kan je al jong mee beginnen.’

© Phil Nijhuis

‘Als er een goede wet ligt, staat de norm vast. Ik hoop dat de samenleving er daarna ook anders mee omgaat.’

AMNESTY LICHT VOOR

MEDIA

Media-aandacht is voor Amnesty van groot belang. In eerste instantie omdat het helpt de druk op autoriteiten en bedrijven op te voeren. Maar zichtbaarheid is ook essentieel voor de bestaande achterban, die in media ziet waar Amnesty aan werkt, en voor het werven van nieuwe leden. Uit kwantitatieve analyse bleek dat de media-aandacht voor Amnesty de afgelopen jaren afnam, vooral het aantal interviews voor radio en tv daalde sterk.
Dit valt te verklaren door de in kwaliteit (nieuwswaardigheid) afnemende aantal onderzoeken van het Internationaal Secretariaat, veranderingen in het medialandschap, toenemende concurrentie van andere ngo's en de afnemende publieke interesse in mensenrechten.

Amnesty's positie als organisatie blijft sterk, maar we zullen slimmer en selectiever moeten zijn bij het onder de aandacht brengen van ons werk. In 2020 slaagden we daarin. Door scherper in te spelen op de actualiteit nam de media-aandacht voor onze standpunten toe. In 2020 stonden berichten over Amnesty 676 keer in de landelijke media. Dat is nagenoeg gelijk aan 2019. Amnesty werd 1.600 keer genoemd in een kop van een nieuwsbericht. Ook dat aantal is vergelijkbaar met het aantal in 2019. En Amnesty verscheen 5.030 keer in online nieuwsberichten. Een aanzienlijk deel van de stijging kwam door de campagne #LetsTalkAboutYES en door onze berichtgeving over misbruik van de coronapandemie door machthebbers.
Internationaal springen China, Qatar en een goed rapport over het lot van Yezidi-vrouwen eruit. De verhouding Nederlandse en internationale onderwerpen lag op radio en televisie richting de 50-50 procent.

SOCIALE MEDIA

Het socialemediateam liet ook in 2020 goede resultaten zien. De stelregel 'we doen het goed of we doen het niet' hielp de juiste keuzes te maken. Op bijna alle prestatie-indicatoren (KPI's) scoorden we goed of boven verwachting. Zo maakten we op Instagram, waarop in 2020 onze focus lag omdat dit kanaal voor Amnesty de meeste potentie heeft, een groeispurt door: van 19.900 naar 37.500 volgers. De interactieratio – interactie met onze volgers, de belangrijkste indicator van de kwaliteit en kwantiteit van ons bereik – lag ruim boven de doelstelling. De campagne #LetsTalkAboutYES had daarop veel invloed; het onderwerp spreekt velen aan. Op Instagram delen ook steeds meer influencers onze content (onder wie Geraldine Kemper, Tim Hofman en Anna Nooshin).
Op Twitter plaatsten we het afgelopen jaar minder, maar waren we wel scherper. Met ruim vijfhonderd tweets bereikten we gemiddeld 45.000 mensen, waarmee het bereik per tweet 42 procent hoger is dan in 2019 (32.000). Het aantal Facebookvolgers groeide licht tot 188.473 (2019: 182.610). Op YouTube draaiden we een pilot met drie video's over de mens achter de activist. Hierdoor groeide het aantal abonnees van 2.640 naar 4.268. Het was een arbeidsintensief project en voor 2021 ontbreekt het aan budget om een vervolg aan

Amnesty-directeur Dagmar Oudshoorn vertelt in de 5 uur-show over de schrijfactie Write for Rights.

EDUCATIE

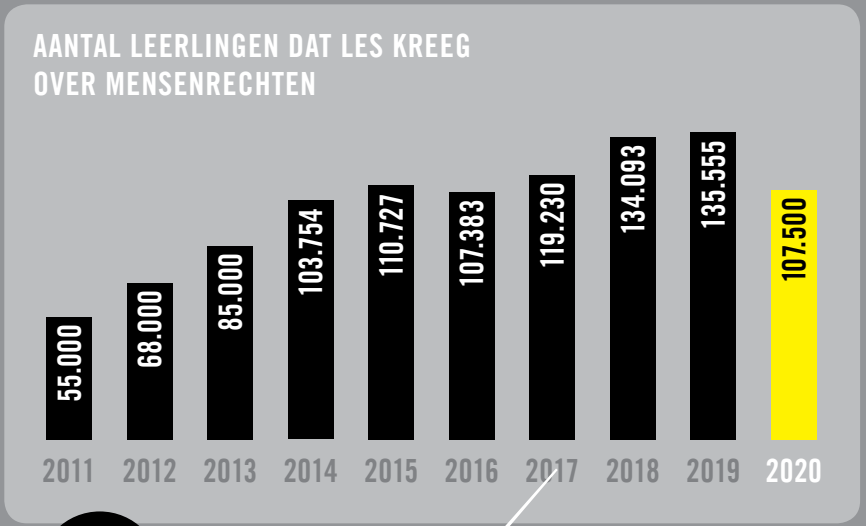

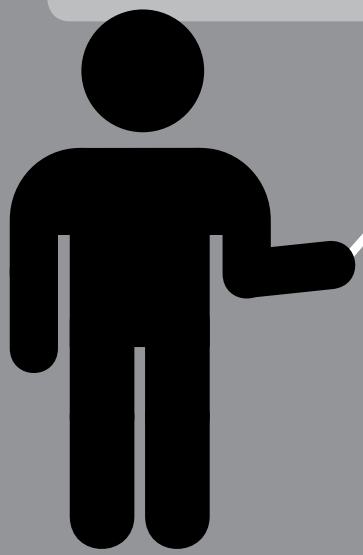

SCHOLIEREN

Aantal leerlingen dat les kreeg over mensenrechten:
107.500 (2019: 135.555) ↓*
Gemiddelde beoordeling gastlessen: 8,8 (2019: 8,4) ↑

STUDENTEN

Aantal masterclasses: 14 (2019: 19) ↓*
Aantal deelnemers masterclasses: 1.160 (2019: 1.032) ↑
Gemiddelde beoordeling masterclasses: 8,4 (2019: 8,2) ↑

NEDERLANDSE BEVOLKING

Aantal Mensenrechtendialogen: 150 (2019: 95) ↑
Aantal deelnemers Mensenrechtendialogen en Meet-ups:
1.200 (2019: ruim 1.870) ↓

* Door de corona-maatregelen werden veel bijeenkomsten afgelast

deze pilot te geven. We gaan wel kijken naar andere mogelijkheden om mensen aan ons te binden. Dankzij de advertenties op Instagram en Facebook wierven we in 2020 3.300 leden (2019: 1.804) en ondertekenden 540.000 mensen online een petitie (2019: 284.724).

WEBSITE

Nadat bleek hoe omvangrijk de gevolgen van de coronapandemie waren, maakten we in enkele weken een omvangrijk coronadossier op onze website. Het aantal bezoekers aan onze website groeide met 40 procent naar 2.468.191 (1.767.116 in 2019).

WORDT VERVOLGD

Ons onafhankelijke mensenrechtenmagazine *Wordt Vervolgd* lanceerde in september zijn nieuwe lay out op de website en een wekelijkse nieuwsbrief. De inhoud daarvan komt uit de verhalen van het papieren magazine, dat nu zes keer per jaar verschijnt. Twee edities daarvan worden naar alle leden gestuurd. Via de nieuwsbrief blijven zij bovendien online op de hoogte van de journalistieke verhalen over mensenrechten in *Wordt Vervolgd*. Hierdoor is *Wordt Vervolgd* sinds de vernieuwingen een recordaantal keer online gelezen: 202 procent meer dan in dezelfde periode in 2019 (15 september - 31 december). De nieuwsbrief, waarin recente artikelen en klassiekers elkaar afwisselen, kent een trouwe groep lezers: gemiddeld opent 63 procent van de (wekelijks groeiende) ontvangers de nieuwsbrief. Dit is voor journalistieke nieuwsbrieven een zeer hoog percentage.

MENSENRECHTENEDUCATIE

Door mensenrechteneducatie vergaren jongeren kennis, en ontwikkelen ze vaardigheden en gedrag waarmee ze in hun omgeving gelijkheid en rechtvaardigheid kunnen bevorderen. De positieve stappen om mensenrechten in het curriculum van het basis- en voortgezet onderwijs op te nemen, werken door in de strategie van het educatieteam. Dit gebeurt onder andere door meer te focussen op acties binnen mensenrechteneducatie.

Tijdens het schooljaar 2019-2020 kwamen bijna 75.000 leerlingen en studenten in actie, onder andere door mee te doen aan Write for Rights op School of door het tekenen van jongerenpetities.
Door corona legden we veel reguliere werkzaamheden op scholen stil, zoals het verzorgen van gastlessen en workshops door onze gastdocenten en peer educators. We bereikten tijdens schooljaar 2019-2020 daardoor minder leerlingen en studenten: 107.500 tegenover 135.555 in het vorige schooljaar.
Vanaf april 2020 kwamen we met een beknopt online aanbod 'Amnesty op School voor Thuis': korte acties en lesvormen voor leerlingen en docenten, maar ook voor ouders die thuisonderwijs verzorgden.
Na twee Masterclasses in het Amnesty-huis dwong corona ons online Masterclasses te organiseren. Met veertien door de ASN Bank gesponsorde Masterclasses bereikten we een recordaantal studenten (1.160) die de bijeenkomsten met een 8,4 waardeerden (8,2 in 2019).

MENSENRECHTENDIALOOG

Amnesty's Mensenrechtendialoog richtte zich in 2020 met name op jongeren. Aan de hand van prikkelende vragen wisselden zij gedachten uit over discriminatie en racisme, lhbti-rechten, vluchtelingen en asielzoekers, en veiligheid en mensenrechten. In 2020 voerden ook diverse externe organisaties mensenrechtendialogen uit, zoals buurtcentra in Amsterdam, het Van Abbemuseum in Eindhoven en Hogeschool Saxion in Enschede.
In juni wierven wij veertig jonge gespreksleiders met een multiculturele achtergrond. Na een training begeleidden zij vanaf september de online dialogen. In de laatste vier maanden van 2020 bereikten we 1.600 jongeren in tweehonderd online dialogen, waarvan honderdtien voor Saxion Hogeschool. Amnesty organiseert de dialogen vanuit de overtuiging dat een gesprek over mensenrechten leidt tot de ontdekking van gedeelde waarden, en daarmee mogelijk tot minder polarisatie. In 2021 wordt de samenwerking met alle eerder genoemde organisaties uitgebreid, waarbij het accent komt te liggen op de campagne #LetsTalkAboutYES.

TRUDI VAN GREEVENBROEK

‘TJEETJE, HIER VOEL IK ME LEKKER!’

‘Ik kan me voorstellen dat jullie genoeg rotklusjes hebben,’ zei Trudi van Greevenbroek. ‘Mag ik die doen?’ Met die gevleugelde woorden kwam een van Amnesty’s trouwste vrijwilligers de organisatie binnen. Sindsdien heeft ze heel wat ‘rotklusjes’ geklaard. ‘Ik kan niet weg bij jullie.’

Bij Amnesty International spelen vrijwilligers een cruciale rol. Ze helpen onder andere bij acties en campagnes in het land, bij de jaarlijkse Amnesty-collecte en bij het werk op het hoofdkantoor in Amsterdam. Dat laatste doet Trudi van Greevenbroek al sinds 1996, vooral op de educatieafdeling. Hoe kwam ze erbij om Amnesty te gaan helpen?

‘Ik kwam in 1996 in Amsterdam wonen en was al jaren Amnesty-lid,’ vertelt Trudi. ‘Ik had altijd de agenda van Amnesty maar op een keer kwam die niet terwijl ik hem wel had besteld. Dus ik opbellen. Ik kreeg [Amnesty-medewerker] Wim Roelofsen aan de lijn en die zei: ik doe hem wel op de post. Ik zei: als ik op mijn dak ga staan kan ik naar jullie zwaaien! Ik kom hem wel halen.’
Dus Trudi naar het Amnesty-kantoor. ‘Ik stond in het halletje bij de balie en de atmosfeer greep me direct. Ik ben heel gevoelig voor de omgeving en dacht: tjeetje! Hier voel ik me lekker! En ik was sowieso op zoek naar iets om te doen naast alleen maar oud zijn, ha ha.

© Amnesty International / Karen Veldkamp

Dus ik vroeg Wim: “Ik kan me voorstellen dat jullie genoeg rotklusjes hebben, mag ik die doen?” Toen mocht ik dingen ordenen op Wims computer. In ordenen ben ik goed, want ik ben weefster.’

Kaarten van scholieren

Trudi van Greevenbroek spreekt graag en vol passie over haar Amnesty-carrière. ‘Heb je enig idee hoe moeilijk het is om Nederlands te lezen en schrijven als buitenlander?’ vraagt ze plotseling. ‘Volstrekt onmogelijk! En er werkte een Ethiopische vrouw op de educatieafdeling. Die sprak fantastisch Nederlands maar ga het maar eens schrijven. Dus toen heb ik Wim verlaten en ben ik samen met haar de bestellingen gaan regelen van het Amnesty-lesmateriaal. Dat ging meteen geweldig.’

Naast het versturen van lesmateriaal doet Trudi van alles en nog wat. Nieuwsbrieven inpakken voor gastdocenten, handtekeningen onder petities tellen (‘ik heb bij elkaar ongeveer 560 duizend handtekeningen geteld’) en – misschien wel het leukste – groetenkaarten sorteren die scholieren schrijven aan mensenrechtenverdedigers. ‘Dat mis ik met corona wel enorm: die kaarten van de kinderen. Dat vind ik een belangrijke taak. Ze schrijven vaak prachtige, bemoedigende dingen. “Hou vol!” Of ook wel dingen als: “Ik ga straks voetballen”. Heerlijk.’

Ondersteboven

Tijdens de lockdown staat haar werk voor Amnesty bepaald niet stil. ‘Meestal sturen Klaske of Andrea [van de educatieafdeling] mij een appje met uitleg van wat ze nodig hebben, en dan brengen ze het werk langs. Gelukkig maar, want ik kan niet weg bij jullie.’

En toen Trudi in september 90 jaar werd, was ze zelf onderwerp van een Amnesty-kaartenactie. ‘Dat was ongelooflijk hartverwarmend. Ik kreeg van een heleboel Amnesty-mensen een kaart. Zevenennegentig kaarten! Mooi hè? Ik was daar helemaal van ondersteboven en loop er ook vreselijk over op te scheppen tegen iedereen. Echt prachtig. Het is een teken dat je bestaat. Een teken dat ze je zien.’

‘Die kaarten van de kinderen. Ze schrijven vaak prachtige, bemoedigende dingen: “Hou vol!” Of ook: “Ik ga straks voetballen”. Heerlijk.’

AMNESTY WERKT SAMEN

Dit overzicht beperkt zich tot de belangrijkste samenwerkingsverbanden, waarbij meerdere afdelingen betrokken zijn en/of met een financiële omvang van meer dan € 10.000 per jaar.

SAMENWERKING GERICHT OP FINANCIERING

Amnesty Nederland krijgt financiële steun van:

- Adessium Foundation
- ASN Bank
- Flexi-Plan
- Hartstra Stichting
- Ministerie van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking
- Nationale Postcode Loterij
- Triodos Bank
- Stichting Books4Life

SAMENWERKING ZUIDELIJKE PARTNERS

Amnesty Nederland werkt samen met verschillende partners in het Zuiden, die we vanuit veiligheidsoverwegingen niet bij naam kunnen noemen.

SAMENWERKING GERICHT OP DIENSTVERLENING

Amnesty Nederland werkt samen met:

- Data Driven Marketing Association (DDMA)
- Goede Doelen Nederland
- Lowlands
- Pinkpop
- Zwarte Cross (de Feestfabriek)

SAMENWERKING AMNESTY-KANTOREN

Amnesty werkt samen met nationale Amnesty-secties en de regionale Amnesty-kantoren.

Nationale secties in:

- België
- Denemarken
- Duitsland
- Frankrijk
- Hongarije
- Indonesië
- Mali
- Noorwegen
- Oekraïne
- Polen
- Spanje
- Verenigd Koninkrijk
- Zweden
- Zwitserland

Regionale kantoren in:

- Beiroet
- Brussel
- Dakar
- Hongkong
- Londen
- Nairobi
- Rusland (Moskou)

COALITIES

Amnesty Nederland doet mee aan:

- Geen Kind in de Cel – samen met coalitiepartners: Defence for the Children, INLIA, Kerk in Actie, Stichting Kinderpostzegels, Stichting LOS, Unicef, Vluchtelingen-Werk en Protestantse Kerk
- Control Arms Campaign

De overheid, Nederlandse banken en maatschappelijke organisaties zoals Amnesty International sloten een convenant om mensenrechtenschendingen tegen te gaan in gevoelige sectoren zoals de palmolie-, mijnbouw- en wapensector. Banken bleken echter weinig ambitie te hebben en de overheid bleef te passief om dit te realiseren.

PLATFORMS

Amnesty Nederland maakt deel uit van:

- Breed Mensenrechten Overleg (BMO) Nederland
- Colombia Platform
- MVO Platform
- Palmolie Platform
- Platform Mensenrechteneducatie

INSTITUTIONELE SAMENWERKINGSVERBANDEN

Amnesty Nederland werkt samen met:

- Anne Frank Stichting inzake programma Mensenrechten-educatie
- CAUSE (Coalition Against Unlawful Surveillance Exports)
- Digitale Vier (De Waag, Open State Foundation en Bits of Freedom)
- Dokters van de Wereld, INLIA, Kerk in Actie, Stichting LOS en International Detention Coalition inzake het project 'Mensen zonder verblijfsrecht'
- FNV, PAX, Milieudefensie, Oxfam Novib en World Animal Protection inzake de Eerlijke Bankwijzer en de Eerlijke Verzekeringswijzer
- Humanity House
- Human Rights Tattoo
- International Campaign for Tibet
- Lawyers for Lawyers
- Nationaal Comité 4 en 5 mei
- Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (NJCM)
- Nederlands Helsinki Comité
- Open Society Justice Initiative, IZI-Solutions, Controle Alt Delete, antidiscriminatiebureau Radar en Public Interest Litigation Project (PILP) inzake programma 'Etnisch profileren'
- Oxfam Novib, PAX, Save the Children, CNV, FNV, ministerie van Financiën, ministerie van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, NVB en elf individuele banken inzake een mensenrechtenconvenant voor de bancaire sector
- Oxfam Novib, PAX, Save the Children, World Animal Protection, Natuur & Milieu, FNV, ministerie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, ministerie van Financiën, Verbond van Verzekeraars en Zorgverzekeraars Nederland inzake een IMVO-Convenant voor de verzekeringssector
- Oxfam Novib, PAX, Save the Children, World Animal Protection, Natuur & Milieu, CNV, FNV, VCP, ministerie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, ministerie van Financiën, ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Pensioenfederatie inzake een IMVB-Convenant voor de pensioensector
- PAX, Milieudefensie, Oxfam Novib en World Animal Protection inzake de Eerlijke Pensioenwijzer
- PAX inzake 'Freedom from Fear'-alliantie
- PAX, Defend Defenders, en Abaad inzake de alliantie Strengthening Civil Courage (SCC)
- Rechters voor Rechters
- Stichting Amsterdam Gay Pride inzake Pride Amsterdam
- Stichting Grachtenfestival
- Stichting Movies that Matter
- Stichting Vredeswetenschappen en de Rotterdam School of Management inzake de Bijzondere Leerstoel International Business and Human Rights aan de Rotterdam School of Management
- Theater de Meervaart en Senf Theaterpartners inzake naprogrammering The Mountaintop
- Veilig tegen Corona Coalitie
- Verzetsmuseum inzake programma Mensenrechteneducatie
- VluchtelingenWerk, Pharos, SMAK, Stichting Arq, ASKV en Johannes Wier Stichting inzake het instituut voor Mensenrechten en Medisch Onderzoek (iMMO)
- VluchtelingenWerk Nederland inzake het project 'Mensen zonder Verblijfsrecht'

AMNESTY WERFT FONDSEN

Ondanks de coronacrisis was 2020 een uiterst succesvol jaar voor onze fondsenwervers. Het team van de afdeling Marketing en Fondsenwerving speelde snel en goed in op de ontwikkelingen toen het coronavirus in Nederland opdook. Daarnaast bleek eens te meer hoe loyaal onze leden en samenwerkingspartners zijn. Hun financiële steun is cruciaal, want die maakt het nationale en internationale mensenrechtenwerk van Amnesty Nederland mogelijk. In 2020 bedroegen onze inkomsten € 27,4 miljoen (2019: € 27,7 miljoen).

LEDENWERVING EN -BEHOUD

In 2020 wierven we meer leden dan de afgelopen tien jaar: er kwamen 23.438 nieuwe leden bij, ruim meer dan het streven van 20.000. Het lukte ons ook de uitstroom omlaag te brengen: 19.484 leden namen afscheid (2019: 20.229), terwijl de verwachting was dat de uitstroom door de onzekerheden van de coronacrisis juist zou toenemen. Het is duidelijk dat Amnesty-leden tot de trouwste leden behoren. Eind 2020 telden we 254.789 leden, terwijl de teller eind 2019 op 250.908 stond. Ook de gemiddelde bijdrage per lid steeg weer: van € 61 in 2017, € 62 in 2018 en € 63 in 2019 naar € 64 in 2020.

De jaarlijkse collecte moest in 2020 vanwege het coronavirus eerder stoppen.

Het Amnesty-mondkapje.

We zijn steeds succesvoller in het werven van leden met wie we via Facebook, Instagram en andere online kanalen in contact komen. In 2020 verwelkomden we op die manier ruim 10.000 nieuwe leden; in 2019 waren dat er nog zo'n 5.000. Onze ledenwerfcampagne, waarbij nieuwe leden een Amnesty-mondkapje kregen, leverde een uitstekend resultaat op met 2.000 nieuwe leden.

INNOVATIE VAN FONDSENWERVING

In 2020 startten we een ambitieus innovatieprogramma. De komende jaren innoveren we over de hele linie. Nieuwe technologieën en communicatiemiddelen geven ons nieuwe kansen. Dat geldt op het gebied van fondsenwerving, waar traditionele wervingsmethodes steeds verder uitgeput raken. Bij het bereiken van onze achterban, waar we nóg sterker inzetten op sociale media. Qua activisme, waar ook jonge, diverse doelgroepen zich graag voor ons inzetten, maar dan wel op andere manieren dan we gewend zijn. En ook op het terrein van onderzoek, waar we kunnen profiteren van nieuwe onderzoeksmethoden als data-analyses.

COLLECTE

Het coronavirus dwong ons onze collecte eerder af te breken. Desondanks haalden onze duizenden collectanten tijdens de jaarlijkse collecteweek in maart ruim € 907.000 op (in 2019 € 1,2 miljoen).

NALATENSCHAPPEN

Veel mensen willen Amnesty ook na hun dood blijven steunen. Er kwam in 2020 € 3,4 miljoen aan nalatenschappen binnen. In 2020 ontvingen we bovendien meer meldingen van erfenissen dan ooit tevoren, waarvoor we enorm dankbaar zijn.
We zagen al eerder een groeiende interesse van onze leden in deze vorm van schenken. Dit merken we door meer brochureaanvragen, persoonlijke gesprekken en deelname aan webinars over nalaten. In totaal meldden nu ruim 900 mensen dat zij Amnesty in hun testament hebben opgenomen.

In 2021 onderzoeken we of de belofte die we doen aan mensen die overwegen geld na te laten aan Amnesty, nog aansprekend genoeg is. Interviews hiervoor stonden al in 2020 gepland, maar konden door het coronavirus niet doorgaan.

MERCHANDISING

Ook de verkopen in de webshop bereikten in coronajaar 2020 een recordhoogte. De omzet bedroeg € 527 duizend; in 2019: € 510 duizend. Deze groei is deels coronagerelateerd en te verklaren uit een toegenomen verkoop van kaarten en kaarsen. Ook de verkoop van Amnesty-mondkapjes zorgde voor een flinke toename in de opbrengsten. Door het succes gingen ook andere nationale Amnesty-secties mondkapjes verkopen.
Een flinke tegenvaller was het afgelasten van Pinkpop, waardoor er geen verkoop was van ons Pinkpop-petje. Hiermee liepen we zo'n € 75.000 aan inkomsten mis.

Kaarten uit de webshop.

© Roy Beusker fotografie

NATIONALE POSTCODE LOTERIJ

In 2020 werd de bijdrage van de Postcode Loterij aan Amnesty geëvalueerd om na te gaan of de samenwerking wordt gecontinueerd. De afdeling Goede Doelen van de Postcode Loterij besloot om met ingang van 1 januari 2021 de samenwerking met Amnesty International voor vijf jaar te verlengen.

Eind augustus dienden we bij de Postcode Loterij een aanvraag in voor een extra project voor 2021-2024. Het project, 'Amnesty's Algorithm Accountability Lab' is een samenwerking tussen de Tech-afdelingen van het Internationaal Secretariaat en Amnesty Nederland, en heeft een budget voor drie jaar van ruim € 2,5 miljoen. In januari 2021 kregen we het heuglijke nieuws dat de Postcode Loterij het project heeft gehonoreerd.

EWOUD KOK

‘COÖRDINATOR WORDEN? VOORAL DOEN!’

Ewoud Kok is sinds 2006 collectecoördinator, wijkhoofd en collectant voor Amnesty. Eerst in Rotterdam en sinds zijn verhuizing in 2008 in de Utrechtse binnenstad. ‘Het is een heel sociaal gebeuren. Ik vind het leuk om ieder jaar weer dezelfde collectanten te spreken en ook weer nieuwe mensen te ontmoeten.’

‘De collecteweek ging dit jaar op 9 maart van start. Ewoud Kok had de collectebussen uitgedeeld zodat in de Utrechtse binnenstad, net als in de rest van Nederland, collectanten de straat op konden om geld in te zamelen voor Amnesty. Maar toen kondigde de overheid op 12 maart een eerste lockdown af vanwege het coronavirus. Amnesty moest daardoor de collecte afbreken.’

Welk effect had de coronapandemie op jullie collecte?
‘De lockdown kwam halverwege de collecteweek. Als gevolg daarvan kwam de helft van de collectanten met een lege bus terug omdat zij nog niet hadden gecollecteerd. Ik was zelf ook van plan de laatste zaterdag van de week langs de deuren te gaan. De opbrengst was daardoor veel lager dan normaal. Bij het inleveren van de collectebussen bij mij thuis moest ik maatregelen treffen: ik had ontsmettingsgel klaargezet en zorgde dat de stoelen op ruime afstand van elkaar stonden. Iedereen deed er heel makkelijk over en hield goed afstand.’

Waarom werk je eigenlijk mee aan de collecte?
‘Omdat ik mensenrechten belangrijk vind. Ik stel me altijd voor hoe ik het zou vinden als ik in een land zou opgroeien waar ik niet kan zeggen wat ik wil en waar veel onrecht is. Dat zou ik vreselijk vinden. Dan zou ik het heel fijn vinden om solidariteit te voelen van mensen die mijn leed zien.’

Waar vind je je collectanten?
‘Als coördinator hoef ik geen collectanten te zoeken, dat doet Amnesty. Ik krijg een lijst opgestuurd van mensen in mijn gebied die ooit hebben aangegeven te willen collecteren. Die mensen stuur ik een mailtje. Ze komen bij mij hun collectebus ophalen en inleveren. Dan tellen we samen de opbrengst.’

Wat vind je ervan om zelf te collecteren?
‘Ik moet bij de eerste twee deuren altijd een figuurlijke drempel over. Dan denk ik aan iemand ver weg, opgesloten in een cel en denk ik: waar maak ik me druk om? Daarna gaat collecteren vanzelf. Over het algemeen zijn de reacties ook heel positief. Na afloop heb ik een goed gevoel en een gevulde bus.’

Welk moment is je bijgebleven?
‘Ik belde een keer om een uur of twee, drie ’s middags aan bij een studentenhuis. Een jongen in badjas die duidelijk net uit bed kwam deed open. Hij ging het huis weer in en bleef tien minuten weg. Toen hij terugkwam had hij een handvol stuivers en dat was het. Dat vond ik heel grappig en vertederend.’

Wat zou je willen zeggen tegen mensen die overwegen collectecoördinator te worden?
‘Vooral doen! Het is heel leuk en je leert allemaal mensen in je buurt kennen. Je hoeft geen ster te zijn in het organiseren, want je krijgt goede hulp vanuit Amnesty’s hoofdkantoor. En als je het eenmaal een keer gedaan hebt, ben je er hooguit een stuk of acht avonden aan kwijt, van de aanloop naar de collecte in december tot de afronding begin april.’

En hoelang ga je er zelf nog mee door?
‘Ik ben van plan nog flink wat jaar collectecoördinator te blijven, maar eerlijk gezegd ben ik bang dat het in 2021 weer niet helemaal door zal gaan. Hopelijk biedt dit een kans om te experimenteren met nieuwe vormen van collecteren.’

‘Toen hij na 10 minuten terugkwam had hij een handvol stuivers en dat was het. Dat vond ik heel grappig en vertederend.’

STRATEGIE EN BELEID

Amnesty International streeft naar een rechtvaardige wereld waarin iedereen vrij is en gelijk wordt behandeld. Om zo effectief mogelijk te opereren, kiezen wij in ons werk een aantal prioriteiten. Per onderwerp maken wij een analyse van de manier waarop we impact kunnen bereiken op het gebied van mensenrechten.

STRATEGIE

De strategie van Amnesty International wordt ontwikkeld binnen de wereldwijde Amnesty-beweging. Het lopende internationale beleidsplan geldt van 2016 tot en met 2020. Vanwege de coronapandemie is het besluit over een nieuw wereldwijd strategisch plan uitgesteld naar 2021. Dit betekent dat het huidige internationale beleidsplan in 2021 voortgezet wordt. Tevens ontwikkelde Amnesty een internationale Covid-19-mensenrechtenstrategie. Daarin staan onder andere centraal: het recht op gezondheid, eerlijke lastenverdeling (binnen en tussen staten) van de economische gevolgen van de pandemie, en het bestrijden van misbruik van de pandemie door overheden die de vrijheid van meningsuiting en informatie onrechtmatig willen beperken.
In het schema op pagina 58 staat welke veranderingen worden beoogd, wat ervoor nodig is om die te bereiken, en welke rol Amnesty Nederland daarbij kan spelen.

Om onze doelstellingen te bereiken zetten wij ons in voor:

- Wetgeving die mensenrechten erkent en vastlegt, en autoriteiten die naleving daarvan waarborgen.
- Onmiddellijk, volledig en onpartijdig onderzoek naar mensenrechtenschendingen en vervolging van daders.
- Draagvlak en publieke steun voor mensenrechten, en solidariteit met mensenrechtenverdedigers.
- Mensen zijn in staat om van hun rechten te genieten en om hun rechten op te eisen.

IMPACT VAN ONS WERK

Wat verstaan wij onder impact?
Amnesty definieert impact als significante veranderingen – positief of negatief, bedoeld of onbedoeld – als gevolg van onze interventies. Het is geen vaststaand te bereiken eindpunt, maar een dynamisch, niet-lineair proces. Er is een verschil tussen ‘impact’ en ‘resultaat’. Het is belangrijk dat we aandacht hebben voor de weg naar impact en de mijlpalen die we in dat proces plaatsen. Dat kunnen belangrijke resultaten zijn van ons werk, die nog niet per definitie ‘impact’ hebben. Voor verandering op het vlak van de mensenrechten kan een langdurige inspanning nodig zijn, vaak van een groot aantal organisaties, groepen en activisten. Resultaten kunnen allerlei vormen aannemen: mensenrechtenschendingen worden aan het licht gebracht, internationale onderzoeken worden gelanceerd, er wordt internationale druk uitgeoefend, wetten worden aangepast, verantwoordelijken worden ter verantwoording gebracht. Elk van deze resultaten is een stap voorwaarts in het behalen van impact.

Meer informatie over onze strategie en beleid vindt u hier

INTERNATIONALE STRATEGISCHE DOELEN

(2016-2020)

BEOOGDE VERANDERING	WAT MOET ER GEBEUREN?			
	VERANDERING IN WET- EN REGELGEVING	**VERANDERING IN ACCOUNTABILITY**	**VERANDERING IN CIVIL SOCIETY, MEDIA EN ANDERE BEÏNVLOEDINGSKANALEN**	**VERANDERING IN HET LEVEN VAN MENSEN (RIGHTS HOLDERS)**
HERWINNEN VAN VRIJHEDEN Een wereld waarin iedereen zijn/haar rechten kent en deze kan opeisen. **WAARBORGEN VAN GELIJKE RECHTEN VOOR IEDEREEN** Een wereld waarin mensenrechten en gerechtigheid worden genoten zonder discriminatie. **REAGEREN OP CRISES** Een wereld waarin mensen worden beschermd tijdens conflicten en crises. **ZORGEN VOOR VERANTWOORDING** Een wereld waarin schenders van mensenrechten ter verantwoording worden gebracht. **MAXIMALISEREN VAN ONZE MIDDELEN EN BETROKKENHEID** Een wereldwijde mensenrechtenbeweging van mensen die zich inzetten voor mensenrechten voor iedereen.	• Wetgeving die mensenrechten en de naleving daarvan waarborgt en onderzoek naar mensenrechtenrisico's en kansen (due dilligence) voor bedrijven actief in Nederland verplicht. • Nederlandse overheid, internationale organisaties en/of andere belanghebbenden respecteren mensenrechten, leven hun verantwoordelijkheden na en geven mensenrechten voorrang ten opzichte van handels- en geopolitieke belangen.	• Mensenrechtenschendingen worden direct, volledig en onpartijdig onderzocht, daders leggen verantwoording af en worden vervolgd. • Autoriteiten hebben mechanismen en instellingen die naleving van wetgeving monitoren. • Politie en wetshandhavers opereren vanuit internationale mensenrechtenstandaarden. • Verzekeringsgroepen, bankgroepen en pensioenfondsen scherpen hun maatschappelijk investeringsbeleid aan en verbeteren de investeringspraktijk.	• (Inter)nationale druk op autoriteiten van het land waar het onrecht plaatvond om schendingen te stoppen. • Draagvlak en publieke steun voor mensenrechten en solidariteit met mensenrechtenverdedigers. • Schendingen worden openbaar gemaakt.	• Mensen zijn in staat om van hun rechten te genieten en om hun rechten op te eisen. • Slachtoffers van schendingen hebben toegang tot rechtspraak, remedie en beschikbare diensten. • Activisten en organisaties kunnen hun werk uitoefenen zonder angst voor vervolging, intimidatie, mishandeling en marteling.
	WAT DOET AMNESTY NL?			
	• Lobby: oproepen van de Nederlandse regering en politiek, Europese Unie, Verenigde Naties en/of andere belanghebbenden (waaronder financiële instellingen en bedrijven) om in te grijpen.	• Waarnemen van rechtszaken in landen waar onrecht plaatsvindt. • Monitoring naleving internationale verdragen en/of EU/VN-richtlijnen.	• Onderzoek naar mensenrechtenschendingen. • Voorlichting en mobilisatie van het publiek. • Mensenrechteneducatie in het onderwijs. • Samenwerking met Amnestysecties, maatschappelijke partijen en vakorganisaties.	• Versterking en empowerment van lokale activisten en mensenrechtenbeweging. • Bescherming van en steun aan slachtoffers en mensenrechtenverdedigers.

DE ORGANISATIE

Amnesty International is een wereldwijde beweging van bijna 10 miljoen mensen die opkomen voor een wereld waarin de mensenrechten worden gerespecteerd. Amnesty heeft ongeveer 2 miljoen leden en donateurs en 5 miljoen activisten.

AMNESTY INTERNATIONAAL

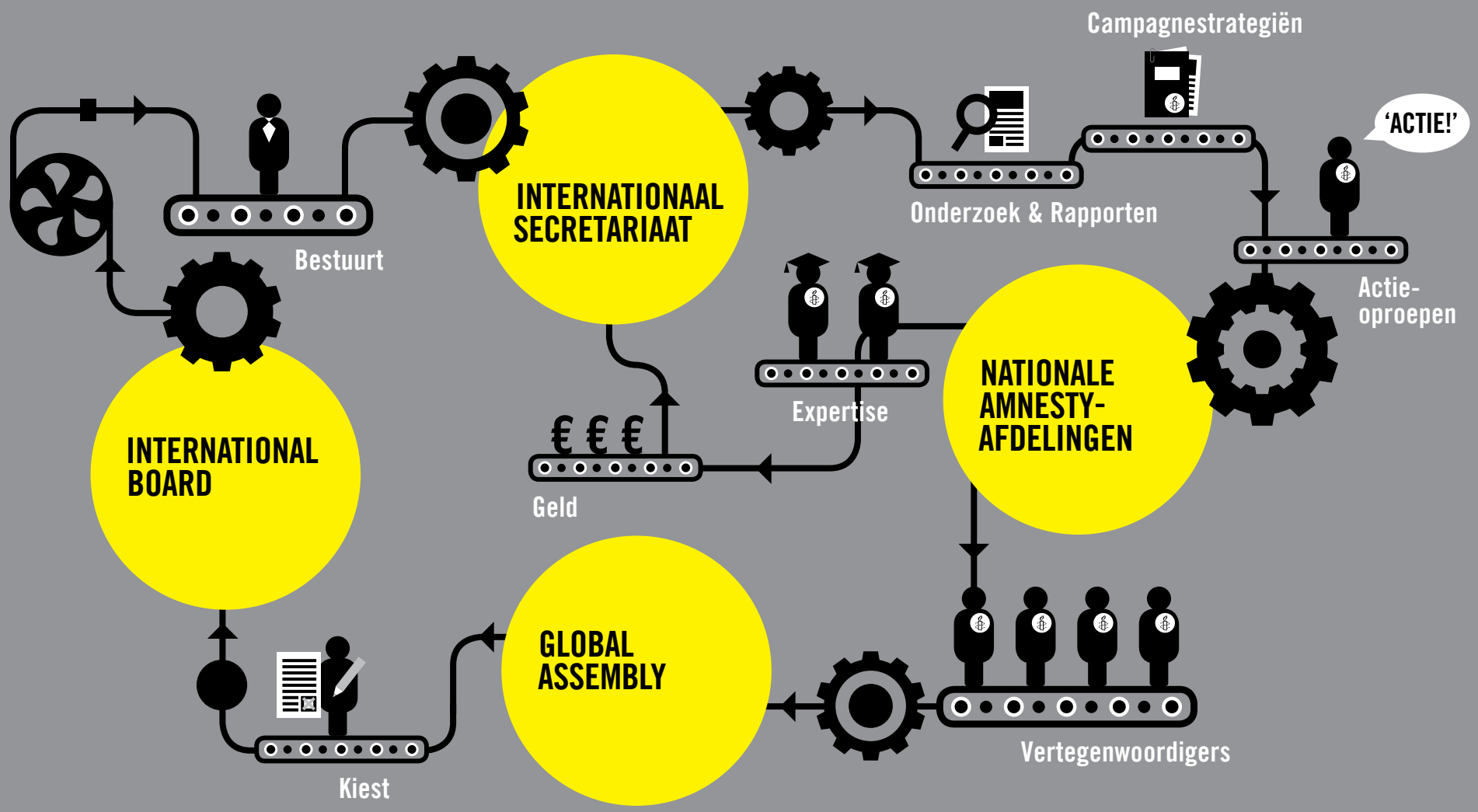

INTERNATIONALE BEWEGING

De Amnesty-beweging bestaat uit nationale afdelingen in meer dan zeventig landen. Het Internationaal Secretariaat, met kantoren in verschillende werelddelen, is verantwoordelijk voor onderzoek en bereidt campagnes voor. Alle nationale afdelingen dragen bij aan de financiering van de beweging. In de Global Assembly bepalen zij samen de strategie op hoofdlijnen.

Vanwege de coronapandemie kwam de Global Assembly (GA, Amnesty's hoogste besluitvormende orgaan) in het najaar van 2020 online bijeen. De GA stemde in met het activiteiten- en financieel verslag van het Internationaal Bestuur (IB). Een besluit over een nieuw wereldwijd strategisch plan werd, eveneens vanwege de pandemie, uitgesteld naar de GA van 2021, die in september (online) bijeenkomt. Dit uitstel maakte nadere consultatie mogelijk van nationale secties over een concept voor het strategisch plan. In deze consultaties drong Amnesty Nederland onder andere aan op een evenwicht tussen (nieuwe) ambities en middelen.
Naar aanleiding van een GA-besluit een jaar eerder is in 2020 de staat van Amnesty's researchcapaciteit en -productie doorgelicht. De resultaten waren voor het IB aanleiding een voorstel voor een research development plan te laten opstellen. Zo kunnen, althans op het terrein van research, de middelen en capaciteit in lijn worden gebracht met plannen en ambities voor de komende jaren. Dit plan wordt in 2021 aan de internationale beweging gepresenteerd.

De coronapandemie was daarnaast voor de internationale Amnesty-organisatie aanleiding een Covid-19-mensenrechtenstrategie te ontwikkelen.

In november werd bekend dat Agnès Callamard begin 2021 aantreedt als nieuwe secretaris-generaal van Amnesty International. Callamard was eerder directeur van de mensenrechtenorganisatie Article 19 en eind vorige eeuw chef de cabinet van Amnesty's secretaris-generaal Pierre Sané. Ten tijde van haar benoeming was Callamard de Speciale VN-Rapporteur inzake buitengerechtelijke, standrechtelijke en willekeurige executies.

© Amnesty International

Agnes Callamard is sinds maart 2021 de secretaris-generaal van Amnesty International.

Meer informatie over de internationale organisatie vindt u hier

De Ledenraad

© Amnesty International

AMNESTY NEDERLAND

Amnesty International afdeling Nederland (AINL) is een vereniging met ruim 250.000 leden. De vereniging kent een ledenraad, een bestuur en een uitvoerende organisatie onder leiding van onze directeur.

DE LEDENRAAD VAN AMNESTY NEDERLAND

De Ledenraad kwam in 2020 live bijeen op 7 maart; op 27 juni en 28 november werd er online vergaderd vanwege de coronacrisis.
De extra bijeenkomst van 7 maart was geheel gewijd aan de draft Global Strategy 2021-2028 van het Internationaal Secretariaat (IS).

Tijdens de online bijeenkomsten werden onder andere de volgende besluiten genomen:

- Goedkeuring jaarverslag en jaarrekening 2019;
- Vaststellen van de financiële 4- en 8-maandsrapportage 2020;
- Voorbereidingen voor de Global Strategy 2021–2028 van Amnesty International wereldwijd;
- Voorbereidingen voor de meerjarenstrategie van Amnesty International Nederland;
- Goedkeuring extra investering fondsenwerving voor de komende drie jaar;
- Benoeming Frank Heemskerk tot voorzitter en Nynke Runia tot secretaris van het Bestuur;
- Goedkeuring jaarplan en begroting 2021;
- Bespreken van de gevolgen van de coronacrisis voor Amnesty Nederland en de internationale beweging.

Kijk hier voor informatie over de taken van de Ledenraad en wie erin zitten.

AMNESTY NEDERLAND

HET BESTUUR VAN AMNESTY NEDERLAND

Het Bestuur van Amnesty Nederland bestaat uit acht leden met ieder hun eigen aandachtsgebied. Afgelopen jaar zijn daarbij wisselingen geweest voor de rollen van voorzitter en secretaris.

Ila Kasem – voorzitter tot en met juni 2020
Frans Heemskerk – voorzitter vanaf juli 2020
Gabbi Mesters – secretaris tot en met juni 2020
Nynke Runia – secretaris vanaf juli 2020
Joukje Janssen – penningmeester
Cees Breederveld – vice-voorzitter
Marilyn Haimé
Laura Wennekes
Nenita La Rose
Pim van den Dungen

Het Bestuur kwam in 2020 één keer fysiek bijeen voor een vergadering, vergaderde daarnaast zes maal online (waaronder twee strategiebijeenkomsten) en is bij beide online ledenvergaderingen aanwezig. Bij deze vergaderingen zijn, naast de bestuursleden, ook de directeur en een (vertegenwoordiging van) het MT aanwezig. Aan het einde van de vergadering is er een kort besloten gedeelte met alleen de bestuursleden.
De agenda van het Bestuur bevat standaard de internationale en nationale (meerjaren)strategie en ontwikkelingen op dit vlak. Daarnaast worden de 4- en 8-maandrapportages besproken en wordt gekeken naar de agenda van de ledenraadsvergaderingen. Om goed voeling te houden met het dagelijkse werkveld van Amnesty wordt regelmatig de stand van zaken van enkele specifieke programma's extra uitgelicht. De agendapunten zijn altijd een samenspel tussen Bestuursleden met specifieke portefeuilles en verantwoordelijke MT-leden.

Dit jaar is er in de vergadering extra veel aandacht geweest voor de strategie van de eigen organisatie en tevens de veranderde manier van werken in relatie tot het coronavirus.

© Amnesty International

Nenita La Rose

Frans Heemskerk
voorzitter

Laura Wennekes

Nynke Runia
secretaris

Joukje Janssen
penningmeester

Cees Breederveld
vice-voorzitter

Pim van den Dungen

Marilyn Haimé

INHOUDELIJKE REFLECTIE VAN HET BESTUUR

Het Bestuur heeft de uitvoering van het beleid en de beleidsvorming goed kunnen volgen mede aan de hand van de regelmatige rapportages die het in de loop van het verslagjaar heeft ontvangen en door presentaties tijdens de bestuursvergaderingen. Door de onverwachte coronacrisis zijn een aantal doelstellingen voor 2020 gewijzigd en aangepast naar de zich ontvouwende gang van zaken, deels opgelegd door de regering. Het online werken deed zijn intrede en ook voor het Bestuur ging dit naar volle tevredenheid. Desondanks zijn de doelstellingen 2020 grotendeels gehaald, met tussendoor enkele bijstellingen en verschuivingen, zoals de extra intensivering ten behoeve van de leden- en fondsenwerving. Het Bestuur constateert dat de afgesproken strategie heeft gewerkt en dat haalbare doelstellingen werden geformuleerd. Het betekent eveneens dat de organisatie beschikt over voldoende geschikte deskundigheid. Directeur Dagmar Oudshoorn heeft een meerjarenstrategie-traject ingezet, zodat in het tussenjaar 2021 Amnesty klaar wordt gestoomd voor de toekomst, al dan niet met een nieuwe pandemie.

De impact van Amnesty Nederland kan niet los worden gezien van de totale internationale samenwerking. In het jaarverslag 2019 heeft het Bestuur al met zorg geconstateerd dat de werklast door de ontwikkelingen in de wereld alsmaar groter wordt en dat de organisatie- en structuurverandering van de internationale organisatie veel aandacht van de Nederlandse sectie vraagt. Die zorg wat betreft de internationale organisatie is nog niet weg, mede gezien het de onvervulde vacature na het snelle vertrek van de secretaris-generaal van Amnesty International. Ondanks de internationale ontwikkelingen ziet het Bestuur tot volle tevredenheid dat Amnesty Nederland erin slaagt om steeds meer jonge mensen te betrekken bij onze activiteiten, zoals bij de Write for Rights-actie die dit jaar grotendeels online en deels ‘live’ plaatsvond. In 2020 zijn er, ondanks de online activiteiten, meer brieven geschreven dan in 2019, ruim 480.000 tegen 332.000 in 2019.

De reacties van de mensen voor wie werd geschreven, laten zien dat zij zich enorm gesteund weten door deze acties en dat deze in sommige gevallen hebben geleid tot verhoging van de (politieke) druk tot vrijlating of verbetering van hun situatie. Het geeft veel voldoening wanneer mensenrechtenverdedigers ook worden vrijgelaten. Het Bestuur is ook zeer ingenomen met de op gang gekomen mensenrechtendialoog. Nadat in 2019 het Bestuur haar waardering uitsprak voor het op peil krijgen van het leden- en donateursbestand, complimenteert zij het MT nu met de groei van het ledenaantal naar ruim 250.000 leden. Het op peil houden daarvan en verdere groei, vergt relatief veel investering, zowel in geld als in andere middelen.

Het Bestuur constateert met genoegen dat de begroting voor het overgrote deel zoals gepland is uitgevoerd en een klein negatief resultaat laat zien aan het eind van het jaar. Met name het beleid op nalatenschappen heeft in 2020 extra inkomsten opgeleverd. Het Bestuur wordt adequaat geïnformeerd over de financiële en andere risico’s van de activiteiten en hoe deze risico’s worden beheerst. De financiële reserve van Amnesty Nederland is goed op orde, het Bestuur heeft de grondslagen voor deze reserve vastgesteld.

De in 2019 besproken verbeteringen van de opzet en de uitvoering van de collecte zijn in 2020 doorgevoerd totdat de collecte moest stoppen vanwege de eerste lock down teneinde de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Gelukkig zorgden de verbeteringen er juist voor – onder andere het werken met persoonlijke QR-codes voor collectanten om aan de deur online te kunnen doneren en het gebruik van online collectebussen – dat de opbrengst van de collecte grotendeels voldeed aan de doelstelling.

Organisatie
De gemoderniseerde arbeidsvoorwaarden 2019 hadden een aantal aanpassingen nodig aan de nieuwe arbeidswetgeving. Het Bestuur is ingenomen met de wijze waarop dit in goed overleg met de ondernemingsraad wordt geregeld.

Samenstelling en zelfevaluatie Bestuur
In 2020 trad Ila Kasem als voorzitter af na vervulling van zijn laatste termijn. Frank Heemskerk volgde hem op als voorzitter. Gabbi Mesters moest om persoonlijke redenen haar bestuurslidmaatschap neerleggen. Nynke Runia volgde haar op als secretaris, met dank aan Marilyn Haime, die ad interim de werkzaamheden van Gabbi Mesters had overgenomen.
In het Bestuur zijn de belangrijkste capaciteiten die nodig zijn om de organisatie adequaat te kunnen besturen in grote mate aanwezig, zowel op het gebied van mensenrechtenkennis als in de meer brede expertise voor toezicht vanuit bedrijfskundig en algemeen maatschappelijk oogpunt. De financiële expertise is in de persoon van de penningmeester en een aantal andere bestuursleden goed geborgd.
In 2020 heeft het Bestuur een zelfevaluatie gehouden middels de methode die is vastgelegd in het jaar daarvoor. Ieder najaar zal het Bestuur een zelfevaluatie doen over het afgelopen jaar. Bij de gehanteerde methode heeft het Bestuur zowel de uitvoering van de taken van het Bestuur als het samenspel tussen bestuur en directie geëvalueerd. Zowel punten om vast te houden als punten ter verbetering komen op de reguliere agenda van het Bestuur terug.

Vooruitblik 2021
- De strategische vraagstukken voor het komende jaar zijn naar de opvatting van het Bestuur: Strategievorming internationaal: willen we als Amnesty Nederland een brede mensenrechtenagenda voeren of willen we meer focussen op urgente thema's; het mede definiëren van de strategische agenda van de internationale beweging; de verdere ontwikkeling van de internationale organisatie (reductie van de werkdruk, realiseren van structureel evenwicht in inkomsten en uitgaven, herinrichting en bemensing van de leiding van de organisatie, focus op de productie van rapporten over mensenrechtenschendingen);
- Strategievorming nationaal: waarbij we als Amnesty Nederland ons goed willen voorbereiden op toekomstige uitdagingen en ontwikkelingen in goede samenwerking met andere secties en het Internationaal Seretariaat; het verder uitbreiden van de achterban met name onder jongeren; en de wisselwerking tussen Ledenraad, Bestuur en Secretariaat van Amnesty International Nederland. De meerjaren strategie zal in 2021 worden vastgesteld, waarna met de uitvoering wordt begonnen.

Meer informatie over de taken van het Bestuur vindt u hier

Het managementteam van Amnesty Nederland.

© Amnesty International

DIRECTIE EN MANAGEMENTTEAM

Onze directeur en managementteam in 2020
Dagmar Oudshoorn – directeur
Simone Appelman – manager Mobilisatie en Actie
Bart van Kuijk – manager Fondsenwerving en Marketing
Paul Helsloot – manager Media en Politieke Zaken
Paul Helsloot – manager ad interim Mensenrechtenbeleid
Soraya Kanhai – manager Interne Organisatie

Nieuwe directeur
Dagmar Oudshoorn volgde per 1 januari 2020 Eduard Nazarski op als nieuwe directeur.

Beloning directeur
Het bestuur heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt Amnesty Nederland de adviesregeling 'Beloning Directeuren van Goede Doelen' van Goede Doelen Nederland. Het bestuur dient volgens de regeling met enige regelmaat het salaris van de directeur te toetsen aan de norm voor een maximaal jaarinkomen. In 2018 is de Basis Score voor Directiefuncties opnieuw vastgesteld op 460 punten en bekrachtigd door de remuneratiecommissie van het bestuur. Eind 2019 is het salaris van de directeur getoetst als onderdeel van het aanstellingsproces van de nieuwe directeur.
Het jaarinkomen van de directeur van Amnesty Nederland voldoet aan de Goede Doelen Nederland-norm voor een maximaal jaarinkomen in 2020. De bezoldiging van de directeur inclusief pensioenlasten kwam in 2020 neer op € 142.211. De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden behandeld in de toelichting op de staat van baten en lasten in de jaarrekening.

Meer informatie over de taken van de directie en het managementteam

ONZE MEDEWERKERS

Corona

Amnesty Nederland liet bij de eerste lockdown vanwege corona, medio maart 2020, haar medewerkers thuis werken. Het coronateam, dat vanaf het begin werd geformeerd, bestond uit het voltallig MT en de HR-adviseur. Er is gezorgd voor voldoende (ergonomische) faciliteiten om het thuiswerken mogelijk te maken. Ook ondersteuning van een maatschappelijk werker en de werplekadviseur zijn hierbij betrokken. Het was ondanks de uitzonderlijke situatie fantastisch om te zien dat het de organisatie lukte om op korte termijn volledig digitaal samen te werken. Mooie initiatieven zoals de Social Club, digitale borrels en online yoga werden bedacht om met elkaar in contact te blijven.
Na de zomer was er even sprake van terugkeer naar het pand binnen de anderhalvemetermaatregelen. Een werkgroep bereidde dit voor. Er kwamen een coronabeleid en -protocol. Het pand werd met stickers anderhalvemeterproof gemaakt, en er is begonnen met het roosteren van medewerkers om onderlinge besmetting te voorkomen en de geldende maatregelen te kunnen waarborgen.
Helaas bleek het besmettingsaantal weer te stijgen en is eind augustus besloten weer volledig thuis te werken.

Arbeidsvoorwaarden

De nieuwe arbeidsvoorwaardenregeling (AVR), die gezamenlijk is ontworpen door het managementteam, de Ondernemingsraad (OR), team Human Resources (HR) en medewerkers, is na instemming van de OR aan de medewerkers voorgelegd. Vrijwel alle medewerkers gingen per 1 april 2020 over naar de nieuwe AVR. Daarin is meer ruimte voor duurzame inzetbaarheid en ontwikkeling van medewerkers. Daarnaast zijn de kosten van de regeling beter te beheersen, iets wat belangrijk is voor de toekomstbestendigheid van de organisatie.

Op basis van een evaluatie met de OR begin 2020 zijn de inhoudelijke afspraken uit de nieuwe AVR verder uitgerold. Voor de uitvoering van Goede Gesprekken is een stroomschema gemaakt en zijn er leidraden voor medewerkers en een gespreksmatrix opgesteld voor de managers.
Mede door de coronapandemie besloot het managementteam om een strategietraject te starten om Amnesty Nederland toekomstbestendig te maken. De verdere uitrol van de nieuwe AVR, waaronder een onboardingprogramma, leiderschap binnen de organisatie, een mobiliteitsplan en functiehuis, en verbetering van de duurzame inzetbaarheid en vitaliteit van medewerkers, worden in 2021 aan het strategietraject gekoppeld en verder vormgegeven.

Diversiteit en inclusie

Op meerdere fronten was 2020 een ‘bijzonder’ jaar, ook voor de implementatie van de plannen voor Diversiteit & Inclusie. Net als voorgaande jaren richtten we ons op het vergroten van kennis en bewustzijn binnen de (werk-) organisatie en binnen onze werving en selectie. Wat betreft dat laatste worden de geleerde lessen inmiddels standaard geïmplementeerd, zoals aandacht voor een diversiteit aan wervingskanalen, voor arbeidscommunicatie et cetera. Er is een samenwerking gestart met de Kleurrijke Top 100 op het vlak van werving en er is een praktijkonderzoek van een aantal Leidse studenten begeleid. Helaas heeft corona ook op dit terrein invloed gehad en moesten zaken soms afgelast worden, zoals fysieke trainingen over diversiteit en inclusie. Ook de projectleider was enige tijd uit de roulatie. Eind 2020 is het project D&I afgerond. In 2021 zal er onder meer extra aandacht zijn voor inclusief leiderschap en inclusieve samenwerking.

Vrijwilligersbeleid

De impact van de coronapandemie op de inzet van onze vrijwilligers was helaas erg groot. Veel vrijwilligers konden vanwege de lockdown niet meer naar kantoor komen, waarmee de sociale binding met Amnesty voor een aantal van hen wegviel. Daar waar het mogelijk was, en onze vrijwilligers dat ook zelf wilden, kregen ze de mogelijkheid om vanuit huis te werken voor Amnesty.

FORMATIE
(in fte)

BETAALDE MEDEWERKERS

Nieuwe medewerkers in dienst: **19**
Medewerkers uit dienst: **17**

97,8 (2019: 101,5)

GESUBSIDIEERDE MEDEWERKERS

3,15 (2019: 3,35)

VRIJWILLIGERS (incl. Bestuur)

Gestart in 2020: **11**
Gestopt in 2020: **17**

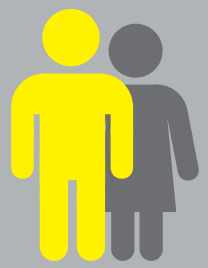

11,7 (2019: 10,76)

STAGIAIRS

2,65 (2019: 2,33)

BETAALDE MEDEWERKERS

Leeftijdsopbouw

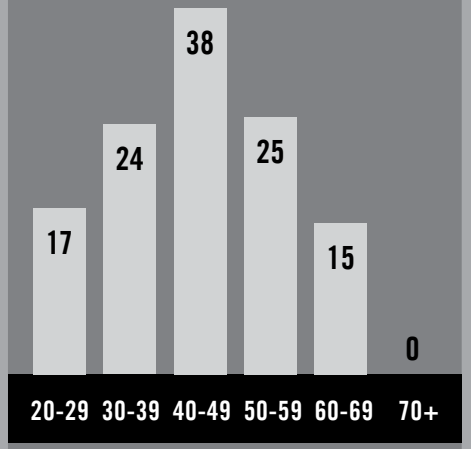

Verdeling man-vrouw

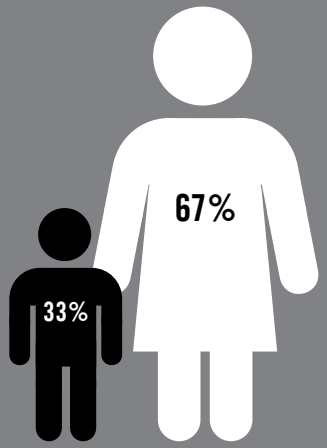

VRIJWILLIGERS

Leeftijdsopbouw

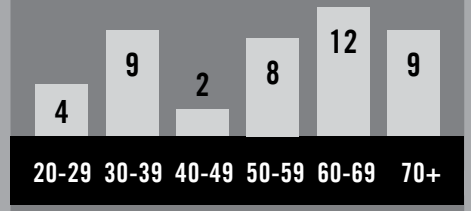

Verdeling man-vrouw

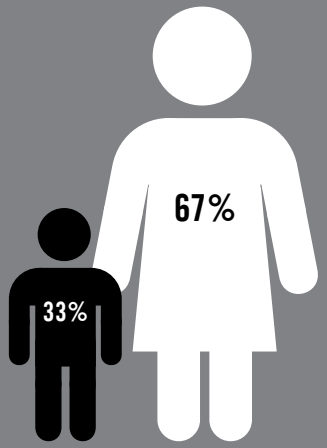

VERZUIM

(in %)

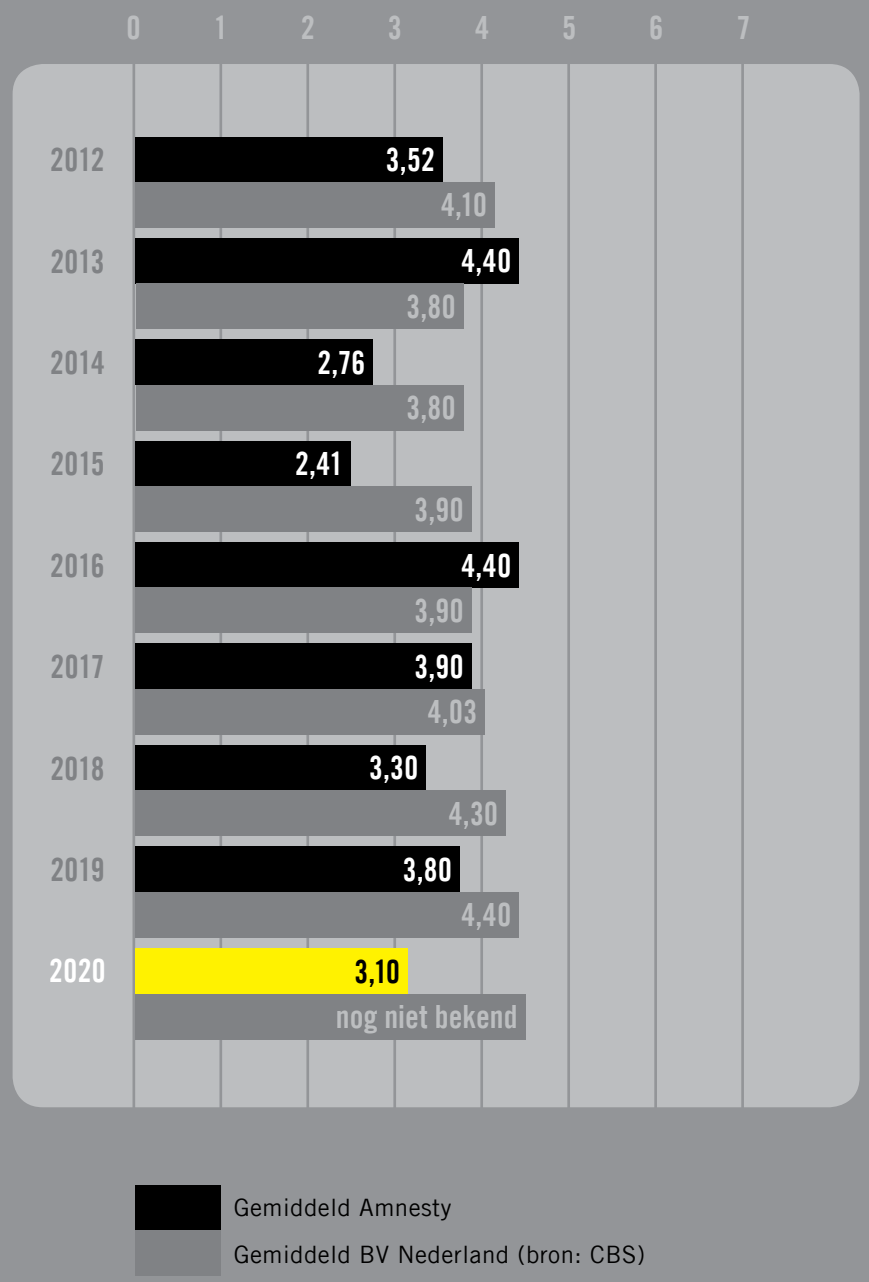

Middels digitale belmomenten met de directe collega's, de vrijwilligerscoördinator en de desbetreffende manager werd het afgelopen jaar geprobeerd de binding met elkaar vast te houden.

Bedrijfshulpverlening

In 2016 is de Risico-inventarisatie & Evaluatie (RIE) uitgevoerd door arbodienst De Witte Raaf, in samenwerking met het preventieteam (twee preventiemedewerkers, een werkplekonderzoeker, OR-lid, HR-adviseur). Op basis van de uitkomsten is een plan van aanpak opgesteld en goedgekeurd door MT en OR. De 25 aandachtspunten uit het plan van aanpak zijn eind 2020 grotendeels afgerond, waaronder:

- Stimuleren optimale inrichting werkplekken en aandacht voor naleving richtlijnen voor veilige werkomstandigheden door medewerkers;
- Coördinatie van veiligheid en gezondheid van medewerkers bij samenwerking met andere organisaties (huurders, schoonmaakdiensten en dergelijke).

In 2021 wordt opnieuw een RIE uitgevoerd.

Arbeidsomstandigheden

Medio 2020 is de herinrichting van het kantoorpand, gericht op verbetering van de kwaliteit van het (samen)werken, afgerond. Een aantal zaken uit het plan van aanpak Risico-inventarisatie & Evaluatie zijn meegenomen, zoals achterstallig onderhoud, geluid- en klimaatbeheersing en de behoefte om meer gefocust en flexibeler te kunnen werken op diverse plekken binnen de organisatie. Daarnaast is het pand aangepast conform de anderhalvemetermaatregelen die er gelden vanwege corona.

In het verzuimbeleid bleef de nadruk liggen op preventie en duurzame inzetbaarheid, door het stimuleren van tijdige signalering en een goede samenwerking tussen leidinggevende, bedrijfsarts, medewerker en HR (team Human Resources). Het verzuimpercentage lag in 2020 op 3,1 procent, een daling van 0,7 procent ten opzichte van 2019. In 2020 is het verzuimbeleid geactualiseerd. Zo is er een hand-out verzuimbeleid opgesteld, waarin onder meer de rollen, werkwijze, gedragsmodel en de behaalde resultaten zijn weergegeven.

Ook de richtlijnen met betrekking tot verzuim voor betaalde medewerkers zijn geactualiseerd. Daarnaast is de handleiding Samenwerking met bedrijfsarts verder vormgegeven. Vanaf 2021 wordt Amnesty vanuit arbodienst De Witte Raaf ondersteund door een andere bedrijfsarts. De huidige bedrijfsarts wisselt, na tien jaar Amnesty te hebben ondersteund, van portefeuille.
Ook het veiligheidsbeleid buitenlandse reizen is in 2020 geactualiseerd. In de aard van de werkzaamheden spelen veiligheid, integriteit en privacy een steeds grotere rol. Vanuit HR wordt – in samenwerking met de medewerkers, leidinggevenden, ICT, privacy officer, security officer en de OR – het beleid op dit vlak verder aangescherpt.

Ondernemingsraad
De ondernemingsraad (OR) hield zich in 2020, het laatste zittingsjaar voor nieuwe OR-verkiezingen, voornamelijk bezig met de grote veranderingen in de organisatie: de verbouwing en herinrichting van het kantoor, het thuiswerken, een nieuwe bestuurder en veranderingen in het management. De aandacht die de OR vestigde op het algemene welzijn van de medewerkers op kantoor veranderde met de nieuwe werksituatie, en de implementatie van de arbeidsvoorwaarden verschoof verder naar de achtergrond.
De OR zette de praktische en mentale uitdagingen van het werken vanuit huis op de agenda bij de bestuurder en bleef vragen naar de voortgang en de uitrol van de arbeidsvoorwaarden. Nu er begonnen is met een traject om de organisatie op agenda en bedrijfsvoering klaar te maken voor de toekomst, houdt de OR toezicht op de inspraak en invloed van de medewerkers op dit proces. Als extra focus kijken we scherp naar de communicatie vanuit de werkgever naar de werknemers over veranderingen en voortgang.

We blijven, ook in 2021, toezicht houden op aangenomen beleid met betrekking tot bijvoorbeeld diversiteit en inclusie. De OR kijkt reikhalzend uit naar het vertraagde voorgenomen beleid op duurzame inzetbaarheid, interne mobiliteit, gesprekstrainingen voor werknemers, vitaliteitsscan en een breed medewerkerstevredenheidsonderzoek.

KLACHTEN UIT HET NEDERLANDS PUBLIEK

In 2020 nam het aantal klachten (1.530) af ten opzichte van 2019 (1.792). Voor deze afname is een goede verklaring: in 2019 waren er veel klachten aangaande het rapport over de werkcultuur op ons internationaal hoofdkantoor en over ons standpunt over het boerkaverbod. In 2020 gingen veel klachten over Amnesty's standpunt over de coronamaatregelen. Sommige leden en betrokkenen zijn van mening dat Amnesty te weinig doet tegen de vrijheidsbeperkende maatregelen, in Nederland en/of elders in de wereld.
In 2020 is actief ingezet op een betere klachtenregistratie: ook telefonische klachten en klachten van niet-leden worden nu geregistreerd; dat was voorheen niet het geval. Hierdoor is het absolute aantal geregistreerde klachten in élk van de categorieën hoger dan in 2017 en 2018. Wat betreft het aantal binnengekomen en verwerkte klachten, was het grotendeels een regulier jaar; uitzonderingen worden hieronder nader toegelicht.

Klachten over beleid (±44 procent)
Niet alleen het algemene publiek laat zich horen over ons beleid, maar ook onze eigen achterban. Veel reacties van zowel leden als niet-leden betreffen het beleid van Amnesty, waaronder ons standpunt over de coronamaatregelen. Ook andere spraakmakende campagnes konden op een aantal klachten rekenen, zoals de campagne #LetsTalkAboutYES, het algoritme-rapport, en Amnesty's oproep om etnisch profileren tegen te gaan. Veelal kwamen deze klachten van leden die vinden dat Amnesty van haar oorspronkelijke missie is afgedreven. De hoeveelheid klachten van dien aard bleef echter zeer beperkt.

Klachten over werving (±35 procent)
Amnesty neemt op jaarbasis met zo'n 2 miljoen mensen contact op met een verzoek om financiële steun of lidmaatschap. Dit leidt in een heel enkel geval tot een klacht. In 2020 bleef door de coronamaatregelen de straatwerving beperkt, en is meer ingezet op andere fondsenwervende kanalen zoals telemarketing en online werving. Desondanks steeg het aantal klachten over telefonische benadering en online marketing slechts licht.

KLACHTEN

OVER

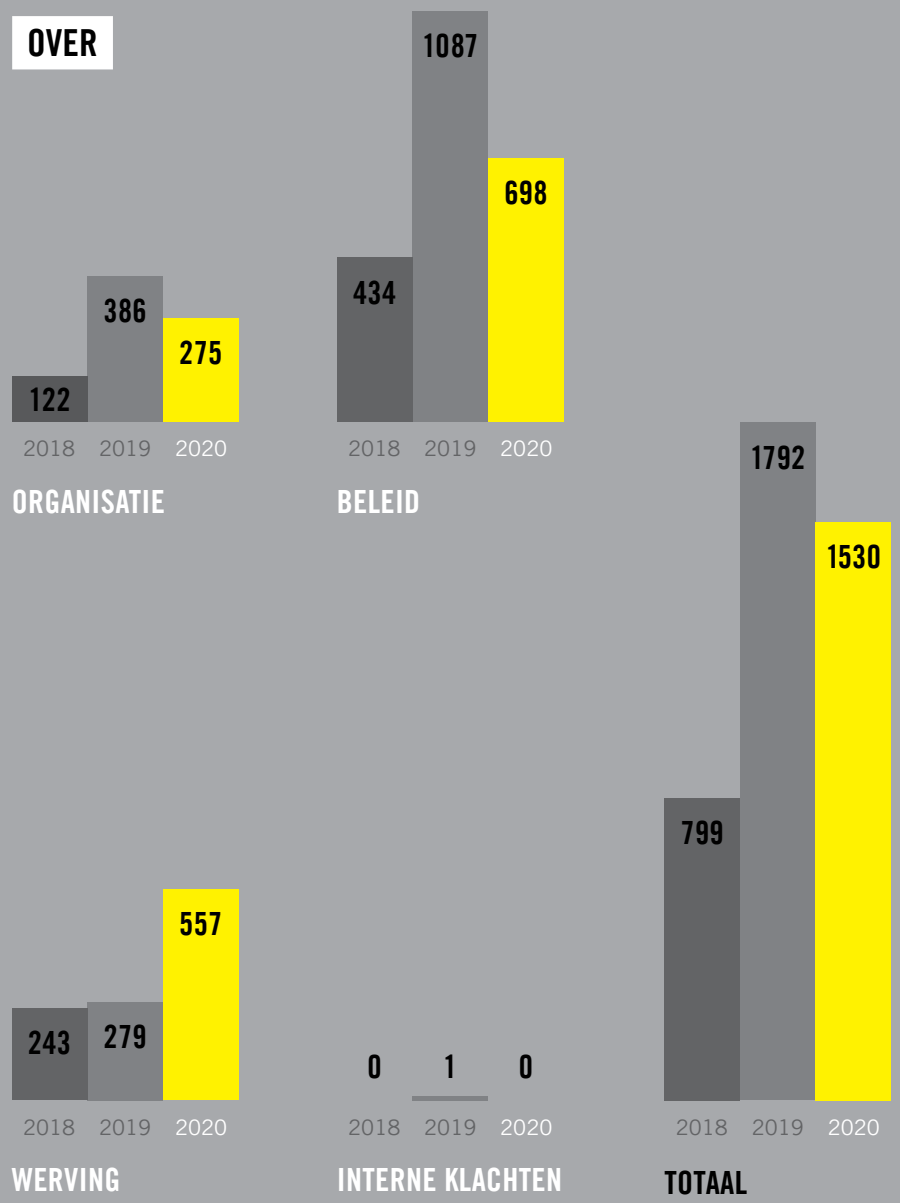

PROCEDURE

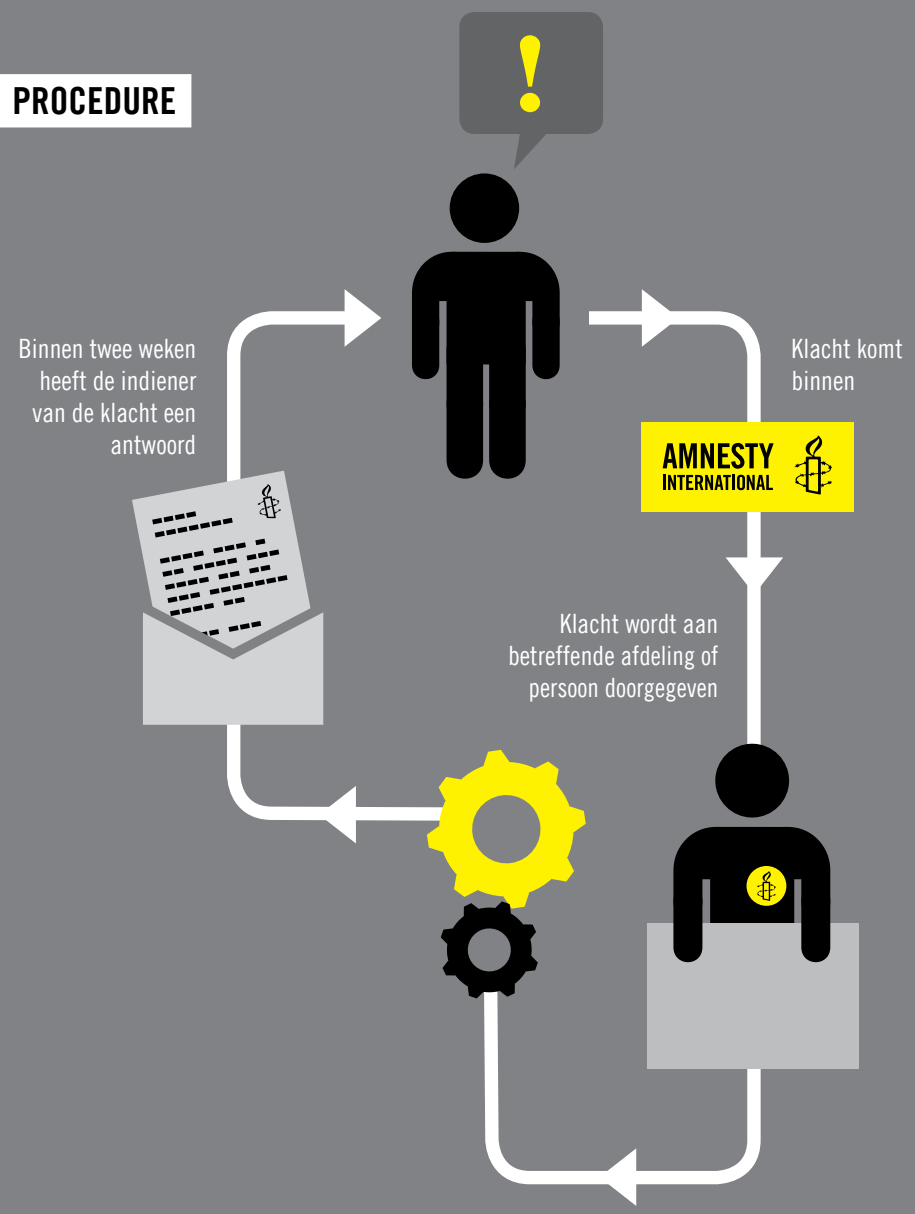

Klachten over organisatie (± 18 procent)
Zo'n 18 procent van de klachten was gericht op onze organisatie, duidelijk minder dan in 2019. Dit kan worden verklaard door de grote hoeveelheid klachten over het rapport over ons internationaal hoofdkantoor van februari 2019. In 2020 bevatte dit type klachten onder andere klachten over de bankkeuze, administratie, serviceverlening, en de kosten van het pand van Amnesty.

Interne klachten
Amnesty kent een interne klachtenprocedure. Medewerkers kunnen ook terecht bij een vertrouwenspersoon. In 2020 werd één formele interne klacht ingediend. Deze is behandeld door de interne klachtencommissie en er is een uitspraak gedaan. Amnesty hecht veel waarde aan een integere gedrags- en leiderschapscultuur en investeert daar al jaren in. Ook in 2021 zullen we verder investeren in ons beleid, bewustzijn en interne dialoog op het gebied van diversiteit, inclusie en integriteit.

MVO-BELEID

Amnesty Nederland opereert met respect voor mens, milieu en maatschappij. Lees hier meer over ons mvo-beleid. Maatschappelijk verantwoord ondernemen (mvo) omvat een breed scala aan onderwerpen. Amnesty Nederland volgt de internationale richtlijn ISO 26000 voor het implementeren van mvo in de organisatie. In deze richtlijn staan zeven mvo-principes: bestuur van de organisatie, mensenrechten, arbeidsomstandigheden, milieu, eerlijke bedrijfsvoering, consumentenzaken en maatschappelijke betrokkenheid. Hieronder staat beschreven welke nieuwe ontwikkelingen op dit vlak Amnesty Nederland in 2020 heeft opgepakt:

Plannen in 2021
We richten ons in 2021 op het beter faciliteren van het thuiswerken. Hierdoor kunnen we ook meer papierloos werken. Daarnaast moet het verder plaatsen van ledverlichting in het pand in 2021 een grotere energiebesparing opleveren.

MVO-ONTWIKKELINGEN	
Bestuur van de organisatie	Geen nieuwe ontwikkelingen.
Mensenrechten	Geen nieuwe ontwikkelingen.
Arbeidsomstandigheden	In 2020 is het kantoorpand verbouwd waardoor de kantoortuinen en werkplekken beter voldoen aan de arbonorm. Tevens is de klimaatinstallatie vernieuwd.
Milieu	Door corona is onze CO_2-uitstoot in 2020 gereduceerd, onder andere doordat het kantoorpand slechts voor 20 procent werd gebruikt en het woon-werkverkeer en aantal vlieguren sterk verminderden.
Eerlijke bedrijfsvoering	Reductie energieverbruik: Energiebesparende maatregel: het plaatsen van ledverlichting door het hele pand vanaf medio 2020.Tevens verminderde het energieverbruik doordat het pand slechts voor 20 procent werd gebruikt. Reductie papierverbruik: Het thuiswerken had effect op de reductie van papierverbruik: het digitaal archiveren en reduceren van prints namen toe. Reductie gebruik vervoer: Door het thuiswerken verminderden het woon-werkverkeer en het aantal vlieguren sterk.
Consumentenzaken	Zie onder het kopje 'Privacy' in dit jaarverslag
Maatschappelijke betrokkenheid	Geen nieuwe ontwikkelingen

PRIVACY

Amnesty heeft als mensenrechtenorganisatie het recht op privacy hoog in het vaandel staan. Vanuit ethisch oogpunt en voor de legitimiteit en effectiviteit van Amnesty's werk is het daarom van belang dat de organisatie zorgvuldig omgaat met persoonsgegevens en voldoet aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).
Helaas begon het jaar met een datalek door een menselijke fout. Amnesty heeft het datalek direct gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en alle betrokkenen zijn zo snel mogelijk geïnformeerd.
Het ontstaan van het datalek en de afhandeling ervan zijn geëvalueerd en beheersmaatregelen zijn getroffen. Zo zijn er in april organisatiebrede bewaartermijnen vastgesteld en zijn we begonnen met de implementatie hiervan. Ook is het protocol datalekken en de instructie voor medewerkers geüpdatet.

Bewustwording blijft een belangrijk aandachtspunt. Daarom wordt begin 2021 een verplichte e-learning geïmplementeerd en richten we ons op het verder borgen van privacy binnen de afdelingen en werkprocessen.

INTEGRITEIT

Begin 2020 werden een nieuw Integriteitsbeleid, een nieuwe Gedragscode en een nieuwe Meldregeling misstanden vastgesteld. Hiermee is de basis van het integriteitssysteem van onze organisatie neergezet. Onze integriteitsfunctionaris volgde een training 'integriteit & leiderschap'. Het managementteam is getraind in morele oordeelsvorming en volgde een workshop over managementverantwoordelijkheden bij integriteitsschendingen. Het bewustwordingstraject binnen de organisatie over het nieuwe beleid dat in 2020 zou worden georganiseerd, is uitgesteld vanwege de coronapandemie en het thuiswerken van alle medewerkers. Het vindt alsnog plaats in het eerste kwartaal van 2021, wanneer een groot deel van de medewerkers getraind wordt in morele oordeelsvorming.

Kijk hier voor meer informatie over hoe Amnesty Nederland aandacht heeft voor integriteit

Meldingen van misstanden kunnen gedaan worden bij de directeur, de leidinggevende, de integriteitsfunctionaris en bij het externe klokkenluidersmeldpunt. Het bestuur van Amnesty Nederland is eindverantwoordelijk voor alle kwesties met betrekking tot integriteit in de organisatie.

In 2020 kwamen er geen meldingen binnen van misstanden. De behandeling van één melding uit 2019 werd afgerond in 2020. Eén medewerker is aangesproken op het gedrag en kreeg een schriftelijke waarschuwing. Met de melder en andere betrokkenen is gecommuniceerd. Deze zaak is hiermee afgerond.

RISICOMANAGEMENT

Amnesty Nederland heeft te maken met verschillende risico's in haar werk. De belangrijkste liggen op het gebied van een veranderende wereld, inkomsten, imago en bedrijfsvoering. Met risicomanagement zet de organisatie zich ervoor in die risico's te beperken. De belangrijkste risico's zijn in kaart gebracht voor zowel het werk van Amnesty Nederland als voor de internationale Amnesty-beweging. Door het jaar heen wordt de risicoanalyse geactualiseerd als vast onderdeel van de planning- en controlcyclus. Dit stelt ons in staat belangrijke risico's tijdig te onderkennen en beheersmaatregelen in te stellen, zodat schade in het bereiken van onze doelstellingen kan worden voorkomen of beperkt. Op basis van deze risicoanalyses houden management en bestuur zicht op de belangrijkste risico's voor de organisatie.

Op de volgende pagina een weergave van de belangrijkste risico's voor Amnesty Nederland in 2020.

RISICO-OMSCHRIJVING	BEHEERSINGSMAATREGELEN	RISICO-CATEGORIE	BEREIDHEID	IMPACT	KANS
De juiste strategische keuzes maken om mensenrechten-impact te behalen.	• Strategieontwikkeling vanuit de internationale beweging (AI Global Strategy). • Positionering en agendavorming van Amnesty Nederland. • Rapporteren, monitoren en evalueren van de voortgang ten opzichte van beoogde doelen.	Strategisch	LAAG	HOOG	LAAG
Afnemend draagvlak voor mensenrechten door actuele ontwikkelingen in de samen-leving.	• Analyseren van politieke en maatschappelijke ontwikkelingen die kansen of bedreigingen vormen voor de bevordering of bescherming van mensenrechten. • Het belang van (bescherming van) mensenrechten blijven agenderen en zichtbaar maken. • Dialoog aangaan met onze achterban en het bredere Nederlandse publiek over mensenrechten.	Tactisch	MEDIUM	HOOG	MEDIUM
Afkalvend imago door incidenten bij, of kritiek op, Amnesty of andere goede doelen.	• Naleven wat Amnesty zelf propageert. • Aandacht voor transparantie in onze eigen externe communicatie. • Implementatie en up-to-date houden van ons mvo-beleid. • Actieve due diligence van samenwerkingspartners. • Crisiscommunicatieteam	Tactisch	LAAG	HOOG	HOOG
Ledental en de inkomsten van donateurs op peil houden.	• Waar nodig heroverwegen van de fondsenwervingsstrategie en investeren in nieuwe vormen van leden- en fondsenwerving. • Organisatie flexibel houden door structurele formatie beperkt te houden. • Continuïteitsreserve op peil houden zodat plotseling verlies aan inkomsten tijdelijk opgevangen kan worden.	Tactisch	LAAG	HOOG	MEDIUM
Welzijn van medewerkers onder druk door werkgerela-teerde stress.	• Als werkgever voor het welzijn van medewerkers zorgdragen: op het gebied van werksfeer, fysieke werkomgeving waaronder thuiswerken, ontwikkelingsmogelijkheden, (psychosociale) zorg. • In gesprekken tussen medewerkers en de afdelingsmanagers wordt aandacht besteed aan mogelijke werkgerelateerde stress. • Duurzame inzetbaarheid is een van de kernthema's in de vernieuwde arbeidsvoorwaarden.	Operationeel	LAAG	HOOG	MEDIUM
Hebben wij onze governance op orde?	• Toepassen van in de goededoelensector algemeen aanvaarde normen, codes en richtlijnen. • Jaarlijkse controle of we voldoen aan de Amnesty International core standards. • Regelmatige toetsing van compliance aan geldende wet- en regelgeving op verschillende gebieden (zoals privacy, fondsen-werving, financiën).	Strategisch	LAAG	HOOG	LAAG

De coronapandemie had gevolgen voor ons werk in 2020. Geplande activiteiten zijn aangepast en Amnesty International heeft mensenrechtenkwesties in verband met de coronapandemie in kaart gebracht. Fondsenwerving vindt nu meer online plaats. Activiteiten waarbij persoonlijke aanwezigheid nodig is, konden maar zeer beperkt gebeuren. In plaats daarvan werden veel activiteiten aangepast en online aangeboden.

Het personeel en een groot deel van de vrijwilligers kon het werk op afstand voortzetten. Hoewel het wegvallen van bepaalde activiteiten op sommige functies meer effect had dan op andere, konden medewerkers, managementteam, bestuur en ledenraad via online middelen operationeel blijven en de samenwerking goed voortzetten. Onze leden hebben hun donaties in hoge mate in stand gehouden.

Er blijft een zekere onzekerheid bestaan. De impact van de coronapandemie op de economie is momenteel onduidelijk, maar gaat ons allen zeker raken. We hebben nieuwe meerjarencijfers opgesteld om de gevolgen van mogelijke toekomstige veranderingen in fondsenwervingsresultaten in kaart te brengen.

FINANCIEEL VERSLAG

INLEIDING

In de jaarrekening legt de Vereniging Amnesty International, Afdeling Nederland (Amnesty Nederland) verantwoording af over inkomsten, bestedingen, resultaat en financiële positie in 2020. De jaarrekening vormt een integraal onderdeel van het jaarverslag 2020 en omvat de Vereniging Amnesty International, Afdeling Nederland inclusief de regionale en plaatselijke geledingen. De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn 650 voor Fondsenwervende Organisaties van de Raad voor de Jaarverslaggeving. Daarnaast past Amnesty de 'Regeling beloning directeuren van goede doelen' en de 'Richtlijn financieel beheer goede doelen' van Goede Doelen Nederland toe.
Door het afronden van de cijfers in dit hoofdstuk kunnen kleine verschillen ontstaan in de optelling van cijfers.

RESULTAAT 2020

Het negatieve resultaat over 2020 bedraagt € -482 duizend. Dit negatieve resultaat wordt volgens plan gedekt door onttrekkingen uit de reserves. Het resultaat is € 680 duizend positiever dan begroot. In grote lijnen kan gesteld worden dat het resultaat 2020 positiever is uitgevallen dan begroot door (1) de lagere bestedingen die voortvloeiden uit de maatregelen rond het coronavirus waardoor veel activiteiten geen doorgang konden vinden. Daarbij was er ook sprake van (2) hogere inkomsten uit ledenbijdragen, nalatenschappen en van fondsen en instellingen, die tegenvallers zoals de lagere collecte-inkomsten compenseerden.
Hierna worden de verschillende posten nader toegelicht.

RESULTAAT 2020

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020 (B)	*Bijgestelde begroting 2020*	*Realisatie 2020 (R)*	*Verschil B en R*	*Realisatie 2019*
Totaal inkomsten	27.725	26.577	27.408	-317	27.660
Totaal bestedingen	-28.893	-27.415	-27.913	980	-29.469
Saldo financiële baten en lasten	6	-169	24	18	61
Resultaat	**-1.162**	**-1.008**	**-482**	**680**	**-1.747**

INKOMSTEN 2020

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	*Realisatie 2020*	*Verschil B en R*	*Realisatie 2019*
Geworven baten				
Baten van particulieren	21.437	21.517	80	21.148
Baten van bedrijven	300	216	-84	273
Baten van loterijorganisaties	4.311	4.367	56	4.628
Baten van subsidies van overheden	1.280	729	-551	893
Baten van andere organisaties zonder winststreven	67	265	198	344
Som van de geworven baten	**27.395**	**27.094**	**-301**	**27.285**
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	330	314	-16	371
Overige baten	-	-	-	4
Som van de baten	**27.725**	**27.408**	**-317**	**27.660**

INKOMSTEN

In 2020 zijn inkomsten van € 27,4 miljoen gerealiseerd. Dit is € 317 duizend minder dan was begroot voor 2020 (€ 27,7 miljoen). Dit wordt grotendeels veroorzaakt door tegenvallende collecte-inkomsten en lagere subsidie-inkomsten voor ons HURICAP-programma, beide in verband met het niet kunnen uitvoeren van bepaalde activiteiten vanwege het coronavirus. Deze tegenvallende inkomsten werden in grote mate gecompenseerd door hogere inkomsten uit ledenbijdragen en van fondsen en instellingen. Onderstaand een tabel met de inkomstensoorten en vervolgens per inkomstensoort een nadere toelichting.

BATEN VAN PARTICULIEREN

De baten van particulieren betreffen alle gebonden en ongebonden inkomsten zoals vermeld in de tabel op pagina 80.

BIJDRAGEN VAN LEDEN

De bijdragen van leden (€ 16,4 miljoen) ontwikkelden zich in 2020 gunstiger dan begroot en waren zo'n 4 procent hoger dan in 2019. Dit kwam voort uit een extra investering in online ledenwerving waartoe werd besloten gedurende het jaar toen de ledenwerving op straat stil was komen te liggen vanwege de corona-epidemie. Dit heeft ertoe geleid dat het ledental voor het eerst sinds lange tijd substantieel is gestegen (een stijging van bijna 3.900 naar 254.798 leden). De gemiddelde jaarbijdrage van leden steeg in 2020 naar € 63.

DONATIES VAN OVERIGE PARTICULIEREN

De donaties van overige particulieren in 2020 (€ 728 duizend) waren ruim € 100 duizend hoger dan de opbrengst in 2019.

BATEN VAN PARTICULIEREN

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	*Realisatie 2020*	*Verschil B en R*	*Realisatie 2019*
Bijdragen van leden	16.000	16.352	352	15.727
Donaties van overige particulieren	1.000	728	-272	624
Bijdragen van Amnesty-groepen	170	70	-100	124
Landelijke collecte	1.200	921	-279	1.228
Evenementen	-	5	5	12
Nalatenschappen	3.067	3.441	374	3.432
Totaal baten van particulieren	**21.437**	**21.517**	**80**	**21.148**

BIJDRAGEN VAN AMNESTY-GROEPEN

De inkomsten die worden verantwoord onder deze categorie betreffen de bijdragen van Amnesty-groepen (de afstorting van middelen boven € 1.000), de aan de groepen afgedragen collectevergoeding, gebonden bijdragen van groepen en door groepen gegenereerde inkomsten. In 2020 waren de inkomsten € 100 duizend lager dan begroot, in verband met fondsenwervende activiteiten van de groepen die geen doorgang konden vinden vanwege de corona-epidemie.

LANDELIJKE COLLECTE

Bij de landelijke collecte in 2020 is ruim € 921 duizend opgehaald, ongeveer € 280 duizend minder dan begroot. Dit komt doordat de collecte vroegtijdig is afgebroken vanwege de maatregelen die werden doorgevoerd in maart 2020 in verband met de corona-epidemie.

NALATENSCHAPPEN

Amnesty ontving in 2020 ruim € 3,4 miljoen uit nalatenschappen. Dit is hoger dan begroot. Naast deze inkomsten uit nalatenschappen zijn er in 2020 ook nog meldingen ontvangen van nalatenschappen waarin Amnesty begunstigde is ter waarde van € 2,5 miljoen. De inkomsten die uit deze meldingen voortkomen, komen ten gunste van het jaar 2021. Wel kan gesteld worden dat de waarde van de in 2020 ontvangen inkomsten uit nalatenschappen en de meldingen uitzonderlijk hoog was.

Tot eind 2019 werden de baten uit nalatenschappen verantwoord op het moment dat de omvang betrouwbaar kon worden vastgesteld. Wij hebben ervoor gekozen om vanaf het verslagjaar 2020 gebruik te maken van de in de RJ-Uiting 2021-3 genoemde mogelijkheid om de baten uit nalatenschappen te verwerken op het moment dat de rekening en verantwoording is ontvangen. Een gevolg van het doorvoeren van deze stelselwijziging is dat de Baten uit nalatenschappen in 2020 € 2.540.411 lager zijn dan wanneer de ‘oude’ waarderingsmethode zou zijn toegepast. Deze inkomsten zijn verschoven naar het jaar 2021 en later.

BIJDRAGEN VAN LEDEN / LEDENAANTALLEN

2012-2020

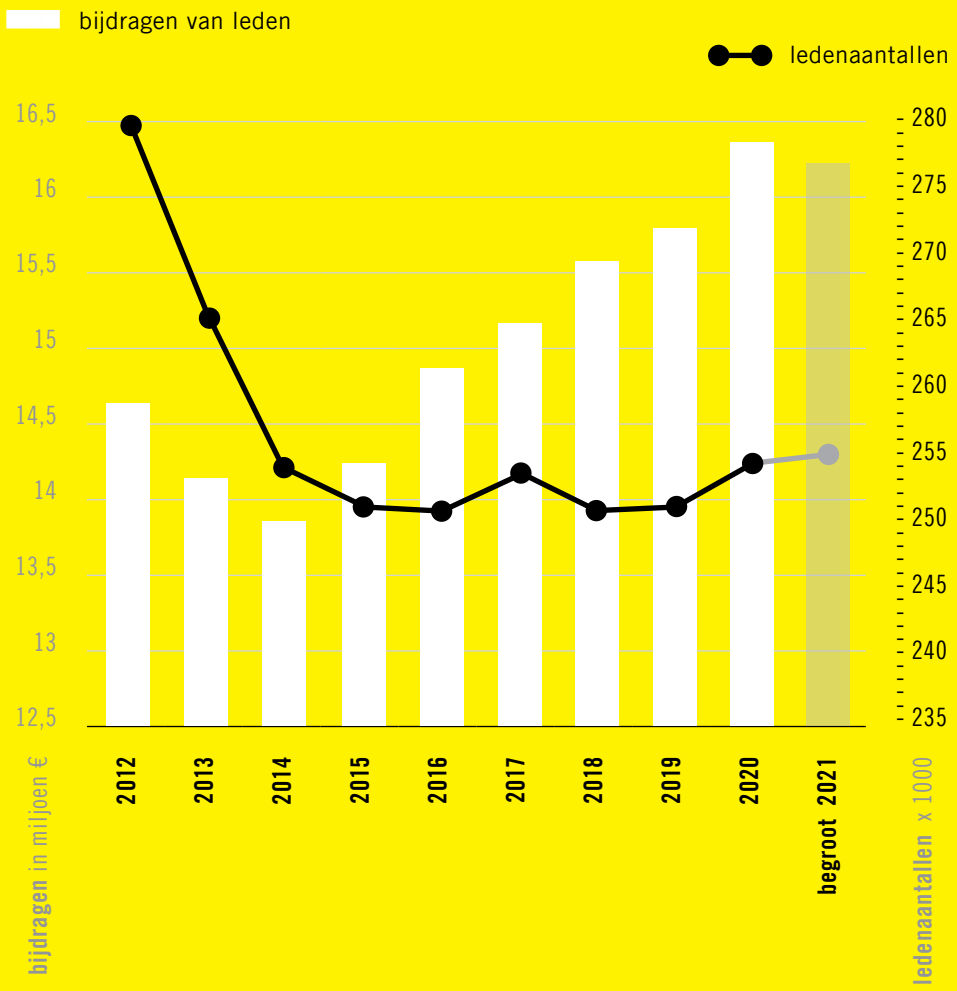

BATEN VAN BEDRIJVEN

De inkomsten van bedrijven vielen in 2020 lager uit dan begroot. De inkomsten van bedrijven hebben voor een groot deel (€ 111 duizend) een door het donerende bedrijf gekozen bestemming.

BATEN VAN LOTERIJORGANISATIES

In 2020 mochten wij wederom de vaste bijdrage van de Nationale Postcode Loterij van € 3,6 miljoen ontvangen. Naast deze jaarlijkse bijdrage heeft de Nationale Postcode Loterij extra bijdragen gehonoreerd voor twee internationale projecten van Amnesty International. Wij zijn de deelnemers van de Nationale Postcode Loterij zeer dankbaar voor deze bijdragen.

- *Protect Civilians: Amnesty International's Crisis Response*, het project dat zich richt op onderzoek en documentatie van mensenrechtenschendingen in ernstige conflictgebieden, € 1,785 miljoen voor een projectduur van drie jaar, afgerond in 2020.
- *Code Yellow*, het project waarmee we mensenrechtenverdedigers en journalisten beschermen tegen cyberaanvallen, € 2,318 miljoen voor een projectduur van drie jaar, toegekend in 2018.

Beide projecten worden in samenwerking met het Internationaal Secretariaat van Amnesty International uitgevoerd. In de inkomsten is opgenomen wat voor beide projecten in 2020 aan bestedingen is gerapporteerd.

BATEN VAN SUBSIDIES VAN OVERHEDEN

Amnesty vormde samen met PAX een strategisch partnerschap onder de naam 'Freedom from Fear' in het kader van het overheidsprogramma 'Samenspraak en Tegenspraak'. Hierin werd samengewerkt op het gebied van vrede, mensenrechten en conflictpreventie in diverse fragiele en repressieve staten. Amnesty en PAX kregen voor de periode 2016-2020 middelen toegekend door het ministerie van Buitenlandse Zaken als strategische partner op het gebied van pleiten en beïnvloeden.

Het aandeel van Amnesty uit de toegekende subsidie bedroeg oorspronkelijk € 5,47 miljoen, verspreid over vijf jaar, dit is later bijgesteld naar € 4,57 miljoen. Dit geld werd vanuit het Human Rights Capacity-Building Programme (HURICAP) besteed aan capaciteitsversterking van lokale partners in een aantal landen in Afrika en het Midden-Oosten. De inkomsten worden verantwoord op basis van de werkelijke bestedingen. De bestedingen waren in 2020 lager dan begroot (€ 729 duizend versus € 1,28 miljoen). Door de corona-epidemie zijn de bestedingen achtergebleven, veel activiteiten en daaraan gerelateerde reizen konden geen doorgang vinden. In totaal heeft Amnesty € 4,39 miljoen verspreid over de vijf subsidiejaren besteed aan het programma. Het niet bestede deel van de ontvangen subsidie zal worden terugbetaald aan het ministerie van Buitenlandse Zaken.

BATEN VAN ANDERE ORGANISATIES ZONDER WINSTSTREVEN

De inkomsten van andere organisaties zonder winststreven bevatten de inkomsten van stichtingen, fondsen en (religieuze) instellingen. Het verschil tussen begroting en realisatie wordt als volgt verklaard. In de begroting worden alleen inkomsten opgenomen die al formeel zijn toegekend. Gedurende 2020 zijn additionele inkomsten van fondsen en stichtingen gerealiseerd.

INKOMSTEN DOOR DE JAREN HEEN

2012-2020

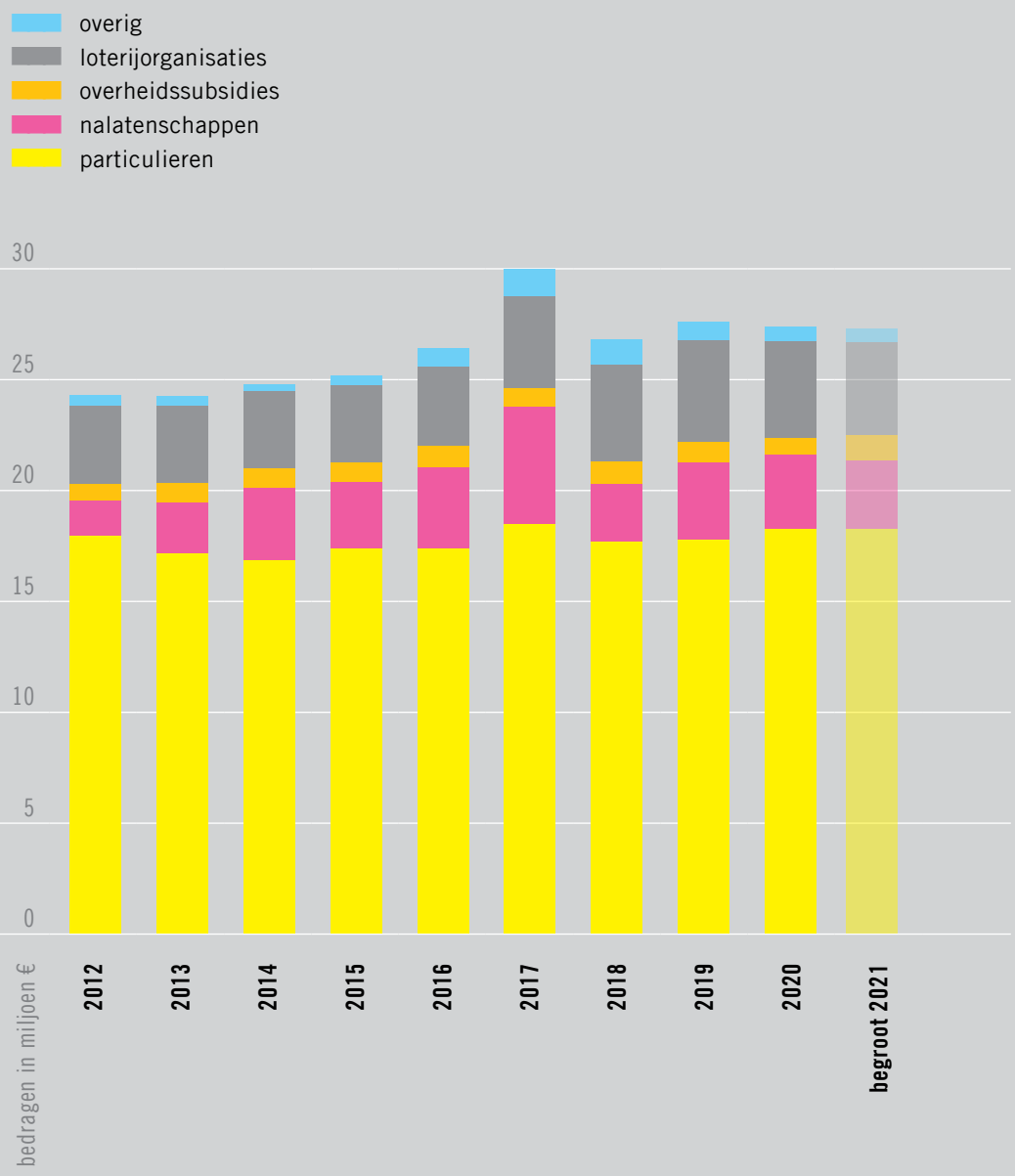

HERKOMST GEBONDEN WERVING 2020

Bedragen in €

Leden	18.785
Overige particulieren	37.988
Amnesty-groepen	333
Nalatenschappen	150.765
Bedrijven	111.398
Nationale Postcode Loterij	767.076
Ministerie van Buitenlandse Zaken	729.318
Fondsen en instellingen	77.776
Totaal	**1.893.439**

BATEN ALS TEGENPRESTATIE VOOR DE LEVERING VAN PRODUCTEN EN/OF DIENSTEN

Onder deze categorie vallen de inkomsten uit merchandising (de verkoop van Amnesty-producten), inkomsten van Amnesty's maandblad *Wordt Vervolgd*, en de inkomsten uit verhuur van kantoorruimte, inclusief de opbrengst van de dienstverlening aan huurders.
De omzet uit merchandising bedraagt € 529 duizend in 2020 en is daarmee ruim 3 procent hoger dan de omzet in 2019. De totale opbrengst van merchandising in 2020 was toch lager dan in 2019. Dit wordt onder andere verklaard doordat er al Pinkpop-petjes waren ingekocht (inkoopprijs € 25,2 duizend), maar het festival niet doorging vanwege de corona-maatregelen en de verkoop van de petjes dus niet plaats kon vinden.
De inkomsten uit advertenties in *Wordt Vervolgd* waren conservatief begroot en zijn in de praktijk gunstiger uitgevallen. Het aantal betaalde abonnementen is sterk teruggelopen in 2020.

Onder opbrengsten uit verhuur worden de huurtermijnen van de verhuur van een deel van het kantoorpand van Amnesty aan een aantal andere ngo's verantwoord. Doordat het kantoorpand door de verbouwing een deel van het jaar niet (goed) toegankelijk was, zal aan de huurders een korting worden verstrekt over de huur van 2020. Deze korting is reeds in de opbrengst van 2020 verwerkt.

GEBONDEN WERVING

Van alle inkomsten is in 2020 bijna € 1,9 miljoen gegeven (2019: € 2,3 miljoen) met een gebonden bestemming. Dat wil zeggen dat de geldgever heeft aangegeven waaraan het geld besteed moet worden. Amnesty Nederland biedt de keuze uit meerdere mogelijke bestemmingen. De herkomst van de gebonden giften in 2020 is te zien in de tabel hiernaast.

BESTEDINGEN

Amnesty heeft in 2020 € 27,9 miljoen besteed (2019: € 29,5 miljoen). Hiervan is € 20,99 miljoen besteed aan de doelstelling. De overige bestedingen betreffen kosten voor fondsenwerving en beheer en administratie.
Het percentage van de bestedingen aan wervingskosten is in de grafiek hieronder uitgedrukt als percentage van de totale bestedingen.

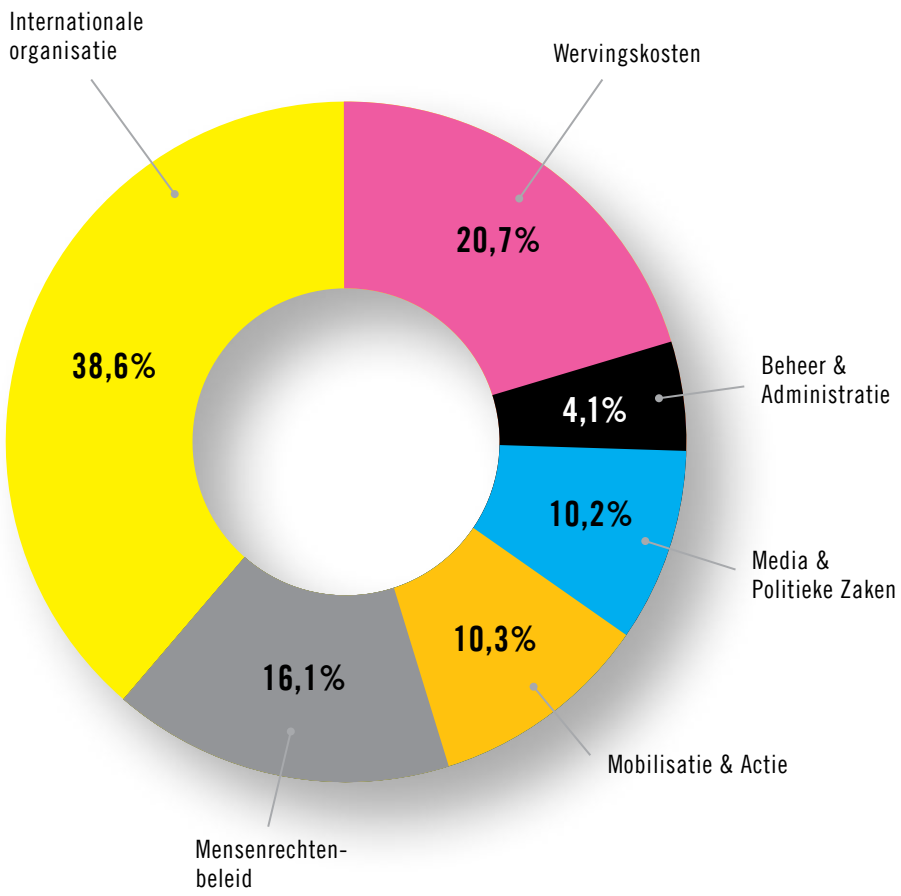

BESTEDINGEN 2020

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2020	*Realisatie 2020*	*Verschil B en R*	*Realisatie 2019*
Internationale organisatie	10.216	10.765	550	10.800
Mensenrechtenbeleid	5.827	4.505	-1.322	5.856
Mobilisatie & Actie	3.331	2.880	-451	3.170
Media & Politieke Zaken	2.919	2.839	-78	2.964
Totaal aan doelstelling	**22.293**	**20.990**	**-1.303**	**22.790**
Wervingskosten	5.441	5.775	334	5.445
Kosten beheer & administratie	1.159	1.148	11	1.234
Som van de lasten	**28.893**	**27.913**	**-980**	**29.469**

BESTEED AAN DE DOELSTELLING

Onder de noemer 'besteed aan de doelstelling' vallen alle bestedingen op het gebied van Mensenrechtenbeleid, Mobilisatie & Actie, Media & Politieke Zaken en de bijdrage aan de internationale Amnesty-organisatie.
Naast de bijdrage aan de internationale Amnesty-organisatie (zie kader hiernaast) bestaan de overige bestedingen aan de doelstelling uit de kosten voor mensenrechtenprogramma's, campagnes, lobby en voorlichting. Het gaat hierbij onder andere om onze activiteiten op het gebied van mensenrechtenprogramma's zoals Vrijheid van meningsuiting in China, Rusland, Saudi-Arabië en Turkije, Rechtsstatelijkheid in Europa, Etnisch profileren door de politie in Nederland, Mensen zonder verblijfsrecht in Nederland, Technologie en mensenrechten, Gender en mensenrechten, Human Rights Capacity-Building Programme (HURICAP), Mensenrechteneducatie en de Eerlijke Geldwijzers. Daarnaast is er geld aangewend voor onze campagnes voor mensenrechtenactivisten en vluchtelingen, voor bijeenkomsten van de mensenrechtendialoog, voor diverse urgent actions, petities en Write for Rights op 10 december.

Aan de mensenrechtenprogramma's, internationale projecten en campagnes werd in 2020 minder uitgegeven dan begroot. Dit was vanwege de beperkingen die golden rond het organiseren van publieksbijeenkomsten en reisbewegingen in verband met de corona-epidemie. Daarnaast is er vanaf het tweede kwartaal in 2020 gestuurd op besparingen in de uitgaven gezien de onzekerheid over de impact van de corona-epidemie op de inkomsten in 2020. Reisbeperkingen hebben met name invloed gehad op activiteiten en de uitgaven van het HURICAP-programma, het Police and Human Rights Programma en het werk op strategische landen. Er is gedurende het jaar geïnvesteerd in online faciliteiten waardoor bepaalde fysieke bijeenkomsten zijn aangepast naar een online variant (tegen lagere kosten). De festivals, zoals Pinkpop, gingen niet door waardoor onze festivalactiviteiten kwamen te vervallen. De bestedingen op het gebied van Mensenrechtenbeleid, Mobilisatie &Actie, Media &Politieke Zaken zijn daardoor 15 procent (€ 1,85 miljoen) lager uitgevallen dan begroot.

BIJDRAGE AAN DE INTERNATIONALE BEWEGING AMNESTY INTERNATIONAL

Met de bijdrage aan de internationale beweging wordt onderzoek gefinancierd naar mensenrechtenschendingen. Op basis van dit onderzoek worden rapporten gepubliceerd, acties gevoerd en gelobbyd, voorlichting gegeven en bewustwording vergroot. Hierbij wordt zowel kennis en expertise uitgewisseld met samenwerkingspartners (waardoor een bredere achterban en een groter maatschappelijk draagvlak worden gecreëerd), als financiële samenwerking gezocht.

De bijdrage wordt gebaseerd op een door de internationale beweging overeengekomen berekeningswijze voor de bij te dragen afdracht. De bijdrage aan de internationale organisatie wordt berekend op basis van in het lopende jaar gerealiseerde inkomsten. Hierbij worden de volgende zaken van de totale inkomsten afgetrokken: geoormerkte inkomsten, fondsenwervingskosten en organisatiekosten (zoals huisvesting en IT). De te betalen afdracht wordt vervolgens berekend op basis van een heffingstabel. Ook kan een additionele bijdrage toegekend worden door Amnesty Nederland naar aanleiding van een verzoek daartoe door het Internationaal Secretariaat.

In 2020 droeg Amnesty Nederland € 10,5 miljoen af aan de internationale organisatie (begroot was € 10,0 miljoen). In 2020 is de bijdrage hoger uitgevallen dan begroot, wat wordt verklaard door een aantal grote afrekeningen van nalatenschappen aan het eind van het jaar.

ONREGELMATIGHEDEN

In 2020 werd duidelijk dat de financiële administratie van één van onze partnerorganisaties in West-Afrika niet voldoet aan de daarvoor door ons gestelde kwaliteitseisen. De samenwerking met deze partner vindt plaats in het kader van het Human Rights Capacity-Building Programme. Na intern onderzoek is besloten een accountantscontrole uit te laten voeren van de financiële administratie van onze partner door een onafhankelijke auditor. Dit heeft eind 2020 plaatsgevonden en het accountantsrapport is in februari 2021 opgeleverd. Het bedrag wat niet volgens de eisen is verantwoord is ongeveer € 15.000 op een totaalbedrag van € 100.000. Op basis van de bevindingen over welke uitgaven rechtmatig zijn geweest en correct zijn verantwoord, zal een eindafrekening plaatsvinden met de partner.

WERVINGSKOSTEN

De bestedingen aan werving van baten (fondsenwerving) betreffen de werving van nieuwe leden, het *upgraden* van ledenbijdragen, ledenbehoud, de kosten van de collecte, merchandising, evenementen en de kosten voor relatiemanagement van grote donoren. De bestedingen aan fondsenwerving zijn in 2020 (€ 5,8 miljoen) aanzienlijk hoger dan in 2019 (€ 5,4 miljoen) en ook hoger dan was begroot voor 2020. Dit wordt verklaard door additionele inspanningen op het gebied van fondsenwerving waartoe is besloten om de achterstand op het gebied van ledenwerving in het eerste half jaar in te lopen (toen vanwege de gedeeltelijke lockdown geen straatwerving en face2face-werving mogelijk was). Deze extra inspanningen hebben bijna 4.000 meer nieuwe leden opgeleverd dan gepland. Daarnaast zijn er extra fondsenwervingsinvesteringen gedaan die gericht zijn op innovatie, waar niet meteen inkomsten tegenover staan in hetzelfde jaar.

KOSTEN BEHEER EN ADMINISTRATIE

Amnesty Nederland volgt de aanbeveling van Goede Doelen Nederland over de kosten die vallen onder Beheer & Administratie, namelijk de kosten van Bestuur, Ledenraad, een deel van het management, directiesecretariaat, control en de financiële administratie. De toerekening is gedaan conform de richtlijn.

KENGETALLEN

Conform de Richtlijn 650 voor de Jaarverslaggeving (RJ650) geven we in dit verslag kengetallen weer van de bestedingen aan de doelstelling, wervingskosten en kosten beheer en administratie.
Amnesty rapporteert ook het percentage bestedingen aan de doelstelling ten opzichte van de totale bestedingen. De reden voor dit extra kengetal ligt in het feit dat inkomsten (zeker in geval van incidentele meevallers) en bestedingen niet altijd in hetzelfde boekjaar vallen.

Besteed aan doelstelling ten opzichte van totale baten

Besteed aan doelstelling ten opzichte van totale bestedingen
In 2020 vallen beide percentages lager uit dan in voorgaande jaren. Dit komt doordat er vanwege de beperkingen die golden rond het organiseren van publieksbijeenkomsten en reisbewegingen in verband met de corona-epidemie minder besteed is aan de doelstelling.

Kostenpercentage werving
Het kostenpercentage werving drukt de gemaakte wervingskosten uit als percentage van de som van de geworven baten. Dit percentage valt in 2020 hoger uit door de additionele inspanningen op het gebied van fondsenwerving waartoe is besloten om de achterstand op het gebied van ledenwerving in het eerste half jaar (toen vanwege de gedeeltelijke lockdown geen straatwerving en face2face-werving mogelijk was) in te lopen. Het grote verschil tussen 2018 en 2019 wordt verklaard door een gewijzigde toerekening van personeelskosten. Dit betreft een herallocering van kosten over verschillende organisatieposten en is organisatiebreed kostenneutraal. De toerekening is gedaan conform de daarvoor geldende richtlijn van Goede Doelen Nederland.

Kosten ‘Beheer en Administratie’
Het percentage bestedingen aan ‘Beheer en Administratie’ ten opzichte van de totale bestedingen valt in 2020 nagenoeg hetzelfde uit als in 2019.

KENGETALLEN VAN DE BESTEDINGEN

	Norm	*2020*	*2019*	*2018*
Besteed aan doelstelling t.o.v. totale baten		76,6%	82,4%	86,3%
Besteed aan doelstelling t.o.v. totale bestedingen*	Min. 70%	75,2%	77,3%	79,4%
Kostenpercentage werving*		21,3%	20,0%	17,0%
Beheer en Administratie**	Max. 6%	4,1%	4,2%	5,2%

*) De Erkenningsregeling voor goede doelen stelt het volgende: De verhouding tussen de bestedingen aan de doelstellingen, wervingskosten en kosten beheer en administratie dient redelijk en uitlegbaar te zijn. De verhouding wordt in elk geval geacht redelijk te zijn wanneer:
1. het percentage doelbesteding als percentage van de totale lasten, gerekend over de afgelopen drie jaar, gemiddeld minimaal 70% bedraagt;
2. het gemiddelde percentage doelbesteding over de afgelopen drie jaar niet aanzienlijk afwijkt van het gemiddelde percentage doelbesteding over dezelfde periode van vergelijkbare organisaties.

**) Het bestuur van Amnesty Nederland heeft bepaald dat de kosten 'Beheer en administratie' maximaal 6% van de lasten mag vormen. Dit betreft dus een interne norm.

RESERVES EN FONDSEN, STAND PER EINDE JAAR

Bedragen x € 1.000

	2020	*2019*	*2018*
Continuïteitsreserve	9.490	9.490	10.690
Bestemmingsreserves	6.145	6.700	7.063
Bestemmingsfondsen	490	416	601
Totaal	**16.124**	**16.606**	**18.353**

TOELICHTING BESTEMMINGSRESERVES EN -FONDSEN

Bestemmingsreserves worden gevormd als inkomsten gedeeltelijk niet in hetzelfde jaar worden besteed waarin ze binnenkomen. Bestemmingsreserves hebben een beperkte bestedingsmogelijkheid, de bestemming wordt bepaald door het Bestuur bij het vaststellen van de jaarrekening of tussendoor bij het besluit over het instellen van een nieuw bestemmingsreserve. Bestemmingsfondsen hebben een geoormerkt bestedingsdoel dat door de schenkers is aangegeven op basis van de door Amnesty Nederland geboden mogelijkheden. Deze gelden kunnen niet altijd in het jaar van ontvangst worden besteed. De termijn van bestemming is bepaald door de looptijd van het betreffende project dat met deze middelen wordt gefinancierd.

Aan de bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen zijn in 2020 middelen toegevoegd en onttrokken. Dat levert voor de bestemmingsreserves per saldo een onttrekking op van € 555 duizend. Voor de bestemmingsfondsen is er per saldo sprake van een toevoeging van € 73 duizend.

Voor een toelichting per bestemmingsreserve en -fonds, en het overzicht van alle toevoegingen en onttrekkingen, wordt verwezen naar de jaarrekening 2020.

CONTINUÏTEITSRESERVE

De continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat Amnesty Nederland ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De omvang van de continuïteitsreserve wordt gebaseerd op een analyse van de organisatierisico's en de periode waarvoor Amnesty Nederland deze wil afdekken. Er worden beheersingsmaatregelen vastgesteld per risico en de risico-analyse wordt bekrachtigd door het Bestuur. Amnesty Nederland voldoet daarmee aan de richtlijn voor de jaarverslaggeving RJ650.

In 2020 is de door Amnesty Nederland gehanteerde berekeningsmethode geëvalueerd. Gezien de recente ontwikkelingen in de wereld rondom de corona-pandemie en de onzekerheden die daaruit voortkomen voor een organisatie als de onze, zijn de risico's voor de organisatie en ons mensenrechtenwerk opnieuw gewogen en zwaarder bevonden. Daarom is ervoor gekozen om de omvang van de continuïteitsreserve zodanig te berekenen, dat mocht er sprake zijn van een acute (inkomsten)crisis er, na een verkleining van de organisatie om de nieuwe realiteit het hoofd te kunnen bieden, ook nog ruimte is om in fondsenwerving te kunnen investeren en een kleine buffer te hebben. Op basis van de bijgestelde berekeningsmethode valt de omvang van de continuïteitsreserve met € 9,49 miljoen eind 2020 binnen de gehanteerde bandbreedte.

De hoogte van de continuïteitsreserve eind 2020 valt ook binnen het maximum van anderhalf maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie, zoals gesteld in de 'Richtlijn financieel beheer goede doelen'. Voor Amnesty Nederland komt deze maximaal toegestane omvang eind 2020 neer op € 20,8 miljoen.

RESULTAATBESTEMMING

Bedragen x € 1.000

Onttrekking aan de bestemmingsreserves	-555
Toevoeging aan de bestemmingsfondsen	73
Resultaat	**-482**

RESULTAATVERDELING

Het resultaat over 2020 bedraagt € -482 duizend. De resultaatbestemming van dit saldo is opgenomen in het overzicht hiernaast.

FINANCIEEL BEHEER

Uitgangspunt van het financieel beheer door Amnesty is dat de inkomsten op een verantwoorde manier worden besteed en beheerd. Hiertoe legt de directie binnen de vereniging rekenschap af aan het Bestuur en wordt het jaarverslag, inclusief de jaarrekening, door de Ledenraad goedgekeurd. De controlerend accountant stelt vanuit zijn externe positie vast of Amnesty haar financieel beheer goed op orde heeft. Daarnaast vindt toetsing plaats door het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) om vast te stellen of Amnesty haar zaken – volgens de Erkenningsregeling voor goede doelen – goed op orde heeft en recht heeft op erkenning als goed doel. Amnesty Nederland is eind 2018 uitgebreid getoetst door het CBF met positief resultaat. Het beleid inzake financieel beheer heeft het zorgvuldig beheren van reserves en liquide middelen tot doel. Daartoe worden de reserves en liquide middelen risicomijdend beheerd. Risicomijdend betekent in dezen dat liquide middelen kunnen worden aangehouden op spaar- en betaalrekeningen, deposito's, obligaties en aandelenfondsen. Er worden momenteel geen beleggingen in obligaties en/of aandelenfondsen aangehouden. Met het oog op gewenste risicospreiding, en zo veel mogelijk rekening houdend met de bevindingen van de Eerlijke Bankwijzer, worden de reserves aangehouden bij de Rabobank, ASN Bank, Triodos Bank en ING. Ten behoeve van de afwikkeling van het betalingsverkeer worden rekeningen aangehouden bij de Rabobank (acceptgiroverwerking), de Deutsche Bank in verband met de incasso van de ledenbijdragen via Buckaroo (met directe overmaking van het saldo naar Rabobank, Triodos Bank en ASN Bank), ING Bank (passief) en de Triodos Bank (de giftenrekening en de rekeningen van alle lokale Amnestygroepen).

FINANCIËLE VOORUITBLIK

Het begrote resultaat voor 2021 bedraagt € -1,4 miljoen, dat gedekt wordt uit onttrekkingen van reserves en bestemmingsfondsen.

LIQUIDITEITSPLANNING

De liquiditeit van Amnesty Nederland kent bepaalde maanden van het jaar krapte in de liquide middelen. Dat geldt met name voor de tweede helft van het jaar. Doordat in 2020 de inkomsten op peil zijn gebleven, maar de uitgaven lager uitvielen dan begroot (veroorzaakt door de maatregelen rond de corona-epidemie waardoor allerlei activiteiten en bijeenkomsten niet plaats konden vinden) voorzien wij in het jaar 2021 echter geen liquiditeitsproblemen. De liquiditeit wordt nauwlettend gemonitord.

BEGROTING 2021

Bedragen x € 1.000

INKOMSTEN		BESTEDINGEN	
Baten van particulieren	21.255	Internationale organisatie	9.353
Baten van bedrijven	165	Mensenrechtenbeleid	5.547
Baten van loterijorganisaties	4.212	Mobilisatie & Actie	3.386
Baten van subsidies van overheden	1.095	Media & Politieke Zaken	3.020
Baten van fondsen, instellingen	160		
Som van de geworven baten	**26.887**	**Besteed aan doelstelling**	**21.306**
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	335	Wervingskosten	6.065
Overige baten	-	Beheer & Administratie	1.245
Totaal inkomsten	**27.222**	**Totaal bestedingen**	**28.616**
Saldo fin. baten en lasten			0
Resultaat			**-1.394**
Mutatie continuïteitsreserve			0
Dekking uit bestemmingsreserves			-1.219
Dekking uit bestemmingsfondsen			-175
Saldo			**0**

UPDATE 2021

Op het moment van het schrijven van dit bestuursverslag is duidelijk dat de inkomsten- en uitgavenontwikkeling van 2021 sterk beïnvloed gaat worden door de voortdurende maatregelen rond het corona-virus. Zo wordt de landelijke collecte van Amnesty Nederland in maart 2021 geheel online uitgevoerd. Ook is de straatwerving van leden tijdelijk stopgezet. Evenementen en acties kunnen enige tijd niet plaatsvinden. Dit betekent minder inkomsten en in sommige gevallen op korte termijn ook minder uitgaven. Aangezien op dit moment onduidelijk is hoelang de maatregelen rond het corona-virus in stand blijven en in welke mate er tussentijds versoepeld wordt, is het nog niet exact vast te stellen hoe groot het effect hiervan op de inkomsten en uitgaven van Amnesty Nederland zal zijn. De ontwikkelingen zullen nauwlettend gevolgd worden zodat maandelijks prognoses opgesteld kunnen worden, ter ondersteuning van benodigde besluitvorming van het Management Team en het Bestuur van Amnesty Nederland.

Corona

De inkomsten- en uitgavenontwikkeling van onze organisatie in 2020 is sterk beïnvloed door de crisis rond het coronavirus. Zo is de landelijke collecte van Amnesty Nederland in 2020 na enige dagen stopgezet naar aanleiding van de door de Nederlandse regering aangekondigde maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus. Ook is de straatwerving van leden tijdelijk stopgezet. Evenementen, acties en trainingen rond mensenrechten konden enige tijd niet plaatsvinden op de gebruikelijke manier, evenals reizen naar het buitenland voor ons internationale werk. De grote aandacht voor de coronacrisis vanuit de samenleving, politiek en media betekende dat er tijdelijk minder mogelijkheden waren om mensenrechtenschendingen onder de aandacht te brengen.

Wij hebben ons werk waar mogelijk voortgezet, onder andere door bepaald werk om te zetten naar online-activiteiten. Dit was succesvol, onze online activiteiten zijn goed bezocht. Op het gebied van fondsenwerving hebben we extra ingezet op online ledenwerving, innovatie en diversificatie van onze inkomstenbronnen. Dat heeft in 2020 tot een mooie groei van ons ledenbestand geleid. Waar de inkomsten uit sommige kanalen afnamen in verband met corona, werd dat door hogere inkomsten uit andere kanalen (ledenbijdragen, giften) in grote mate gecompenseerd. De organisatie is daardoor niet in financiële problemen gekomen in 2020 en heeft geen aanspraak hoeven maken op overheidssteun.

Aangezien het op dit moment onduidelijk is hoelang de maatregelen rond het coronavirus in stand blijven, is het nog niet exact vast te stellen hoe groot het effect hiervan op de inkomsten en uitgaven van Amnesty Nederland in het jaar 2021 zal zijn. Wel heeft de landelijke collecte in maart 2021 al plaatsgevonden, geheel online in verband met corona, en daarvan is duidelijk dat deze veel minder heeft opgeleverd dan de gebruikelijke collecte waarbij duizenden vrijwilligers in het land langs de deuren gaan. Omdat de meldingen in 2020 een gunstig beeld laten zien voor de inkomsten uit nalatenschappen in 2021, ziet het er naar uit dat ook in 2021 tegenvallende inkomsten uit bepaalde kanalen gecompenseerd zullen worden door gunstige resultaten van andere inkomstenkanalen. Daarnaast zal er net zoals in 2020 gestuurd worden op besparingen in de uitgaven wanneer dat nodig blijkt.

In algemene zin is er sprake van een voortdurende onzekerheid over de impact van de corona-epidemie op de economie en mogelijke effecten daarvan op goede doelen. Gezien onze huidige sterke uitgangspositie en de ervaringen in het afgelopen jaar, denken wij dat onze organisatie goed uitgerust is om de corona-crisis te komende tijd goed te doorstaan.

JAARREKENING 2020

2

Amnesty International

Afdeling Nederland

Jaarrekening 2020

INHOUD

BALANS PER 31 DECEMBER 2020 (NA BESTEMMING SALDO BATEN EN LASTEN) 2

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2020

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2020

TOELICHTING OP DE JAARREKENING 2020 7

- Algemeen en grondslagen 7
- Toelichting op de Balans 16
- Toelichting op de Staat van Baten en Lasten 32

OVERIGE GEGEVENS

Balans per 31 december 2020

(na bestemming van saldo baten en lasten; alle bedragen in euro's)

ACTIVA		**31-12-2020**	**31-12-2019**
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	*1*	**19.761**	94.847
Materiële vaste activa	*2*	**5.869.832**	5.444.000
Financiële vaste activa	*3*	**3.050.288**	3.576.192
		8.939.881	9.115.039
Vlottende activa			
Voorraden	*4*	**62.661**	96.867
Vorderingen en overlopende activa	*5*	**6.123.046**	7.873.445
Effecten	*6*	**146**	262
Liquide middelen	*7*	**5.097.455**	4.726.479
		11.283.308	12.697.053
		20.223.189	**21.812.092**

>

PASSIVA

		31-12-2020	31-12-2019
Reserves en fondsen			
Reserves			
- Continuïteitsreserve	*8.1*	**9.490.000**	9.490.000
- Bestemmingsreserves	*8.2*	**6.144.703**	6.699.791
		15.634.703	16.189.791
Fondsen			
-Bestemmingsfondsen	*9*	**489.710**	416.233
		489.710	416.233
		16.124.413	**16.606.024**
Langlopende schulden	10	**-**	95.000
Kortlopende schulden	*11*	**4.098.776**	5.111.068
		20.223.189	**21.812.092**

2

Staat van baten en lasten over 2020

(alle bedragen in euro's)

BATEN		**2020**	Begroting **2020**	**2019**
Geworven baten				
Baten van particulieren	*12*	**21.516.801**	21.437.000	21.147.715
Baten van bedrijven	*13*	**216.063**	300.000	272.941
Baten van loterijorganisaties	*14*	**4.367.076**	4.311.000	4.627.796
Baten van subsidies van overheden	*15*	**729.318**	1.280.000	893.124
Baten van andere organisaties zonder winststreven	*16*	**264.999**	67.000	343.721
Som van de geworven baten		**27.094.257**	**27.395.000**	**27.285.297**
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	*17*	**313.747**	330.000	371.352
Overige baten	*18*	**161**	-	3.783
Som van de baten		**27.408.165**	**27.725.000**	**27.660.432**

>

LASTEN

		2020	Begroting 2020	2019
Besteed aan de doelstelling				
Internationale organisatie	*19*	**10.765.536**	10.216.000	10.800.792
Mensenrechtenbeleid	*20*	**4.505.419**	5.827.000	5.855.910
Mobilisatie en Actie	*21*	**2.880.149**	3.331.000	3.169.675
Media en Politieke zaken	*22*	**2.839.004**	2.919.000	2.963.945
		20.990.108	**22.293.000**	**22.790.322**
Wervingskosten	*23*	**5.775.183**	**5.441.000**	**5.444.888**
Kosten beheer en administratie	*24*	**1.148.132**	**1.159.000**	**1.233.603**
Som van de lasten		**27.913.423**	**28.893.000**	**29.468.813**
Saldo voor financiële baten en lasten		**505.258-**	**1.168.000-**	**1.808.381-**
Saldo financiële baten en lasten	*25*	**23.647**	6.000	61.052
SALDO VAN BATEN EN LASTEN		**481.611-**	**1.162.000-**	**1.747.329-**

Bestemming saldo van baten en lasten

		2020	Begroting 2020	2019
Mutaties in reserves en fondsen:				
Reserves				
- Continuïteitsreserve	*8.1*	**-**	-	1.200.000-
- Bestemmingsreserves	*8.2*	**555.088-**	832.000-	363.033-
Totaal reserves		**555.088-**	**832.000-**	**1.563.033-**
Fondsen	*9*	**73.477**	330.000-	184.296-
Saldo		**481.611-**	**1.162.000-**	**1.747.329-**

Kasstroomoverzicht over 2020

(alle bedragen in euro's)

		2020	2019
Kasstroom uit operationele activiteiten			
* Saldo baten en lasten		**481.611-**	1.747.329-
* Aanpassingen voor			
Afschrijvingen		**548.836**	602.255
Rentebaten en -lasten	*25*	**4.681-**	6.995-
Dividendbaten	*25*	**45.006-**	232.013-
Mutatie voorzieningen		**-**	2.601-
Ongerealiseerd koersresultaat financiële vaste activa	*25*	**25.904**	177.941
Ongerealiseerd koersresultaat effecten	*25*	**111**	5-
		525.164	538.582
* Veranderingen in werkkapitaal			
Mutaties vorderingen en overlopende activa	*5*	**1.750.399**	779.959-
Mutatie nog te ontvangen / betalen interest	*5*	**669-**	3.815-
Mutaties voorraden	*4*	**34.206**	50.077
Mutaties kort- en langlopende schulden	*10/11*	**1.107.292-**	435.425-
		676.644	1.169.122-
Kasstroom uit primaire activiteiten		**720.197**	2.377.869-
Ontvangen / betaalde interest		**5.355**	10.810
Ontvangen dividend		**45.006**	232.013
Kasstroom uit operationele activiteiten		**770.558**	2.135.046-

>

Kasstroom uit primaire activiteiten		**720.197**	2.377.869-
Ontvangen / betaalde interest		**5.355**	10.810
Ontvangen dividend		**45.006**	232.013
Kasstroom uit operationele activiteiten		**770.558**	2.135.046-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
* Investeringen in materiële vaste activa	*2*	**899.582-**	206.026-
* (Des)investeringen in financiële vaste activa	*3*	**500.000**	1.000.000
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		**399.582-**	793.974
		370.976	1.341.072-

Mutatie geldmiddelen			
Liquide middelen per 1 januari	*7*	**4.726.479**	6.067.551
Liquide middelen per 31 december	*7*	**5.097.455**	4.726.479
		370.976	1.341.072-

TOELICHTING OP HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is een overzicht van de geldmiddelen die in 2020 beschikbaar zijn gekomen, en van het gebruik ervan, en is opgesteld volgens de indirecte methode.

De kasstroom uit primaire activiteiten, dat is het saldo van de baten en lasten, gecorrigeerd met de afschrijvingen en de financiële baten en lasten plus de mutaties in de kortlopende vorderingen en schulden, bedraagt € 720.197 positief. Dit is vooral toe te schrijven aan de hoge ontvangsten uit nalatenschappen (€ 4.580.880 tegenover begroot € 3.067.000).
Voor een verdere verklaring wordt verwezen naar de relevante posten in de toelichting op de jaarrekening.

Daarnaast is er positieve kasstroom door de herrubricering van het deposito van € 500.000 bij de Triodos Bank vanuit de financiële vaste activa i.v.m. vrijval in september 2021 en een negatieve kasstroom door de investering in het pand en inrichting van € 899.582.

Per saldo steeg de liquiditeitspositie van Amnesty in 2020 met een bedrag van € 370.976 tot € 5.097.455 per 31 december. Hiervan is € 303.613 onder beheer van de lokale Amnesty-groepen.

Toelichting op de jaarrekening 2020

(alle bedragen in euro's)

ALGEMEEN

Activiteiten

De jaarrekening omvat de financiële gegevens van de Vereniging Amnesty International, Afdeling Nederland, statutair gevestigd Keizersgracht 177 te 1016 DR Amsterdam, inclusief de regionale en plaatselijke geledingen, KvK-nummer 40530953.

Amnesty International werkt voor mensenrechten. Die waarborgen vrijheid, gelijkheid en rechtvaardigheid. Amnesty doet onderzoek, voert actie en steunt verdedigers van mensenrechten wereldwijd.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar. De verslaggevingsperiode is geëindigd op balansdatum 31 december 2020.

Functionele valuta en presentatievaluta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR HET OPSTELLEN VAN DE JAARREKENING

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn 650 voor Fondsenwervende Organisaties van de Raad voor de Jaarverslaggeving. De Richtlijn 650 beoogt inzicht te verschaffen in de verwerving van fondsen en de daadwerkelijke besteding aan het doel waarvoor de fondsen zijn geworven. Daarnaast past Amnesty de 'Regeling beloning directeuren van goede doelen' en 'Richtlijn financieel beheer goede doelen' van Goede Doelen Nederland toe. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld.
Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de vereniging zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.
Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Subsidieverplichtingen verdienen hierbij bijzondere aandacht. Vaak betreft dit verplichtingen voor meerdere jaren. Van een subsidieverplichting is sprake nadat het bestuur/de directie een besluit ter zake heeft genomen en dit kenbaar heeft gemaakt aan de subsidieontvanger, waardoor een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting ontstaat. Deze verplichting wordt op de balans als schuld verantwoord en gelijktijdig wordt de last verwerkt in de staat van baten en lasten.

De ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden opgenomen voor het brutobedrag, tenzij anders vermeld.

Impact Coronavirus
Het uitbreken van het Coronavirus en de preventieve maatregelen genomen door de overheid zorgen voor grote economische onzekerheid. De ontwikkelingen zijn op dit moment echter zeer onzeker en onderhevig aan veranderingen. Gegeven de hoge mate van onzekerheid over de ontwikkeling van Amnesty International is het ook niet mogelijk een redelijke schatting te geven van de impact hiervan op Amnesty International. Het bestuur is van mening dat Amnesty International de huidige corona-crisis kan doorstaan zonder externe steun.

Continuïteit
Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Stelselwijzigingen

Verwerking baten uit nalatenschappen
Tot 2020 werden de baten uit nalatenschappen verantwoord op het moment dat de omvang betrouwbaar kon worden vastgesteld. Amnesty heeft ervoor gekozen om vanaf het verslagjaar 2020 gebruik te maken van de in de RJ-Uiting 2021-3 genoemde mogelijkheid om de baten uit nalatenschappen te verwerken op het moment dat de akte van verdeling, of als er geen akte van verdeling is, de rekening en verantwoording in het verslagjaar is ontvangen. Uitgekeerde voorschotten worden altijd verwerkt in de baten in het jaar van ontvangst. Bij geldlegaten wordt over het algemeen geen akte van verdeling / rekening en verantwoording ontvangen. Deze worden daarom verantwoord in de baten in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.
Amnesty kiest voor de in de RJ-Uiting 2021-3 geboden mogelijkheid om deze stelselwijziging prospectief te verwerken. Dat wil zeggen dat het nieuwe stelsel alleen wordt toegepast op nalatenschappen die nog niet in de jaarrekening van 2019 waren verwerkt.

De stelselwijziging heeft gevolgen voor de volgende posten in de jaarrekening 2020: de *Baten uit nalatenschappen* (*Baten van particulieren*) en de *Som van de baten* zijn € 2.540.411 lager dan wanneer de 'oude' waarderingsmethode zou zijn toegepast, net als het *Saldo van baten en lasten*. *De vorderingen inzake nalatenschappen* (*Vorderingen en overlopende activa*) zijn eveneens € 2.540.411 lager, de *Bestemmingsreserve Latente assessmentverplichting Internationaal Secretariaat* is € 1.587.757 lager dan dat deze zou zijn als de oude waarderingsmethode zou zijn toegepast en de overige reserves zijn € 952.654 lager.

De stelselwijziging is niet van invloed op de *Kasstroom uit primaire activiteiten* zoals opgenomen in het Kasstroomoverzicht.

Gebruik van schattingen
De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.
De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. Amnesty maakt gebruik van schattingen bij de volgende balansposten:
- voorziening voor incourantheid op de voorraad merchandising
- voorziening voor oninbaarheid op vorderingen op debiteuren en
- vorderingen inzake nalatenschappen

Grondslagen voor de omrekening van vreemde valuta
In vreemde valuta luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden in de staat van baten en lasten opgenomen. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar euro’s omgerekend tegen de geldende wisselkoersen op de transactiedatum.

De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als resultaat in de staat van baten en lasten verwerkt.

Financiële instrumenten
De financiële instrumenten omvatten bij Amnesty International overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, schulden en overige te betalen posten.
Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, worden direct toerekenbare transactiekosten direct verwerkt in de staat van baten en lasten. De organisatie maakt geen gebruik van afgeleide instrumenten (derivaten).

Voor de grondslagen van de financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Bijzondere waardeverminderingen financiële activa
Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waardewijzigingen in de staat van baten en lasten of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft gehad op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betaling door een debiteur, herstructurering van een aan de organisatie toekomend bedrag onder voorwaarden die de organisatie anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Immateriële vaste activa
De immateriële vaste activa (CRM-systeem) worden gewaardeerd tegen hun kostprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs bestaat uit de verkrijgingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.
Voor de immateriële vaste activa wordt een afschrijvingspercentage van 25% gehanteerd.

Materiële vaste activa
De kantoorgebouwen en terreinen, installaties en inventaris worden gewaardeerd tegen hun kostprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs bestaat uit de verkrijgingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

De afschrijving over kantoorgebouwen wordt berekend als een percentage van de aanschafprijs minus de getaxeerde waarde van de grond op het moment van aankoop (2003). De overige afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur, rekening houdend met de restwaarde.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:
- ☐ Kantoorgebouwen 3,33%
- ☐ Verbouwingen en renovaties 5-20%
- ☐ Installaties en inventaris 25%

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd indien zij de gebruiksduur van het object verlengen. Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Financiële vaste activa
De onder de financiële vaste activa verantwoorde deposito's en leningen u/g worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingsverliezen.
De onder de financiële vaste activa opgenomen effecten zijn opgenomen tegen de reële waarde. Veranderingen in de reële waarde worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Voorraden
De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere opbrengstwaarde. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten. Kortingen, rabatten en soortgelijke (te) ontvangen vergoedingen met betrekking tot de inkoop worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.

Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

Vorderingen
De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Effecten
De beleggingen van de organisatie in aandelen worden, voor zover deze aandelen beursgenoteerd zijn, na de eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde. Veranderingen in de reële waarde worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Liquide middelen
Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Reserves en fondsen

Reserves
De continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat Amnesty Nederland ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Zie voor verdere toelichting 8.1 - Continuïteitsreserve.

Bestemmingsreserves worden gevormd als inkomsten gedeeltelijk niet in hetzelfde jaar worden besteed waarin ze binnenkomen. Bestemmingsreserves hebben een beperkte bestedingsmogelijkheid, de bestemming wordt bepaald door het Bestuur bij het vaststellen van de jaarrekening of tussendoor bij een besluit over het instellen van een nieuwe bestemmingsreserve. Middelen uit bestemmingsreserves worden zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen twee jaar besteed. Uitgangspunt is dat de financiële middelen snel worden besteed aan de doelstelling. Bestemmingsreserves moeten dus over het algemeen op korte termijn beschikbaar zijn voor besteding. De toelichting op de verschillende bestemmingsreserves is vermeld onder '8.2 - Bestemmingsreserves'.

Fondsen
Bestemmingsfondsen hebben een beperkte bestedingsmogelijkheid die door derden is aangegeven. Giften die een gebonden bestemming hebben kunnen niet altijd in hetzelfde jaar waarin ze zijn ontvangen besteed worden. De termijn van besteding is veelal met de gevers afgesproken. Bij bestemmingsfondsen is het niet mogelijk de bestemming te veranderen zonder goedkeuring vooraf van de giftgevers. Bestemmingsfondsen belopen over het algemeen een redelijk korte termijn. De toelichting op de verschillende bestemmingsfondsen is vermeld onder '9 - Fondsen'.

Voorzieningen
Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:
- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde wordt vergoed bij afwikkeling van de voorziening, dan wordt de vergoeding als een afzonderlijk actief gepresenteerd.
Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen
Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET SALDO VAN BATEN EN LASTEN

Baten van particulieren
Bijdragen van leden, giften van particulieren en bijdragen van groepen worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen.

Collecten worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen.

Baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het jaar waarin de akte van verdeling, of als er geen akte van verdeling is, de rekening en verantwoording is ontvangen. Uitgekeerde voorschotten worden altijd verwerkt in de baten in het jaar van ontvangst. Bij geldlegaten wordt over het algemeen geen akte van verdeling / rekening en verantwoording ontvangen. Deze worden daarom verantwoord in de baten in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.
Nalatenschappen waarop vruchtgebruik door derden rust, worden over het algemeen pas in de baten opgenomen in het jaar waarin het vruchtgebruik eindigt. In enkele bepaalde gevallen wordt de fiscale waarde van het vruchtgebruik opgenomen. Hiervoor volgt Amnesty de 'Handreiking verwerking en waardering van nalatenschappen belast met (vrucht)gebruik' van Goede Doelen Nederland.

Baten van bedrijven
Baten van bedrijven worden verantwoord in het jaar van toekenning.

Baten van loterijorganisaties
Baten van loterijorganisaties worden verantwoord in het jaar van toekenning, tenzij er een terugbetalingsverplichting is verbonden aan het niet besteden van de bijdrage. In dat geval wordt de bate verantwoord bij het aangaan van een verplichting tot besteding overeenkomstig de voorwaarde waaronder de bijdrage is verstrekt.

Baten van subsidies van overheden
Deze inkomsten worden verantwoord in het jaar waarin de bestedingen hebben plaatsgevonden. Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen of nog te ontvangen baten.

Amnesty accepteert geen overheidsgeld voor onderzoek, lobby en actievoeren, maar in bepaalde gevallen wel voor mensenrechteneducatie. Op een internationale vergadering in 2005 is afgesproken hoe wij mensenrechteneducatie definiëren en welke spelregels er zijn. De subsidie van het Ministerie van Buitenlandse Zaken in het kader van het programma Samenspraak en Tegenspraak, dat wordt uitgevoerd binnen de Freedom from Fear-alliantie met Pax, is aangevraagd na toetsing van ons project door het Internationaal Bestuur.

Baten van andere organisaties zonder winststreven
Baten van andere organisaties zonder winststreven zoals fondsen en (religieuze) instellingen worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen.

Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten
Opbrengsten uit de verkoop van merchandising worden onder de baten tegen de brutowinst opgenomen. De brutowinst is de netto-omzet verminderd met de kostprijs van de verkochte artikelen. Onder de netto-omzet wordt verstaan de opbrengst onder aftrek van kortingen en over de omzet geheven belastingen. Onder de kostprijs wordt verstaan de inkoopwaarde van de goederen, verhoogd met de op de inkoop en verkoop drukkende directe (aan derden betaalde) kosten, inclusief de logistieke kosten van in- en verkoop. De in dit verband gemaakte eigen kosten worden als wervingskosten verantwoord.

Huuropbrengsten
Huuropbrengsten worden lineair in de staat van baten en lasten opgenomen op basis van de duur van de huurovereenkomst.

Lasten
Lasten worden onderverdeeld in drie hoofdgroepen:
- Besteed aan de doelstelling
- Wervingskosten
- Kosten Beheer & Administratie

De kosten van besteding aan de doelstelling en werving baten bestaan uit twee componenten: directe kosten en indirecte kosten. Bij directe kosten is er een directe relatie tussen de kosten en de doelstelling. Deze worden voor 100% toegerekend aan de betreffende hoofdgroep. De indirecte kosten (zoals voor bedrijfsvoering, IT, facilitaire zaken en HR) hebben geen directe relatie met een specifieke doelstelling en worden over de hoofdgroepen verdeeld via een verdeelsleutel die gebaseerd is op de loonkosten van de medewerkers die direct werkzaam zijn op de hoofdgroepen.

Conform de aanbeveling van Goede Doelen Nederland (GDN) worden de kosten van bestuur, ledenraad, directiesecretariaat, control en financiële administratie voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Kosten Beheer & Administratie. De kosten van de directie worden voor 30% toegerekend aan de hoofdgroep Kosten Beheer & Administratie, voor 10% aan de hoofdgroep Wervingskosten en voor 60% aan de hoofdgroep Besteed aan de doelstelling. De kosten van de coördinatie van de afdeling Interne Organisatie worden voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Kosten Beheer & Administratie. De kosten van de coördinatie van de afdeling Mensenrechtenbeleid, Mobilisatie & Actie en Media & Politieke Zaken worden voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Besteed aan de doelstelling. De kosten van de coördinatie van de afdeling Fondsenwerving en Marketing worden voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Wervingskosten.

Saldo financiële baten en lasten
Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Personeelsbeloningen en pensioenen
De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Indien de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de vereniging.

Amnesty International afd. Nederland heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Medewerkers die hiervoor in aanmerking komen hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het pensioenfonds PFZW. Amnesty International heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij PFZW, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Leasing
De organisatie kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Bepaling reële waarde
De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en schulden e.d. benadert de boekwaarde daarvan.

GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Kasstromen in buitenlandse valuta zijn omgerekend naar de rapporteringsvaluta tegen de koers per transactiedatum.

TOELICHTING OP DE BALANS

1 Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt weer te geven:

	CRM-systeem
Stand per 1 januari	
Verkrijgingsprijs	788.620
Cumulatieve afschrijvingen	693.773-
Boekwaarde	**94.847**
Mutaties in de boekwaarde:	
Investeringen	-
Afschrijvingen	75.086-
Totaal mutaties in de boekwaarde:	**75.086-**
Stand per 31 december	
Verkrijgingsprijs	788.620
Cumulatieve afschrijvingen	768.859-
Boekwaarde	**19.761**

De investeringen in de immateriële vaste activa betreffen de inrichting/ontwikkeling van het CRM-systeem.
De immateriële vaste activa worden aangehouden in het kader van de bedrijfsvoering.

2 Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Kantoorgebouwen en terreinen	Installaties en inventaris	Totaal
Stand per 1 januari			
Aanschafprijs	10.241.586	969.024	11.210.610
Cumulatieve afschrijvingen	5.100.631-	665.979-	5.766.610-
Boekwaarde	**5.140.955**	**303.045**	**5.444.000**
Mutaties in de boekwaarde:			
Investeringen	723.001	176.581	899.582
Afschrijvingen	335.662-	138.088-	473.750-
	387.339	**38.493**	**425.832**
Desinvesteringen	17.349-	124.354-	141.703-
Hierover reeds afgeschreven	17.349	124.354	141.703
	-	-	-
Totaal mutaties in de boekwaarde:	**387.339**	**38.493**	**425.832**
Stand per 31 december			
Aanschafprijs	10.947.238	1.021.251	11.968.489
Cumulatieve afschrijvingen	5.418.944-	679.713-	6.098.657-
Boekwaarde	**5.528.294**	**341.538**	**5.869.832**

Onder de kantoorgebouwen zijn opgenomen:

Het pand Keizersgracht 175/177 te Amsterdam, kadastraal bekend in de gemeente Amsterdam, sectie E, nummer 8392 en groot zeventien aren en tweeëndertig centiaren, ingeschreven onder nummer 2271 als beschermd monument in de zin van de Monumentenwet 1988.

Het pand Keizersgracht 175/177 is in 2003 aangekocht, verbouwd, gerenoveerd en gebruiksklaar gemaakt. De onderhandse verkoopwaarde in verhuurde staat is bij de taxatie van december 2020 bepaald op € 13.680.000. Het pand wordt eens in de drie jaar getaxeerd door een onafhankelijke taxateur. Er zal in 2023 opnieuw een taxatie plaatsvinden.

De investeringen in de materiële vaste activa betreffen groot onderhoud (binnen en buiten) van het kantoorpand en vervanging van computerapparatuur en kantoormeubilair.
De desinvesteringen hebben met name betrekking op inventaris en computerapparatuur die, grotendeels aan het einde van de technische levensduur, zijn vervangen en/of afgestoten.

De materiële vaste activa worden aangehouden in het kader van de bedrijfsvoering.

3 Financiële vaste activa

	Stand 31 december 2020	**Stand 31 december 2019**
Aandelen Wouthoud B.V.	850.288	876.192
Lening Internationaal Secretariaat t.b.v. Fundraising Investment Fund	1.700.000	1.700.000
Langlopende deposito's	500.000	1.000.000
	3.050.288	**3.576.192**

Aandelen Wouthoud B.V.		
Stand per 1 januari	876.192	1.054.133
Ontvangen dividend	45.000-	232.000-
Koersresultaat	19.096	54.059
Stand per 31 december	**850.288**	**876.192**

Amnesty heeft in 2017 2.000 stemrechtloze aandelen Wouthoud B.V. (20% van het totale aandelenkapitaal) geschonken gekregen. Dit is een stamrecht-B.V. die haar middelen hoofdzakelijk belegt in beleggingsfondsen van de Triodos Bank. Amnesty kan deze aandelen niet vervreemden zolang de stamrechthouder in leven is. Amnesty ontvangt jaarlijks een evenredig deel van de dividenduitkering.

Lening Internationaal Secretariaat t.b.v. Fundraising Investment Fund

	Stand 31 december 2020	Stand 31 december 2019
Stand per 1 januari	1.700.000	2.700.000
Kwijtschelding	-	1.000.000-
Stand per 31 december	**1.700.000**	**1.700.000**

Amnesty Nederland heeft per 3 januari 2018 een renteloze lening van € 2.700.000 verstrekt aan het Internationaal Secretariaat van Amnesty in Londen ten behoeve van het Fundraising Investment Fund voor een periode van 5 jaar. In 2019 is een vrijwillige bijdrage aan het Internationaal Secretariaat gedaan voor het bedrag van € 1.000.000 door middel van kwijtschelding van een deel van de lening. Het restant van de lening zal op 31 december 2022 worden afgelost.

Overzicht langlopende deposito's	**looptijd**	**bedrag**	**afloopdatum**	**rentepercentage**
Triodos Bank	10 jaar	500.000	29 september 2026	0,8%
Totaal		**500.000**		

Het deposito bij Triodos Bank van € 500.000 met afloopdatum 29 september 2021 is geherrubriceerd onder de liquide middelen.

De financiële vaste activa worden aangehouden ter belegging.

4 Voorraden

	31 december 2020	31 december 2019
Voorraad merchandising	72.209	109.284
Af: Voorziening voor incourantheid	9.548-	12.417-
	62.661	**96.867**

De voorraadwaardering op basis van de actuele waarde wijkt niet materieel af van bovenstaande waardering.

5 Vorderingen en overlopende activa

	31 december 2020	31 december 2019
Vorderingen op debiteuren wegens verkochte materialen	9.205	52.036
Te vorderen inzake nalatenschappen	1.989.694	3.129.298
Te ontvangen interest	1.413	1.901
Te ontvangen bijdrage Nationale Postcode Loterij	3.600.000	3.600.000
Te ontvangen projectbijdragen	111.398	203.646
Te vorderen bij het Internationaal Secretariaat	105.598	477.049
Overige vorderingen en vooruitbetalingen	305.738	409.515
	6.123.046	**7.873.445**

In het saldo van de vorderingen op debiteuren is rekening gehouden met een voorziening voor oninbaarheid van € 483 (31 december 2019 € 2.737).

Bij de vorderingen inzake nalatenschappen is gebruik gemaakt van schattingen voor wat betreft de in nalatenschapdossiers aanwezige effecten, onroerend goed en andere onzekere componenten. De vorderingen uit nalatenschappen zijn lager dan eind 2019 door een wijziging in de waarderingsmethode voor meldingen van nalatenschappen vanaf 2020. Deze worden pas verantwoord op het moment van ontvangst van de akte van verdeling of van de rekening en verantwoording.

De te ontvangen projectbijdragen betreft de in 2020 door de ASN Bank toegezegde bijdrage voor het project 'Masterclasses mensenrechten voor HBO/WO-studenten'. Deze bijdrage zal in het eerste kwartaal van 2021 worden ontvangen.

De vordering bij het Internationaal Secretariaat betreft met name de kosten van het Centre for International Justice in Den Haag voor 2020, die door het Internationaal Secretariaat aan Amnesty Nederland worden vergoed (€ 105.279).

De overige vorderingen en vooruitbetalingen bestaan uit vooruitbetaalde kosten (€ 144.559), een schatting van te ontvangen royalties inzake merchandising (€ 28.960), vorderingen uit hoofde van verhuur kantoorruimte en aanverwante diensten (€ 73.181), advertenties Wordt Vervolgd (€ 19.466) en een aantal overige vorderingen.

Alle vorderingen zijn binnen een jaar opeisbaar.

6 Effecten

	Marktwaarde per 31 december 2020	Marktwaarde per 31 december 2019	Aanschafwaarde
Aandelen Royal Dutch Shell	146	257	288
	146	**257**	**288**

Amnesty International sluit elke vorm van speculatief beleggen uit. Wanneer ons mensenrechtenwerk zich richt op partijen of bedrijven waar Amnesty mogelijk invloed kan uitoefenen op het mensenrechtenbeleid en/of de mensenrechtenpraktijk van die partij via een aandeelhoudersvergadering, dan is het toegestaan te investeren in een beperkt aantal aandelen van die partij. Doelstelling is hierbij dus niet financieel rendement, maar invloed uitoefenen om mensenrechtenverbeteringen te realiseren.

Er worden tien (10) aandelen Royal Dutch Shell aangehouden om aanwezig te kunnen zijn op de algemene vergadering van aandeelhouders en daar het gevoerde mensenrechtenbeleid van deze onderneming aan de orde te stellen.
De aangehouden effecten zijn toegelaten tot de handel op de beurs.

7 Liquide middelen

	31 december 2020	31 december 2019
Deposito's	500.000	-
Spaartegoeden	1.060.023	1.883.457
Tegoeden op bankrekeningen op het secretariaat te Amsterdam	3.230.431	2.523.549
Tegoeden op bankrekeningen lokale Amnesty-groepen	289.487	296.518
Kasmiddelen op het secretariaat te Amsterdam	3.388	3.841
Kasmiddelen lokale Amnesty-groepen	14.126	19.114
	5.097.455	**4.726.479**

Onder deposito's is opgenomen een 5-jaars-deposito bij de Triodos Bank, jaarlijkse rente 0,3%, met afloopdatum 29 september 2021.
De spaartegoeden en tegoeden op bankrekeningen zijn direct opeisbaar, en worden aangehouden bij ASN Bank, ING Bank, Rabobank, Buckaroo en Triodos Bank.
Van de spaartegoeden en de tegoeden op bankrekeningen was per 31 december 2020 € 7.000 niet vrij besteedbaar in verband met een afgegeven bankgarantie voor de huur van het kantoor van het Centre for International Justice.

8 Reserves

De stand van de reserves

	31 december 2020	31 december 2019
Continuïteitsreserve	9.490.000	9.490.000
Bestemmingsreserves	6.144.703	6.699.791
	15.634.703	**16.189.791**

De mutaties in de reserves:

8.1 Continuïteitsreserve

	31 december 2020	31 december 2019
Stand per 1 januari	9.490.000	10.690.000
Dotatie / onttrekking	-	1.200.000-
Stand per 31 december	**9.490.000**	**9.490.000**

De continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico’s op korte termijn en om zeker te stellen dat Amnesty Nederland ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Eind 2020 valt de omvang van de continuïteitsreserve binnen de gewenste bandbreedte, zoals berekend in de daarvoor door het bestuur vastgestelde berekeningsmethodiek.

De hoogte van de continuïteitsreserve blijft ook binnen het maximum van anderhalf maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie, zoals gesteld in de 'Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen'. Voor 2020 is dat een bedrag van € 20.757.167.

8.2 Bestemmingsreserves

	Stand 31-12-2019	Toevoegingen	Bestedingen	Vrijval	Stand 31-12-2020
Algemeen					
Nationale en internationale projecten algemeen	531.874	772.149	-	-	**1.304.023**
Internationale Organisatie					
Latente assessmentverplichting Internationaal Secretariaat	4.205.811	4.400.797	5.113.050	-	**3.493.558**
International Criminal Court Futures	10.142	-	6.000	4.142	**-**
Mensenrechtenbeleid					
Police use of lethal force and lack of acc. in Brazil	50.000	-	12.097	37.903	**-**
Investeren in bedrijvenwerk	70.229	145.000	29.813	-	**185.416**
Gender en mensenrechten	169.836	-	80.891	-	**88.945**
Mobilisatie en Actie					
Lokale Amnesty-groepen	315.632	-	12.019	-	**303.613**
Verjonging & Diversiteit	44.923	-	44.923	-	**-**
Diversiteit & Inclusie	44.902	-	30.918	-	**13.984**
Media en Politieke Zaken					
Vernieuwing Social Media	285.584	-	156.071	-	**129.513**
Werving Baten					
Innovatie Fondsenwerving	808.593	-	424.546	-	**384.047**
Ondersteuning					
(Im)materiële vaste activa	162.265	478.722	399.383	-	**241.604**
	6.699.791	**5.796.668**	**6.309.711**	**42.045**	**6.144.703**

Bestemmingsreserve Nationale en internationale projecten
Door het managementteam worden plannen ontwikkeld voor besteding van de in deze bestemmingsreserve aanwezige middelen. Deze plannen worden ter goedkeuring aan het Bestuur voorgelegd. Het is beleid om de in de bestemmingsreserves aanwezige middelen binnen twee jaar na verkrijging te besteden. Uit de resultaatbestemming van 2020 is een bedrag van € 772.149 aan de reserve toegevoegd.

Bestemmingsreserve Latente assessmentverplichting Internationaal Secretariaat
In Nederland moeten volgens de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ) tot 2020 de inkomsten uit nalatenschappen in de inkomsten worden verantwoord in het jaar van melding van de nalatenschap, op basis van een betrouwbare schatting van de uiteindelijke opbrengst. Het Internationaal Secretariaat hanteert als basis de International Financial Reporting Standards (IFRS). Hierin mogen de inkomsten uit nalatenschappen pas in de inkomsten worden verantwoord op het moment van daadwerkelijke uitkering. Op de nog niet aan het Internationaal Secretariaat verantwoorde inkomsten rust een latente 'assessment'schuld van 62,5%, eind 2020 berekend op € 1.243.559 (eind 2019 € 1.955.811), welk bedrag in deze reserve gereserveerd wordt. Hiermee creëren we de zekerheid dat de middelen voor de afdracht ook werkelijk beschikbaar blijven.
Vanaf 2020 is de waardering van de nalatenschappen gewijzigd, zodat de waardering van Amnesty Nederland de komende jaren steeds meer zal aansluiten bij die van het Internationaal Secretariaat.
Hetzelfde geldt voor de reguliere bijdrage van de Nationale Postcode Loterij. Volgens de RJ moet deze bijdrage verantwoord worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft. Het Internationaal Secretariaat verantwoordt deze bijdrage in het jaar van daadwerkelijke uitbetaling. Ook hierop rust dus een latente 'assessment'schuld van € 2.250.000 per eind 2020 (eind 2019 € 2.250.000).

Bestemmingsreserve International Criminal Court (ICC) Futures
In ICC-Futures project zijn scenario's ontwikkeld voor de toekomst van het Internationaal Strafhof en wat deze voor het handelen van Amnesty en andere NGO’s, gericht op een effectieve bestrijding van straffeloosheid, zullen betekenen. Dit project is afgerond in 2020.

Bestemmingsreserve Police use of lethal force and lack of accountability in Brazil
Het doel van dit project was het documenteren en analyseren van politiegeweld in Noordoost-Brazilie, het vergroten van de capaciteit om politiegeweld te identificeren, documenteren en aanhangig te maken en druk zetten op de overheid om maatregelen te nemen. Het project is in 2020 afgerond.

Bestemmingsreserve Investeren in bedrijvenwerk
Deze bestemmingsreserve is in 2018 gecreëerd om extra capaciteit in te zetten voor het programma “Investeren in mensenrechten” voor het werk op de pensioen- en verzekeringsconvenanten. In 2019 en 2020 zijn middelen uit deze bestemmingsreserve aangewend voor inzet van een extra medewerker. In 2020 is een extra bedrag aan de reserve toegevoegd om ook in 2021 en 2022 voldoende middelen ter beschikking te hebben om het werk voort te zetten.

Bestemmingsreserve Gender en mensenrechten
Deze bestemmingsreserve is in 2019 gecreëerd om extra middelen in te kunnen zetten voor het nieuwe mensenrechtenprogramma 'Gender en mensenrechten' in de periode 2019-2021. De nieuwe medewerker voor dit programma is begin 2020 in dienst gekomen bij Amnesty Nederland. In 2020 zijn middelen uit deze bestemmingsreserve aangewend voor inzet van een medewerker.

Bestemmingsreserve Lokale Amnesty-groepen
Deze bestemmingsreserve bestaat uit middelen die onder beheer van de lokale Amnesty-groepen staan.

Bestemmingsreserve Verjonging & Diversiteit
Het doel van dit extra project is substantieel meer en jongere activisten/vrijwilligers met een meer diverse achtergrond duurzaam te betrekken bij de organisatie (met daarbij specifiek aandacht voor offline activiteiten). Het project is gestart in 2017 en is afgerond in 2020. Sinds de start van het project zijn 479 workshops georganiseerd met een totaal bereik van 10.250 mbo-studenten.

Bestemmingsreserve Diversiteit & Inclusie
Onze activiteiten op het vlak van diversiteit en inclusie richten zich enerzijds op de werkorganisatie en anderzijds op het betrekken van jongeren met een diverse achtergrond bij Amnesty. In de werkorganisatie zijn activiteiten uitgevoerd ter bewustwording en verhoging van kennisniveau op dit vlak, waaronder diverse trainingssessies met medewerkers. In 2020 zijn middelen uit deze bestemmingsreserve voornamelijk aangewend voor inzet van een medewerker.

Bestemmingsreserve Vernieuwing Social Media
Deze bestemmingsreserve is gecreëerd in 2018 en heeft als doel om onze socialmedia-strategie te vernieuwen. Daarvoor is in 2019 een nieuwe socialmedia-strategie ontwikkeld en een socialmediateam samengesteld dat als doel heeft onze socialmedia-kanalen verder te ontwikkelen. Eind 2019 is besloten extra middelen aan deze bestemmingsreserve toe te voegen zodat dit werk twee jaar langer voortgezet kan worden (t/m 2021).

Bestemmingsreserve Innovatie Fondsenwerving
De bestemmingsreserve Innovatie Fondsenwerving is medio 2018 gecreëerd voor extra inspanningen op het gebied van fondsenwerving. De investeringen concentreerden zich in 2018 en 2019 op het verhogen van het aantal te werven nieuwe leden via face-to-face marketing en het vergroten van de supporterbase. Vanaf 2020 worden deze middelen ingezet voor innovatie van onze fondsenwerving.

Bestemmingsreserve (Im)materiële vaste activa
De bestemmingsreserve (Im)materiële vaste activa is in 2017 gevormd met het doel de jaarlijkse afschrijvingslasten (exclusief de afschrijving over de aanschaf van het bedrijfspand) te dekken, om zo de impact hiervan op het resultaat te dempen. Opbouw vindt plaats door jaarlijks een bedrag ter grootte van de gemiddelde investeringen over de afgelopen 10 jaar toe te voegen. Besloten is om in 2020 een extra bedrag van € 150.000 aan deze reserve toe te voegen, zodat hierin voor de komende jaren voldoende middelen aanwezig zijn om toemomstige afschrijvingen te dekken.

Bestemming van saldo baten en lasten
Het bestuur heeft de bestemming van het saldo van de baten en lasten zoals opgenomen in de staat van baten en lasten vastgesteld.

9 Fondsen

	Stand 31 december 2019	Toevoegingen	Bestedingen	Stand 31 december 2020
Relief	56.034	6.623	18.475	**44.182**
Pride Fonds	6.082	775	6.857	**-**
Proceswaarneming Turkije	13.617	800	14.417	**-**
YHRM School	1.953	-	1.953	**-**
Onderzoeksplaatsen Rusland	-	16.500	15.575	**925**
Mensenrechteneducatie MBO	114.170	29.900	28.711	**115.359**
Bijdrage AI Polen en AI Hongarije	63.699	5.585	7.000	**62.284**
Hongarije (concert)	7.102	21.483	15.779	**12.806**
Bijdrage Institute for Peace and Democracy	13.206	5.390	18.596	**-**
Urgent Actions	54.995	-	8.461	**46.534**
Masterclasses	12.847	111.398	124.245	**-**
HURICAP	72.528	150.765	15.673	**207.620**
	416.233	**349.219**	**275.742**	**489.710**

Relief
Het bestemmingsfonds 'Relief' bevat middelen die zijn geworven om financiële noodhulp te kunnen bieden aan mensenrechtenactivisten die bedreigd worden. In 2020 heeft 'relief'-ondersteuning plaatsgevonden aan 8 mensenrechtenactivisten uit Indonesië, Papua-Nieuw-Guinea, Kenia, Kirgizië, Marokko, Turkije en Zuid-Soedan. Dit betrof zaken zoals reis- & verblijfskosten of verhuizing om veiligheidsredenen en rechtshulp.

Pride Fonds
Dit bestemmingsfonds bevat middelen ter ondersteuning van individuele LHBTI-mensenrechtenverdedigers. In 2020 zijn er onttrekkingen gedaan uit dit fonds voor steun aan een transgender uit Libië en steun aan een LGBTI organisatie in Zimbabwe. Het Pridefonds wordt vanaf 2021 opgenomen onder Relief.

Proceswaarneming Turkije
Dit project wat al een paar jaar loopt heeft tot doel om rechtszaken op het gebied van vrijheid van meningsuiting te laten volgen in Turkije door onafhankelijke waarnemers. Amnesty wil volgen of de verdachten een eerlijk proces krijgen. In 2020 zijn alle resterende middelen aangewend en is het fonds afgesloten.

YHRM School
In 2015 en in 2018 zijn fondsen geworven onder particulieren voor het mogelijk maken van het werk van de human rights school van de Youth Human Rights Movement uit Rusland, die jonge mensenrechtenactivisten traint in het werken aan de bescherming van mensenrechten in eigen land. Deze middelen zijn verspreid over de jaren sinds 2016 aangewend. De laatste middelen zijn begin 2020 besteed, waarna het fonds is afgesloten.

Onderzoeksplaatsen Rusland
In 2020 is €15.000 geworven voor een project in samenwerking met Russische partnerorganisaties. Het gaat om een pilot gericht op het creëren van onderzoeksplaatsen bij Russische NGOs dat verschillende resultaten moet opleveren: concrete onderzoeksresultaten ten behoeve van een verbetering van de mensenrechtensituatie in Rusland; werkervaring en daarmee behoud van getalenteerde advocaten/professionals voor de mensenrechten-sector; basis voor samenwerking met NL studenten/universiteiten. Het project loopt door in 2021.

Mensenrechteneducatie MBO
Sinds 2017 worden er ieder jaar fondsen geworven voor het project "mensenrechteneducatie MBO" waarbij gedurende drie jaar ieder jaar 200 workshops over mensenrechten verzorgd worden voor MBO-studenten. In 2020 werden hier middelen voor gedoneerd door Books for Life en door particuliere donateurs. Naast andere projectactiviteiten zijn er in 2020 135 peerworkshops gehouden waar 3.046 studenten aan deelnamen.

Bijdrage AI Polen en AI Hongarije
Dit bestemmingsfonds is gecreëerd ter ondersteuning van het werk van AI Polen en AI Hongarije, waar een specifieke fondsenwervingsactie voor is uitgevoerd in 2018. De middelen zijn deels aangewend voor mensenrechteneducatie, activisme en het ontwikkelen van een fair trial manual. In 2021 gaat het ingezet worden voor onderzoek en een mensenrechtenworkshop (Hongarije) en het opzetten van een mensenrechtendialoog (Polen).

Hongarije (concert)
Op 11 december 2019 heeft een benefietconcert van het Concertgebouworkest, twee solisten en dirigent Ivan Fisher van het Budapest Festival Orchestra een donatie van € 21.500 opgeleverd voor steun voor het werk van Amnesty International in Hongarije. Dit is deels aangewend, de resterende middelen worden ook ter beschikking gesteld van Amnesty International in Hongarije op basis van concrete projectplannen.

Bijdrage Institute for Peace and Democracy
Eind 2019 is besloten tot een donatie aan het Institute for Peace and democracy, dat zich inzet voor bescherming van mensenrechten in de zuidelijke Kaukasus. Genodigden voor het symposium dat gehouden werd naar aanleiding van het afscheid van Eduard Nazarski als directeur van Amnesty Nederland hadden de mogelijkheid om t/m januari 2020 bij te dragen aan deze donatie. Uiteindelijk is een totale donatie gedaan van €18.595.

Urgent Actions
Eind 2018 zijn er middelen voor urgent actions beschikbaar gesteld uit een nalatenschap. Deze zullen vanaf het jaar 2020 aangewend worden voor het breder uitzetten van urgent actions op social media en het trainen van urgent action-campagnevrijwilligers over mensenrechten en actievoeren.

Masterclasses
De ASN Foundation stelt jaarlijks middelen beschikbaar voor het organiseren van masterclasses over mensenrechten voor HBO- en WO-studenten. In 2020 zijn de masterclasses vanwege de corona-epidemie online aangeboden, deze werden goed bezocht. Er zijn 1.191 studenten bereikt.

Human Rights Capacity Building Programme (HURICAP)
Vanuit het HURICAP-programma wordt training verzorgd in het monitoren, documenteren en rapporteren van mensenrechtenschendingen. Monitors in Afrika en het Midden-Oosten worden opgeleid in verschillende onderzoekstechnieken. In 2020 is er slechts een beperkte onttreking geweest uit dit fonds, omdat vanwege de corona-epidemie reizen niet mogelijk was en activiteiten geen doorgang konden vonden.

10 Langlopende schulden

	31 december 2020	31 december 2019
Te betalen bijdrage iMMO 2021	-	95.000
	-	**95.000**

In 2019 heeft Amnesty aan Stichting Instituut voor Mensenrechten en Medisch Onderzoek (iMMO) een jaarlijkse bijdrage van € 95.000 toegezegd voor de jaren 2019, 2020 en 2021. De verschuldigde bijdrage voor 2021 is geherrubriceerd onder de kortlopende schulden.

11 Kortlopende schulden en overlopende passiva

	31 december 2020	31 december 2019
Crediteuren	636.728	1.238.084
Belastingen en sociale premies	194.429	269.996
Vakantiegeld en vakantiedagen inclusief sociale lasten	792.254	734.611
Nog te betalen bijdrage aan het Internationaal Secretariaat	1.227.681	-
Vooruitontvangen subsidie van Ministerie van Buitenlandse Zaken	143.934	837.452
Vooruitontvangen projectbijdragen	844.624	1.567.255
Aangegane verplichtingen met HURICAP-partners	-	57.992
Te betalen interest	181	-
Schulden aan Amnesty-secties, -structuren en groepen	30.193	-
Overige schulden	228.752	405.678
	4.098.776	**5.111.068**

Onder de kortlopende schulden staan verplichtingen met een looptijd van minder dan één jaar verantwoord. Verplichtingen die betrekking hebben op jaren gelegen na één jaar na balansdatum zijn verwerkt onder de langlopende schulden.
Onder de nog te betalen bijdrage aan het Internationaal Secretariaat is opgenomen het nog te betalen bedrag aan verplichte jaarlijkse bijdrage, doordat de over 2020 verschuldigde bijdrage aan het Internationaal Secretariaat hoger uitkomt dan het in 2020 betaalde voorschot, met name door de hoger dan begrote ontvangsten uit nalatenschappen. In 2019 betrof dit een vordering van € 269.856.

De vooruitontvangen subsidie van het Ministerie van Buitenlandse Zaken betreft ontvangen, nog te besteden subsidie in het kader van het Strategisch Partnerschap. Dit betreft het partnerschap met Pax dat gefinancierd wordt door het Ministerie van Buitenlandse Zaken over de periode van 2016 t/m 2020. Het saldo zal worden gebruikt voor het dekken van personeelskosten in het kader van het afronden van het programma in het eerste kwartaal van 2021. Het daarna resterende saldo zal aan het Ministerie worden geretourneerd.

Onder vooruitontvangen projectbijdragen zijn opgenomen de ontvangen, nog te besteden projectbijdragen van de Nationale Postcode Loterij en Adessium. Van de Nationale Postcode Loterij hebben we in 2018 een extra projectbijdrage van € 2.318.000 voor het project "Code Yellow. Het antwoord van Amnesty International op cyberaanvallen van overheden op mensenrechtenverdedigers". Hiervan is eind 2020 nog een bedrag van € 800.179 te besteden (eind 2019: € 1.451.679).
Van Adessium hebben we in 2018 t/m 2020 voor in totaal € 200.000 ontvangen voor het project "Mensenrechten tijdens het proces van gedwongen terugkeer". Het resterende bedrag van € 44.445 zal in zijn geheel worden besteed aan dit project, dat in 2021 zal worden afgerond.

Het onder Overige schulden en overlopende passiva opgenomen saldo heeft voornamelijk betrekking op nog te betalen kosten (€ 128.669, 2019: € 305.206) en de in 2021 te betalen bijdrage aan Stichting Instituut voor Mensenrechten en Medisch Onderzoek (iMMO) van € 95.000. In 2019 heeft Amnesty een jaarlijkse bijdrage van € 95.000 toegezegd voor de jaren 2019, 2020 en 2021.

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Verhuur kantoorruimte

Amnesty verhuurt een deel van het kantoorpand aan de Keizersgracht aan een achttal huurders, te weten St. Movies that Matter, St. Dance 4 Life, St. Choice for Youth and Sexuality, Respect Education Foundation, St. Humanity in Action, St. Johannes Wier en St. Granate. Daarnaast wordt een deel van het kantoorpand in Den Haag onderverhuurd aan het Open Society Institute. De opbrengst hiervan komt ten gunste aan het Internationaal Secretariaat.
De totale huur voor 2021 bedraagt € 127.834, waarvan € 7.912 wordt doorbelast aan het Internationaal Secretariaat. De huurovereenkomsten hebben een looptijd variërend van één tot twee jaar.

Niet in de balans opgenomen vorderingen uit nalatenschappen

Op 31 december 2020 is er voor 48 van de 66 in 2020 gemelde erfenissen en percentagelegaten nog geen akte van verdeling / rekening en verantwoording ontvangen, en derhalve ook geen vordering opgenomen. Voor acht van deze dossiers is in 2020 een voorschot ontvangen van in totaal € 1.287.304, dat in de baten is verantwoord.
Na 31 december 2020 tot het moment van opmaken van de jaarrekening is er voor vier in 2020 gemelde erfenissen en percentagelegaten een akte van verdeling / rekening en verantwoording ontvangen en voor twaalf dossiers een voorschot. De bate die hieruit voortvloeit bedraagt € 508.584. Deze zal in 2021 in de staat van baten en lasten worden verantwoord.

Vruchtgebruik en tweetrapsmakingen nalatenschappen

Nalatenschappen waarop een vruchtgebruik door derden rust worden in de meeste gevallen pas opgenomen in de baten in het jaar waarin dat vruchtgebruik eindigt. Nalatenschappen met een zogenaamde tweetrapsmaking worden in alle gevallen pas opgenomen in de baten in het jaar dat de gelden aan ons toekomen. Uit hoofde hiervan had Amnesty International eind 2020 een uitgesteld recht van € 723.839 in vijf vruchtgebruikdossiers en van € 401.834 in tien dossiers waar sprake is van een tweetrapsmaking.
Hiernaast zijn er vier nalatenschappen onder vruchtgebruik die onder de regels van de RJ 650 wel gewaardeerd dienen te worden. De 'geamortiseerde' waarde van deze dossiers is opgenomen onder de vordering uit nalatenschappen.

Lease-overeenkomst LED-verlichting

In het kader van de verduurzaming van het kantoorpand is Amnesty met Wiar een lease-overeenkomst aangegaan voor het leveren van LED-verlichting. De overeenkomst loopt van 1 augustus 2020 tot 1 juli 2026. De leasekosten per kwartaal bedragen € 2.433. De kosten voor 2021 komen uit op € 9.733.

Huurcontract kantoor Amnesty International Centre for International Justice

Voor de huisvesting van het Centre for International Justice (Den Haag) wordt kantoorruimte gehuurd. Het totaalbedrag voor 2021 zal circa € 31.806 bedragen. Het huurcontract van het Centre for International Justice is opzegbaar per 31 mei 2022. De kosten van deze huurovereenkomst worden doorbelast aan het Internationaal Secretariaat.

Afgegeven bankgaranties

Van de spaartegoeden en de tegoeden op bankrekeningen was per 31 december 2020 € 7.000 niet vrij besteedbaar in verband met een afgegeven bankgarantie voor de huur van het kantoor van het Centre for International Justice.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

12 Baten van particulieren

	2020	Begroting 2020	2019
Bijdragen van leden	16.352.356	16.000.000	15.727.057
Donaties van overige particulieren	728.331	1.000.000	624.103
Bijdragen van en via Amnesty-groepen	69.521	170.000	124.318
Landelijke collecte	920.797	1.200.000	1.228.384
Evenementen	4.521	-	11.668
Nalatenschappen	3.441.275	3.067.000	3.432.185
Totaal baten van particulieren	**21.516.801**	**21.437.000**	**21.147.715**

De bijdragen van leden (€ 16,35 miljoen) kwamen in 2020 hoger uit dan begroot, dit kwam voort uit een extra investering in online ledenwerving waartoe werd besloten gedurende het jaar toen de ledenwerving op straat stil was komen te liggen vanwege de corona-epidemie. De gemiddelde jaarbijdrage van leden steeg in 2020 naar € 63.

De donaties van overige particulieren in 2020 (€ 72 duizend) waren een stuk lager dan begroot, maar wel € 100 duizend hoger dan in 2019.

Onder 'bijdragen van en via Amnesty-groepen' zijn de door en via Amnesty-groepen geworven inkomsten opgenomen. Deze zijn veel lager uitgevallen dan begroot, omdat veel activiteiten geen doorgang konden vinden in verband met de corona-epidemie.

Bij de landelijke collecte in 2020 is ruim € 920 duizend opgehaald, bijna € 300 duizend lager dan begroot. Dit wordt verklaard doordat de collecte tijdens de collecteweek is stil gelegd in verband met de corona-epidemie.

Amnesty ontving in 2020 ruim € 3,44 miljoen aan inkomsten uit nalatenschappen. Dit is ongeveer gelijk aan 2019.

Amnesty heeft ervoor gekozen om de in de RJ-Uiting 2021-3 geboden mogelijkheid om een stelselwijziging door te voeren met betrekking tot de verwerking van nalatenschappen. Het effect van deze stelselwijziging op de baten uit nalatenschappen betreft een bedrag van € 2,54 miljoen negatief. Zonder deze wijziging zou de opbrengst voor 2020 dus zijn uitgekomen op 6,0 miljoen. Zie voor de verdere toelichting onder "Stelselwijzigingen" in de toelichting op deze jaarrekening.

13 Baten van bedrijven

	2020	Begroting 2020	2019
Baten van bedrijven	216.063	300.000	272.941
	216.063	**300.000**	**272.941**

De inkomsten van bedrijven vielen in 2020 lager uit dan begroot.

14 Baten van loterijorganisaties

	2020	Begroting 2020	2019
Nationale Postcode Loterij - reguliere bijdrage	3.600.000	3.600.000	3.600.000
Nationale Postcode Loterij - extra projectbijdrage Protect Civilians	115.576	-	362.046
Nationale Postcode Loterij - extra projectbijdrage Code Yellow	651.500	711.000	665.750
	4.367.076	**4.311.000**	**4.627.796**

In 2020 ontving Amnesty Nederland € 3,6 miljoen van de Nationale Postcode Loterij als reguliere bijdrage. Daarnaast kende de Nationale Postcode Loterij in 2016 een bedrag van € 1.785.000 toe voor het meerjarige project Protect Civilians, en in 2018 een bedrag van € 2.318.000 voor het meerjarige project Code Yellow. Beide projecten worden in samenwerking met het Internationaal Secretariaat van Amnesty International uitgevoerd. De hierboven verantwoorde inkomsten betreffen het deel van de bijdrage dat in 2020 werd besteed. Protect Civilians is in 2020 afgerond.

15 Baten van subsidies van Overheden

	2020	Begroting 2020	2019
Subsidie van Ministerie van Buitenlandse Zaken	729.318	1.280.000	893.124
	729.318	**1.280.000**	**893.124**

De verantwoorde subsidie van het Ministerie van Buitenlandse Zaken betreft het ontvangen én bestede deel van de subsidie in het kader van het Strategisch Partnerschap. Dit betreft het partnerschap met Pax dat gefinancierd wordt door het Ministerie van Buitenlandse Zaken over de periode van 2016 t/m 2020. Door de corona-epidemie zijn de bestedingen achtergebleven bij de begroting, veel activiteiten en daaraan gerelateerde reizen konden geen doorgang vinden.

16 Baten van andere organisaties zonder winststreven

	2020	Begroting 2020	2019
Baten van andere organisaties zonder winststreven	264.999	67.000	343.721
	264.999	**67.000**	**343.721**

De inkomsten van andere organisaties zonder winststreven bevatten de inkomsten van stichtingen, fondsen en instellingen. Het verschil tussen begroting en realisatie kan worden verklaard doordat in de begroting alleen inkomsten worden opgenomen die al formeel zijn toegekend. Gedurende 2020 zijn additionele inkomsten van fondsen en stichtingen gerealiseerd.

17 Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten

17.1 Resultaat merchandising

	2020	Begroting 2020	2019
Netto omzet	529.454	450.000	510.064
Kostprijs	438.883-	355.000-	405.980-
Bruto winst	**90.571**	**95.000**	**104.084**
Inkomsten uit royalties, licenties e.d.	31.167	5.000	34.595
Baten uit merchandising	**121.738**	**100.000**	**138.679**

De omzet uit merchandising bedraagt € 529 duizend in 2020 en is daarmee ruim 3% hoger dan de omzet in 2019. Omdat de Pinkpop-petjes al waren ingekocht (€75 duizend), maar het festival niet doorging, is de totale opbrengst van merchandising in 2020 lager dan in 2019.

17.2 Baten uit Wordt Vervolgd

	2020	Begroting 2020	2019
Netto-inkomsten uit advertenties in Wordt Vervolgd	40.646	30.000	38.802
Abonnementen Wordt Vervolgd	28	-	1.817
	40.674	**30.000**	**40.619**

De inkomsten uit advertenties in Wordt Vervolgd waren conservatief begroot en zijn in de praktijk gunstiger uitgevallen.

17.3 Opbrengsten uit verhuur en doorberekende kosten

	2020	Begroting 2020	2019
Opbrengsten uit verhuur	79.302	125.000	117.229
Opbrengsten uit doorberekende bureaukosten	13.533	16.000	16.175
Opbrengsten uit doorberekende personeelskosten	58.500	59.000	58.650
	151.335	**200.000**	**192.054**

Onder opbrengsten uit verhuur worden verantwoord de huurtermijnen van de verhuur van een deel van het kantoorpand van Amnesty aan een aantal andere ngo's. Doordat het kantoorpand door de verbouwing een deel van het jaar niet (goed) toegankelijk was, zal aan de huurders een korting worden verstrekt over de huur van 2020. Deze korting is reeds in de opbrengst van 2020 verwerkt.
De opbrengsten uit doorberekende bureaukosten betreffen de aan de huurders gefactureerde vergoeding in de kosten van het gebruik maken van de algemene faciliteiten. Ook hier is aan een deel van de huurders een korting verstrekt vanwege het verlaagde niveau van dienstverlening.
De doorberekende personeelskosten betreffen de doorberekening van de kosten die de afdeling Interne Organisatie maakt ten behoeve van de Stichting Movies that Matter.

18 Overige baten

	2020	Begroting 2020	2019
Vrijval reorganisatievoorziening	-	-	1.701
Overige baten	161	-	2.082
	161	**-**	**3.783**

De laatste verplichting uit de in 2014 gevormde reorganisatievoorziening is in 2019 vervallen, waarna het resterende saldo is vrijgevallen.

19 Internationale organisatie

	2020	Begroting 2020	2019
Bijdrage internationale organisatie	10.523.807	10.000.000	10.517.147
Internationaal beleidsadvies	171.560	177.000	246.513
Overige kosten internationaal	70.169	216.000	37.132
Totaal Internationale organisatie	**10.765.536**	**10.393.000**	**10.800.792**

De bijdrage aan de internationale organisatie bestaat uit een binnen de Amnesty-beweging overeengekomen afdracht die wordt berekend op basis van de geworven baten, onder aftrek van de kosten fondsenwerving en overheadkosten. Plus eventueel een additionele bijdrage toegekend door Amnesty Nederland naar aanleiding van een verzoek daartoe door het Internationaal Secretariaat. In 2020 is de bijdrage hoger uitgevallen dan begroot, dit wordt verklaard door een aantal grote afrekeningen van nalatenschappen aan het eind van het jaar.

20 Mensenrechtenbeleid

	2020	Begroting 2020	2019
Mensenrechtenprogramma's			
Strategische landen	570.235	673.000	648.395
Investeren in mensenrechten	369.661	494.000	472.358
Veiligheid en Mensenrechten	-	-	89.960
Mensenrechten in Nederland	435.875	361.000	-
Mensenrechten dicht bij huis	-	-	368.001
Migratie	238.847	244.000	-
Rechtsstatelijkheid in Europa	178.491	234.000	342.947
	1.793.109	**2.006.000**	**1.921.661**
Mensenrechteneducatie in Nederland	**545.137**	**930.000**	**856.764**
Internationale projecten			
Human Rights Capacity building (HURICAP)	954.013	1.559.000	1.181.161
Police and Human Rights Programme	135.352	165.000	231.543
	1.089.365	**1.724.000**	**1.412.704**
Overige programma's			
Relief	17.186	20.000	27.648
Pride Fonds	8.146	-	-
Protect Civilians	115.192	-	362.046
Code Yellow	651.500	711.000	665.750
	792.024	**731.000**	**1.055.444**
Mensenrechtenbeleid overig	**285.784**	**436.000**	**609.337**
Totaal Mensenrechtenbeleid	**4.505.419**	**5.827.000**	**5.855.910**

Aan de mensenrechtenprogramma's en internationale projecten werd in 2020 minder uitgegeven dan begroot vanwege de beperkingen die golden rond het organiseren van publieksbijeenkomsten en reisbewegingen in verband met de corona-epidemie.

De niet-begrote bestedingen aan het programma 'Protect Civilians' betrof een deel van het werk wat uitgesteld was van 2019 naar 2020 en gedekt werd uit een projectbijdrage van de Postcodeloterij.

21 Mobilisatie en Actie

	2020	Begroting 2020	2019
Campagnes en Acties	1.419.135	1.378.000	1.271.408
Versterking Amnesty-beweging in Nederland	1.039.845	1.413.000	1.417.674
Mobilisatie en Actie Zichtbaarheid	421.169	540.000	480.593
	2.880.149	**3.331.000**	**3.169.675**

In 2020 voerden we o.a. actie rond de campagnes #Let'sTalkAboutYES, Write for Rights, de Russische lhbti- en vrouwenactiviste Yulia Tsvetkova en de mensenrechtendialoog. Naar aanleiding van de corona-epidemie werden acties omgevormd naar online activiteiten. Aan sommige campagnes werd meer besteed dan begroot door inzet van meer personeelscapaciteit. Dit verklaart de overbesteding ten opzichte van de begroting.

Aan 'versterking Amnesty-beweging in Nederland' werd in 2020 minder besteed dan begroot in verband met de corona-epidemie en activiteiten die geen doorgang konden vinden.

Op de post 'Mobilisatie en Actie Zichtbaarheid' is in 2020 onderbesteed ten opzichte van de begroting. Een deel van deze post wordt ingezet voor onderwerpen die naar boven komen in de actualiteit. Daar was in 2020 in iets mindere mate sprake van.

22 Media en Politieke Zaken

	2020	Begroting 2020	2019
Politieke Zaken	**343.363**	**353.000**	**341.105**
Publiekscommunicatie			
Voorlichting	2.149.684	2.117.000	2.204.893
Movies that Matter	300.027	310.000	311.210
	2.449.711	**2.427.000**	**2.516.103**
Media en Politieke Zaken algemeen	**45.930**	**139.000**	**106.737**
Totaal Media en Politieke Zaken	**2.839.004**	**2.919.000**	**2.963.945**

Ons media- en lobbywerk richt zich op het steun verwerven voor Amnesty’s aanbevelingen en oproepen betreffende mensenrechten bij het Nederlandse publiek en de politiek, door middel van mediawoordvoering, externe communicatie en politieke lobby.

Kengetallen

	2020	Begroting 2020	2019
Bestedingspercentage 1 - t.o.v. baten			
Besteed aan de doelstelling	20.990.108	22.293.000	22.790.322
Som van de baten	27.408.165	27.725.000	27.660.432
Bestedingspercentage	**76,6%**	**80,4%**	**82,4%**
Bestedingspercentage 2 - t.o.v. lasten			
Besteed aan de doelstelling	20.990.108	22.293.000	22.790.322
Som van de lasten	27.913.423	28.893.000	29.468.813
Bestedingspercentage	**75,2%**	**77,2%**	**77,3%**

23 Wervingskosten

	2020	Begroting 2020	2019
Fondsenwerving particulieren	3.357.996	3.185.000	3.139.749
Major donors & Partnerships	338.054	382.000	327.126
Collecte & Evenementen	604.198	566.000	734.296
Merchandising	111.711	123.000	123.849
Nalatenschappen	205.318	213.000	199.233
Welkomstpakketten en verhuisservice	58.513	47.000	26.166
Acties van derden	114.981	106.000	115.027
Innovatie	483.113	536.000	161.076
Marketing algemeen	501.299	283.000	618.366
Totaal Wervingskosten	**5.775.183**	**5.441.000**	**5.444.888**

De bestedingen aan fondsenwerving zijn in 2020 €334 duizend hoger uitgevallen dan begroot. Dit wordt verklaard door additionele inspanningen op het gebied van fondsenwerving waartoe is besloten om de achterstand op het gebied van ledenwerving in het eerste half jaar (toen vanwege de gedeeltelijke lockdown geen straatwerving en face2face-werving mogelijk was) in te lopen.

Kengetal	**2020**	Begroting 2020	2019
Kostenpercentage werving			
Som van de geworven baten	27.094.257	27.395.000	27.285.297
Wervingskosten	5.775.183	5.441.000	5.444.888
	21,3%	**19,9%**	**20,0%**

De toename van het kostenpercentage 'werving' ten opzichte van de begroting 2020 is te verklaren door de extra inzet op fondsenwerving (zie hierboven).

24 Beheer en Administratie

	31 december 2020	Begroting 2020	heel 2019
Kosten Beheer en Administratie	1.148.132	1.159.000	1.233.603
Totaal Beheer en Administratie	**1.148.132**	**1.159.000**	**1.233.603**

De toerekening aan 'Kosten Beheer en Administratie' is gedaan conform de daarvoor geldende richtlijn van Goede Doelen Nederland.

Kengetal	**2020**	Begroting 2020	2019
Percentage kosten Beheer en Administratie			
Kosten Beheer en Administratie	1.148.132	1.159.000	1.233.603
Som van de lasten	27.913.423	28.893.000	29.468.813
	4,1%	**4,0%**	**4,2%**

25 Saldo financiële baten en lasten

	2020	Begroting 2020	2019
Rentebaten	5.534	6.000	6.995
Rentelasten	853-	-	-
Dividend	45.006	-	232.013
Gerealiseerde en ongerealiseerde koersresultaten	26.020-	-	177.936-
Kosten van beleggingen	20-	-	20-
	23.647	**6.000**	**61.052**

De rentebaten betreffen grotendeels de rente over de twee deposito's bij de Triodos Bank.
De rentelasten worden veroorzaakt door het feit dat alle banken boven een bepaald, per bank verschillend saldo, rente in rekening brengen. Amnesty probeert het betalen van rente zoveel mogelijk te beperken door optimaal gebruik te maken van de rentevrije bedragen van de verschillende banken, die echter steeds verder beperkt worden.

Van Wouthoud B.V., waarvan Amnesty eind 2017 20% van het aandelenkapitaal geschonken kreeg, werd in 2020 een bedrag van € 45.000 aan dividend ontvangen.
Het totale belang van Amnesty in Wouthoud B.V. daalde in 2020, mede door het uitbetaalde dividend, met een bedrag van € 25.904 in waarde.

Toe te rekenen organisatiekosten

De personeelskosten, huisvestingskosten, kantoor- en algemene kosten en afschrijvingskosten maken onderdeel uit van de in de staat van baten en lasten opgenomen kosten van de hoofdgroepen Besteed aan de doelstelling (Internationale organisatie, Mensenrechtenbeleid, Mobilisatie en Actie en Media en Politieke zaken), Wervingskosten en Kosten beheer en administratie, en worden over deze hoofdgroepen verdeeld via een verdeelsleutel die gebaseerd is op de loonkosten van de medewerkers die direct werkzaam zijn op de hoofdgroepen.
Zie ook de toelichting onder 'toelichting lastenverdeling'.

	2020	Begroting 2020	2019
Personeelskosten			
Salarissen	5.618.226	5.705.000	5.557.027
Sociale lasten	996.115	1.018.000	980.340
Pensioenkosten	966.877	994.000	975.841
Extern personeel / mobiliteit/ziektevervanging	432.519	459.000	841.087
Woon-werk reiskosten	48.632	170.000	196.280
Duurzame inzetbaarheid	73.710	145.000	132.032
Wervingskosten	8.965	10.000	75.230
Overig	105.469	160.000	141.114
Doorberekende personeelskosten aan derden	74.142-	75.000-	70.905-
	8.176.371	**8.586.000**	**8.828.046**

De personeelskosten zijn 5% lager uitgevallen dan begroot voor 2020. Dit komt voort uit uitstel van de invulling van vacatures en afscheid van uitzendkrachten wiens werk niet doorgezet kon worden sinds de invoering van overheidsmaatregelen in verband met de corona-epidemie en sinds het thuiswerken. Daarnaast is de functie van afdelingsmanager Mensenrechtenbeleid dit jaar waargenomen door een ander MT-lid. Ook is er vanwege het thuiswerken veel minder uitgegeven aan woon-werk reiskosten, en zijn activiteiten op het gebied van duurzame inzetbaarheid van personeel uitgesteld.

	2020	Begroting 2020	2019
Huisvestingskosten			
Onderhoud	28.316	30.000	48.210
Schoonmaak	97.867	100.000	111.072
Energie	54.369	75.000	69.094
Grondlasten, onroerendgoedbelasting etc.	30.406	25.000	26.757
Beveiliging	40.246	30.000	28.258
	251.204	**260.000**	**283.391**

De energiekosten vallen in 2020 lager uit door het beperkte gebruik van het kantoorpand i.v.m. de corona-epidimie.
De kosten van de beveiliging zijn in 2020 juist hoger doordat het beveiligingsbedrijf tijdens de verbouwings- en coronaperiode, naast de sluiting, ook zorgde voor de dagelijkse opening van het kantoorpand.

	2020	Begroting 2020	2019
Kantoor- en algemene kosten			
Bureaukosten	838.604	876.000	898.560
Bestuurskosten	17.806	15.000	2.055
Ledenraad	3.145	7.000	14.917
Overige kosten werkorganisatie	246.249	217.000	202.606
	1.105.804	**1.115.000**	**1.118.138**
Afschrijving			
Afschrijving gebouwen	335.662	376.000	333.596
Afschrijving kantoorinventaris	38.590	61.000	24.579
Afschrijving computerapparatuur	99.498	180.000	85.169
Afschrijving CRM-systeem	75.086		158.911
Totaal afschrijving	**548.836**	**617.000**	**602.255**

De afschrijvingskosten gebouwen en kantoorinventaris vallen lager uit dan begroot door de later dan verwachte afronding, en daarmee activering, van het verbouwingsproject in 2020.

Totaal toe te rekenen organisatiekosten	**10.082.215**	**10.578.000**	**10.831.830**

Nadere specificatie kantoor- en algemene kosten

	2020	Begroting 2020	2019
Bureaukosten			
Telefonie	49.935	56.000	62.125
Verzendkosten	50.584	80.000	87.406
Reproductie	15.065	30.000	19.806
Kantoorartikelen	2.748	7.000	13.279
Huishouding / lunch	107.657	85.000	98.255
Huur kantoormeubilair	4.172	10.000	5.293
Informatie Technologie	608.443	608.000	612.396
	838.604	**876.000**	**898.560**

De kosten van telefonie, verzending, reproductie en kantoorartikelen vallen lager uit dan begroot door het zeer beperkte gebruik van het kantoorpand tijdens 2020 vanwege de corona-epidemie.

De kosten van huishouding / lunch vallen juist hoger uit, doordat de kosten van catering gedeeltelijk doorliepen vanwege lopende contractverplichtingen, terwijl de lunchinhouding bij de medewerkers per half maart gestopt is vanwege het thuiswerken.

	2020	Begroting 2020	2019
Bestuur	**17.806**	**15.000**	**2.055**
Ledenraad	**3.145**	**7.000**	**14.917**

De kosten gemaakt door het Bestuur zijn hoger uitgevallen in verband met niet-begrote wervingskosten voor een nieuwe voorzitter. De Ledenraadbijeenkomsten vonden online plaats in verband met de corona-epidemie, dit leidde tot een onderbesteding.

	2020	Begroting 2020	2019
Overige kosten werkorganisatie			
Declaraties dienstreizen	971	3.000	1.563
Documentatie- en informatiemateriaal	3.894	2.000	12.224
Accountantskosten	57.491	60.000	55.000
Advies- en verenigingskosten	96.858	45.000	44.531
Ondernemingsraad	131	9.000	6.292
Bankkosten	35.480	40.000	31.610
Verzekeringskosten	42.943	50.000	42.663
Overige secretariaatskosten	8.481	8.000	8.723
	246.249	**217.000**	**202.606**
Totaal kantoor- en algemene kosten	**1.105.804**	**1.115.000**	**1.118.138**

De advies- en verenigingskosten zijn hoger uitgevallen vanwege de inhuur van een adviesbureau voor de begeleiding van het ontwikkelen van een nieuwe meerjarenstrategie. Hier was in de begroting geen rekening mee gehouden.

Personeelsbestand
In 2020 was er een gemiddelde formatie van 97,8 FTE aan betaalde medewerkers aan het werk voor Amnesty Nederland (in loondienst, gedetacheerd of ingehuurd).
Gedurende het boekjaar 2020 bedroeg het gemiddeld aantal medewerkers in loondienst 90,0 FTE, als volgt verdeeld over de organisatorische eenheden:

	2020	**2019**	**2018**
Directie & Staf	4,1	5,3	4,5
Media & Politieke Zaken	15,5	15,9	14,0
Mobilisatie & Actie	14,6	15,4	19,7
Fondsenwerving & Marketing	21,0	19,4	12,2
Mensenrechtenbeleid	22,6	25,8	24,4
Interne Organisatie	12,1	10,0	14,1
Totaal gemiddeld aantal FTE	**90,0**	**91,8**	**88,8**

Naast de medewerkers met een dienstverband in 2020 was er 7,8 FTE aan gedetacheerde medewerkers of medewerkers die op freelancebasis werkzaamheden voor Amnesty Nederland verrichtten (2019: 11,1 FTE). De daling van 3,7 FTE ten opzichte van de formatie in 2019 is terug te voeren op de maatregelen ivm de coronapandemie, waardoor bepaald werk niet uitgevoerd kon worden en van een paar tijdelijke medewerkers afscheid is genomen.

Al onze medewerkers waren werkzaam in Nederland.

Bezoldiging van de directie

Naam	**D.H. Oudshoorn**	**E.A.M. Nazarski**
Functie	**DIRECTEUR**	**DIRECTEUR**
Dienstverband		
Aard (looptijd)	ONBEPAALD	BEËINDIGD
Uren	40	
Part-time percentage	100	
Periode	1/1 - 31/12	
Bezoldiging (€)		
Jaarinkomen		
Brutoloon / salaris	116.850	-
Vakantiegeld	9.348	-
Vaste eindejaarsuitkering	-	-
Niet opgenomen vakantiedagen	-	-
Totaal jaarinkomen	**126.198**	**-**
Belastbare vergoedingen / bijtellingen	-	-
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	16.013	-
Overige beloningen op termijn	-	-
Uitkeringen beëingiging dienstverband	-	-
Totaal 2020	**142.211**	**-**
Totaal 2019	-	140.103

Het jaarinkomen van de directeur (in loondienst) blijft in 2020 met € 126.198 binnen het maximum van € 141,765 (1 FTE/12 mnd.) volgens de Regeling 'Beloning directeuren van goededoelenorganisaties'. Ook het jaarinkomen, de belaste vergoedingen / bijtellingen, de pensioenlasten, de pensioencompensatie en de overige beloningen op termijn samen, blijven met € 142.211 binnen het in de regeling opgenomen maximum van € 201.000 per jaar.

Zie voor een toelichting op de directiebezoldiging hoofdstuk 6 in het jaarverslag.

Aan de directeur zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

De bestuursleden ontvangen geen bezoldiging.

Overzicht gebonden inkomsten

	Begrepen in inkomstencategorie								Totaal	Begroting	Totaal
Bestemming	Bijdragen van leden	Donaties van overige particulieren	Bijdragen van en via groepen	Nalaten-schappen	Baten van bedrijven	Bijdrage Nationale Postcode Loterij	Subsidies van Overheden	Baten van instellingen	**2020**	**2020**	**2019**
HURICAP - Min. van Buitenlandse Zaken	-	-	-	-	-	-	729.318	-	**729.318**	1.280.000	893.124
HURICAP - overige donoren	-	-	-	150.765	-	-	-	-	**150.765**	-	-
Totaal Huricap	**-**	**-**	**-**	**150.765**	**-**	**-**	**729.318**	**-**	**880.083**	**1.280.000**	**893.124**
Relief	605	655	333	-	-	-	-	5.000	**6.593**	-	33.388
Groeifonds	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**	-	10
Pride	775	-	-	-	-	-	-	-	**775**	-	755
Proceswaarneming	800	-	-	-	-	-	-	-	**800**	-	25
Bijdrage Amnesty Turkije	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**	-	200
Mensen zonder verblijfsrecht 2018	-	-	-	-	-	-	-	47.826	**47.826**	67.000	85.042
YHRM School	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**	-	800
Mensenrechteneducatie MBO	-	25.000	-	-	-	-	-	4.900	**29.900**	-	69.277
Saudi Arabië	20	10	-	-	-	-	-	-	**30**	-	354
Amnesty Hongarije	-	-	-	-	-	-	-	-	**-**	-	6
Bijdrage AI Polen en AI Hongarije	85	13.500-	-	-	-	-	-	19.000	**5.585**	-	35.726
Hongarije concert	-	21.483	-	-	-	-	-	-	**21.483**	-	-
Masterclasses	-	-	-	-	111.398	-	-	-	**111.398**	150.000	165.917
Institute for Peace and Democracy	-	4.340	-	-	-	-	-	1.050	**5.390**	-	13.206
Onderzoeksplaatsen Rusland	16.500	-	-	-	-	-	-	-	**16.500**	-	-
Protect Civilians	-	-	-	-	-	115.576	-	-	**115.576**	-	362.046
Code Yellow	-	-	-	-	-	651.500	-	-	**651.500**	711.000	665.750
Totaal OVERIGE	**18.785**	**37.988**	**333**	**-**	**111.398**	**767.076**	**-**	**77.776**	**1.013.356**	**928.000**	**1.432.502**
Totaal 31 december 2020	**18.785**	**37.988**	**333**	**150.765**	**111.398**	**767.076**	**729.318**	**77.776**	**1.893.439**		
Begroting 2020	**-**	**-**	**-**	**-**	**150.000**	**711.000**	**1.280.000**	**67.000**		**2.208.000**	
Totaal 2019	**26.013**	**56.343**	**16.114**	**3.000**	**165.917**	**1.027.796**	**893.124**	**137.319**			**2.325.626**

Dit overzicht geeft aan welk deel van de inkomsten een door de giftgever, in overleg met Amnesty, bepaalde gebonden bestemming heeft.

Toelichting lastenverdeling

(alle bedragen in euro's)

Specificatie en verdeling kosten naar bestemming

	Doelstelling				Wervingskosten	Beheer en Administratie	Totaal 2020	Begroot 2020	Totaal 2019
	Internationale organisatie	Mensenrechten-beleid	Mobilisatie en Actie	Media en Politieke Zaken					
Afdrachten aan verbonden organisaties	10.523.808	767.076	-	-	-	-	**11.290.884**	10.711.000	11.420.798
Verstrekte subsidies en bijdragen	-	246.364	9.097	289.343	-	-	**544.804**		834.307
Publiciteit en communicatie	2.725	198.818	460.050	386.154	3.024.931	-	**4.072.678**	7.604.000	4.013.055
Overige directe lasten	5.873	468.393	464.861	252.750	730.965	-	**1.922.842**		2.368.823
Personeelskosten	189.456	2.295.571	1.581.552	1.552.794	1.640.992	916.006	**8.176.371**	8.586.000	8.828.046
Huisvestingskosten	5.822	70.528	48.590	47.707	50.416	28.141	**251.204**	260.000	283.391
Kantoor- en algemene kosten	25.136	304.578	209.839	206.026	217.728	142.497	**1.105.804**	1.115.000	1.118.138
Afschrijvingen	12.716	154.091	106.160	104.230	110.151	61.488	**548.836**	617.000	602.255
	10.765.536	**4.505.419**	**2.880.149**	**2.839.004**	**5.775.183**	**1.148.132**	**27.913.423**	**28.893.000**	**29.468.813**

Lasten worden onderverdeeld in drie hoofdgroepen:
- Besteed aan de doelstelling
- Wervingskosten
- Kosten Beheer & Administratie

De kosten van besteding aan de doelstelling en werving baten bestaan uit twee componenten: directe kosten en indirecte kosten. Bij directe kosten is er een directe relatie tussen de kosten en de doelstelling. Deze worden voor 100% toegerekend aan de betreffende hoofdgroep. De indirecte kosten (zoals voor bedrijfsvoering, IT, facilitaire zaken HR) hebben geen directe relatie met een specifieke doelstelling en worden over de hoofdgroepen verdeeld via een verdeelsleutel die gebaseerd is op de loonkosten van de medewerkers die direct werkzaam zijn op de hoofdgroepen.

Conform de aanbeveling van Goede Doelen Nederland (GDN) worden de kosten van bestuur, ledenraad, directiesecretariaat, control en financiële administratie voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Kosten Beheer & Administratie. De kosten van de directie worden voor 30% toegerekend aan de hoofdgroep Kosten Beheer & Administratie, voor 10% aan de hoofdgroep Wervingskosten en voor 60% aan de hoofdgroep Besteed aan doelstelling. De kosten van de coördinatie van de afdeling Interne Organisatie worden voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Kosten Beheer & Administratie. De kosten van de coördinatie van de afdeling Mensenrechtenbeleid, Mobilisatie & Actie en Media & Politieke Zaken worden voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Besteed aan de doelstelling. De kosten van de coördinatie van de afdeling Fondsenwerving en Marketing worden voor 100% toegerekend aan de hoofdgroep Wervingskosten.

Deze jaarrekening is vastgesteld op 15 april 2021.

Bestuur:

Frank Heemskerk, voorzitter

Cees Breederveld, vice-voorzitter

Nynke Runia, secretaris

Joukje Janssen, penningmeester

Marilyn Haimé, lid

Nenita La Rose, lid

Pim van den Dungen, lid

Laura Wennekes, lid

Directie:

Dagmar Oudshoorn, directeur

OVERIGE GEGEVENS

3

Overige gegevens

Controleverklaring
De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Resultaatverdeling
In de statuten zijn geen bepalingen opgenomen aangaande resultaatverdeling.

Nevenvestigingen
- Amnesty International's Center for International Justice
  Bezuidenhoutseweg 99
  2594 AC Den Haag

mazars

Delflandlaan 1
Postbus 7266
1007 JG Amsterdam
T: 088 277 23 14
ron.horsmans@mazars.nl

Controleverklaring
van de onafhankelijke accountant

Aan de Algemene Vergadering van

Vereniging Amnesty International, Afdeling Nederland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Vereniging Amnesty International, Afdeling Nederland te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de reserves en fondsen van Vereniging Amnesty International, Afdeling Nederland per 31 december 2020 en van het saldo van baten en lasten over 2020 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2020;
2. de staat van baten en lasten over 2020; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Amnesty International, Afdeling Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags-en beroepsregels accountants (VGBA).

mazars

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

mazars

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;

mazars

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Amsterdam, 15 april 2021

Mazars N.V.

w.g. drs. R.C.H.M. Horsmans RA RV

Amnesty International
Postbus 1968
1000 BZ Amsterdam

T 020 626 44 36
E amnesty@amnesty.nl
W www.amnesty.nl
F Facebook.com/amnestynl
I amnestynl
T @amnestynl